

(Nuotr. Aut. J. A. Pilipavičius)

PAVADINIMAS **VILNIAUS ŠVENTŲJŲ PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO, BERNARDINO SIENIEČIO BEI ŠV. ONOS BAŽNYČIŲ IR BERNARDINŲ VIENUOLYNŲ STATINIŲ ANSAMBLIO (U. K. KVR 766) VIENUOLYBO PASTATO (U. K. KVR 17312), MAIRONIO G. 6, VILNIUJE, I A. GALERIJOS (PROCESIJŲ KORIDORIAUS) SIENŲ TAPYBOS TYRIMO, KONSERVAVIMO IR RESTAURAVIMO DARBŲ PROGRAMA**

VALDYTOJAS **VŠĮ „PRANCIŠKONŲ NAMAI”, j. a. k. 300563603,**
Maironio g. 10, 01124 Vilnius,
El. paštas - aleksas@bernardinai.lt, + 370 686 62211

RENGĖJAI **Juozas Algirdas Pilipavičius aukščiausios kategorijos sienų tapybos restauratorius, ekspertas**
(KM at. Nr. 52, išd. 1995 m. kovo 24 d.),
Ramunė Balandžiūnienė aukščiausios kategorijos lipdybos, natūralaus ir dirbtinio akmens restauratorė
(KM atest. Nr. 670, išd. 2024 m. gruodžio 13 d.)
MB „VIRMALDA“
Draugystės g. 20, Kauno m., LT – 51257
El.paštas - ramune@virmalda.lt, tel.Nr. +37065622155

DATA **2024 06**

Dokumentą koreguoti, kopijuoti ir naudoti galima tik gavus raštišką rengėjų sutikimą.

Dokumentą elektroniniu parašu
pasirašė ALEKSEJUS, BOČIAROVAS
Data: 2024-08-14 17:12:49
Paskirtis: Projekto doc
Vieta: Maironio 10, Vilnius
Kontaktinė informacija: VŠĮ
„Pranciškonų namai” projektų
koordinadorius pagal įgalio

(Nuotr. Aut. J. A. Pilipavičius)

PAVADINIMAS **VILNIAUS ŠVENTŲJŲ PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO, BERNARDINO SIENIEČIO BEI ŠV. ONOS BAŽNYČIŲ IR BERNARDINŲ VIENUOLYNŲ STATINIŲ ANSAMBLIO (U. K. KVR 766) VIENUOLYBO PASTATO (U. K. KVR 17312), MAIRONIO G. 6, VILNIUJE, I A. GALERIJOS (PROCESIJŲ KORIDORIAUS) SIENŲ TAPYBOS TYRIMO, KONSERVAVIMO IR RESTAURAVIMO DARBŲ PROGRAMA**

VALDYTOJAS **VŠĮ „PRANCIŠKONŲ NAMAI“, ĮM. K. 300563603,**
Maironio g. 10, 01124 Vilnius,
El. paštas - pranciskonunamai@inbox.lt, tel. Nr. +370 682 40216

RENGĖJAI **Juozas Algirdas Pilipavičius aukščiausios kategorijos sienų tapybos restauratorius, ekspertas**
(KM at. Nr. 52, išd. 1995 m. kovo 24 d.),
Ramunė Balandžiūnienė aukščiausios kategorijos lipdybos, natūralaus ir dirbtinio akmens restauratorė
(KM atest. Nr. 670, išd. 2024 m. gruodžio 13 d.)
MB „VIRMALDA“
Draugystės g. 20, Kauno m., LT – 51257
El.paštas - ramune@virmalda.lt, tel.Nr. +37065622155

DATA **2024 06**

Dokumentą koreguoti, kopijuoti ir naudoti galima tik gavus raštišką rengėjų sutikimą.

TURINYS

TEKSTINĖ DALIS

1. Defektinis aktas	3
2. Tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų užduotis	4
3. Tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų metodika	6
4. Mokslinių istorinių, menotyrinių tyrimų išvados	10
5. Fotofiksacija būklės nustatymo metu	13
6. Sąmata skaičiuojamąja kaina kaina	38

PRIEDAI

1. Pagal tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų program vykdomų darbų zonos – pietinis koridorius.
2. Pagal tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų program vykdomų darbų zonos – rytinis koridorius.
3. Išsklotinė su figūrinės tapybos liekanomis sienoje šalia zakristijos durų.
4. Fotogrametriniai apmatavimai.
5. Polichrominiai tyrimai.
6. Cheminiai tyrimai.
7. Biologiniai tyrimai.
8. Menotyrinis tyrimas.
9. Raštas dėl sąmatos ekspertizės.
10. Kvalifikacijos pažymėjimai.

**RESTAURAVIMO TARYBA
TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

Nr. 114-

Vilnius

Posėdis įvyko 2024 m. liepos 11 d
Posėdžio pradžia 9 val.
Posėdžio pirmininkė Vita Blažiūnienė
Posėdžio sekretorė Indrė Baliulytė

DALYVAVO:

Restauravimo tarybos nariai: Rimvydas Derkintis, Audronė Kaušiniene, Neringa Šarkauskaitė-Šimkuvienė, Indrė Valkiūnienė, Robertas Švelnikas, Jurga Bagdzevičienė, Rūta Birutė Vitkauskienė, Asta Grubinskaitė

DARBOTVARKĖ:

VILNIAUS ŠVENTŲJŲ PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO, BERNARDINO SIENIEČIO BEI ŠV. ONOS BAŽNYČIŲ IR BERNARDINŲ VIENUOLYNŲ STATINIŲ ANSAMBLIO (U. K. KVR 766) VIENUOLYBO PASTATO (U. K. KVR 17312), MAIRONIO G. 6, VILNIUJE, I A. GALERIJOS (PROCESIJŲ KORIDORIAUS) SIENŲ TAPYBOS TYRIMO, KONSERVAVIMO IR RESTAURAVIMO DARBŲ PROGRAMA

PROGRAMOS RENGĖJAI:

Juozas Algirdas Pilipavičius aukščiausios kategorijos sienų tapybos restauratorius, ekspertas (KM at. Nr. 52, išd. 1995 m. kovo 24 d.),
Ramunė Balandžiūnienė aukščiausios kategorijos lipdybos, natūralaus ir dirbtinio akmens restauratorė (KM atest. Nr. 670, išd. 2024 m. gruodžio 13 d.)

SVARSTYTA:

Programa buvo patikslinta pagal Tarybos pastabas.

Pateiktas aiškinamasis raštas – atsakymai į pastabas. Tarybos nariai susipažino su konservavimo, restauravimo darbų programa.

Tarybos narių nuomone, būtina atlikti galimų sienų tapybos siužetų analogų paieškas, išsiaiškinti siužetų tematiką. Dėl to reikėtų atlikti meninius tyrimus.

Pažymėta, kad objektas išskirtinės vertės, dėl to darbams turi vadovauti sienų tapybos eksperto ar aukščiausios kategorijos restauratorius. Pradėjus atidengimo darbus, būtina kviesti Restauravimo tarybą.

Konservavimo, restauravimo darbų metu būtina reguliariai kviesti tarybą į tarpines peržiūras.

NUTARTA:

Tvirtinti programą su pastaba: papildyti menotyriniais tyrimais. Aprašyti siužetus.

Programa turi būti papildyta iki rugpjūčio 15 d.

Tyrimo, konservavimo, restauravimo darbus turi vykdyti ne žemesnę nei II sienų tapybos restauratoriaus kvalifikacinę kategoriją turintys restauratoriai. Darbų vadovo kvalifikacija – eksperto arba aukščiausios kategorijos.

Prieš pradedant tyrimo, konservavimo, restauravimo darbus, informuoti Restauravimo tarybą ir Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinį skyrį. Taip pat informuoti tarybą, kokie konkretūs restauratoriai dirbs.

Pradėjus atidengimo darbus, kviesti restauravimo tarybą.

Konservavimo, restauravimo darbų metu reguliariai kviesti tarybą į tarpines peržiūras.

Posėdžio pirmininkė

Vita Blažiūnienė

Posėdžio sekretorė

Indrė Baliulytė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Indrė Baliulytė, Šnipiškių 3, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	RT protok Bernardinų procesijų koridorius
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-07-16 Nr. 114-79
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Indrė Baliulytė, Patarėja, RT sekretorė, Kultūros paveldo programų skyrius
Sertifikatas išduotas	INDRĖ BALIULYTĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-07-15 14:28:29 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-04-24 13:09:28 – 2026-04-23 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vita Blažiūnienė, -
Sertifikatas išduotas	VITA BLAŽIŪNIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-07-16 09:09:04 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-07-16 09:09:20 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-04-04 13:44:47 – 2025-04-04 13:44:47
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	EAIS LPP v1.6-SNAPSHOT
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo „Gavimo data“ turi būti nurodytas Metaduomuo „Dokumento gavimo registracijos Nr.“ turi būti nurodytas Metaduomuo „Gavėjas“ turi būti nurodytas Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-07-16 09:27:06)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-07-16 09:27:06 DBSIS

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u. k. KVR 766) vienuolyno pastato (u. k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje, I a. galerijos (procesijų koridoriaus) sienų tapybos restauravimo darbų

DEFEKTINIS AKTAS

Procesijų koridorių sienų tapybos restauravimo darbai prasidėjo 1995m. Rytiniame koridoriuje sienoje šalia zakristijos buvo vykdomi atidengimo ir tinko atstatymo darbai, tačiau jie nebuvo pilnai užbaigti. Pilnai restauruota XVIa. freska “Kristaus nukryžiuojimas”. Šio koridoriaus skliautai atidengti, atstatytos tinko netektys, sutvarkyti plyšiai, vėliau skliautų restauravimo darbai nutrūko. Pietiniame koridoriuje buvo restauruojami skliautai ir siena šalia bažnyčios. Šiuo metu numatoma rytiniame ir pietiniame koridoriuose, jų sienose ir skliautuose atlikti dalių, kurios liko neužbaigtos, pilnus restauravimo darbus. Bendras restauruojamas plotas sudaro 360,75 m². Dar neatidengta 93 m² tapybos. Atidengto dažų sluoksnio būklė gera. Likę neužbaigti ir numatomi restauruoti plotai parodyti programos priedų dalyje, išsklotinėse: pietinis koridorius 36 psl. rytinis koridorius 37 psl. Šioje programoje numatomos tokios darbų apimtys bei jų pobūdis:

1. Istorinių pažymų, metodinių nurodymų, restauravimo darbų ataskaitų rengimas - 1 autorinis lankas.
2. Restauravimo darbų žurnalo rašymas – 60 įrašų.
3. Vienasluoksnio pagrindo (tinko) tvirtinimas, įšvirkščiant kalkių – kazeino skiedinį – 3 m².
4. Tinko atkūrimas tapybos pagrindo nedidelių netekčių vietose, kai pagrindas vienasluoksnis – 1,5 m².
5. Iki 1 dm² grunto paviršiaus glaistymas (tapybos netekčių vietose) – 30 dm².
6. Temperinės – klajinės tapybos tvirtinimas tirpalais – 200 m².
7. Besilukštenančios temperinės – klajinės tapybos tvirtinimas tirpalais – 5 m².
8. Labai suirusios temperinės – klajinės vienasluoksnės tapybos tvirtinimas tirpalais – 1 m².
9. Temperinės – klajinės tapybos dezinfekavimas – 20 m².
10. Nešvarumų, užteršimų pašalinimas nuo temperinės tapybos paviršiaus, plaunant tirpalais – 330 m².
11. Nešvarumų, užteršimų pašalinimas nuo freskų, kitų unikalių sieninės tapybos paviršių – 30,75 m².
12. Sukietėjusio klajinio uždažymo pašalinimas – 10 m².
13. Vidutinio kietumo klajinio uždažymo pašalinimas – 15 m².
14. Kalkinio – klajinio uždažymo pašalinimas – 68 m².
15. Nesudėtingos stambaus piešinio ornamentinės tapybos atkūrimas, kai sunykimas nuo 10 iki 30 proc. – 30 m².
16. Vidutinio sudėtingumo ornamentinės tapybos atkūrimas, kai sunykimo laipsnis iki 10 proc. – 15 m².
17. Vidutinio sudėtingumo ornamentinės tapybos arkūrimas, kai sunykimo laipsnis nuo 10 iki 30 proc. – 10 m².
18. Ornamentinės tapybos sąlyginis atkūrimas, kai trūkstant davinių nepilnai atkuriamas piešinys – 20 m².
19. Fono sąlyginis atkūrimas, kai trūkstant davinių, nepilnai atkuriamas tapyba – 45 m².

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u. k. KVR 766) vienuolyno pastato (u. k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje, I a. galerijos (procesijų koridoriaus) sienų tapybos restauravimo darbų

U Ž D U O T I S

Bernardinų konventą Vilniuje fundavo LDK kunigaikštis ir Lenkijos karalius Kazimieras Jogailaitis. Pirmoji Bernardinų bažnyčia statyta medinė, Šv. Bernardino Sieniečio titulu, ji sudegė 1475 m. **1490 m.** bernardinai pasistatydino kitą, mūrinę bažnyčią, tačiau kiek vėliau, 1500 m. dėl konstrukcinių klaidų didelę jos dalį teko išardyti, iki šių dienų iš XV a. statybos išliko krištoliniu skliautu perdengta senoji zakristija.

Jau trečioji bažnyčia toje pačioje vietoje statyta **1506 – 1516 m.** bei konsekruota Šv. Pranciškaus Asyžiečio titulu. Tuo metu Vilniuje vyko Valdovų rūmų Žemutinėje pilyje perstatymas, taip pat buvo statoma miesto gynybinė siena, Didžiojo kunigaikščio dvare darbavosi sukviesti žymiausi meistrai, jie darbavosi ir Bernardinų bažnyčioje, vienas tokių architektas Mykolas Enkingeris, Aleksandro Jogailaičio kvieistas į Vilnių iš Gdanskio. Be to bažnyčios statybą rėmė žymūs to meto didikai Radvilos, LDK maršalka Stanislovas Sendivojaitis, tat pastatytasis Bernardinų ansamblis XVI a. pradžios Vilniuje pasižymėjo didumu ir puošnumu, architektūra, išsiskyrė ir parinkta vieta. Prie pat Žemutinės pilies iškilę pastatai vizualiai įsijungė į miesto gynybinių įrenginių visumą, išlikusios gotikinės freskos ir dabartį pasiekusios legendos apie šiai bažnyčiai dovanotų liturginių reikmenų prašmatnumą liudija ją buvus vieną gražiausių Vilniaus šventovių.

Bernardinų vienuolyno Kluatro korpusai šalia bažnyčios, pastatyti XVI a. pradžioje, vėliau buvo daug kartų perstatomi, keičiami ir dabartinę išvaizdą įgavo tik XVIIIa. Mažiausiai pakito rytinis koridorius šalia senosios zakristijos, jo gotikiniai skliautai pilnai išliko, keitėsi tiktai jų tapybinis dekoras. Šalia gotikinio juostelių pobūdžio dekoruotos įsiterpė barokiniai angelų galvučių ir rozečių motyvai. Pietinis koridorius patyrė didesnius pokyčius, čia XVIIIa. Sumūryti barokiniai skliautai ir kartu dekoruoti to laikotarpio stiliuje.

Kluatro korpusų sienų tapybos restauravimo darbai prasidėjo 1995m. Tėvo Sigitio Benedikto Jurčio OFM Provincijolo delegato Lietuvai iniciatyva. Buvo atidengiamas sienų tapyba rytiniame koridoriuje šalia senosios zakristijos. Darbai vyko su pertraukomis, juos vykdė restauratoriai J. Pilipavičius, P. Kuodis, G.P. Janonis. Vėliau skliautų restauravimo darbai nutrūko ir persikėlė į pietinį koridorių. Rytiniame koridoriuje didžioji dalis skliautų tapybos buvo atidengta, tačiau kitos operacijos nebuvo vykdomos.

Pietinis koridorius tuo metu priklausė Viniaus Dailės akademijai. Jame nuo 1997m. mokėsi, dirbo bei vykdė diplominius darbus studentai – būsimi restauratoriai. Pirmieji bakalai A. Petravičiūtė ir J. Zagorskas savo diplominius darbus apsigynė 1999m. Iki 2010 m. pietinio koridoriaus skliautuose ir sienoje šalia bažnyčios buvo įvykdyti 33 bakalauro bei magistro diplominiai darbai. Šiuo metu numatoma rytiniame ir pietiniame koridoriuose, jų sienose ir skliautuose atlikti dalių, kurios liko neužbaigtos pilnus restauravimo darbus. Būtina išsaugoti, restauruoti ir eksponuoti visų čia esančių laikotarpių sienų tapybą. Restauruojami plotai parodyti programos priedų dalyje, išsklotinėse: pietinis koridorius 36 psl. rytinis koridorius 37 psl.

Restauruojant šią tapybą būtina atlikti tokius darbus:

1. Susipažinti su anksčiau čia vykdytų sienų tapybos restauravimo darbų medžiaga. Tolimesnius darbus tęsti, atsižvelgiant į vykdytų darbų teigiamus rezultatus.

2. Detaliai nufotografuoti numatomą restauruoti tapybą, defektus papildomai. Po atidengimo pagal poreikį defektus nurodyti išsklotinėse.
3. Atlikti tyrimus dabartinei dažų ir tinko būklei nustatyti, mikrobiologinius, polichrominius, fotogrametrinius ir kitus tyrimus.
4. Tyrimų pagrindu sudaryti sienų tapybos defektinės būklės aktą, nurodant sužalojimų, netekčių pobūdį, apimtis.
5. Remiantis ankstesnio restauravimo duomenimis, natūros tyrimais, laboratorinių tyrimų išvadomis, defektų aprašymu bei konservavimo – restauravimo užduotimi paruošti sienų tapybos konservavimo - restauravimo darbų metodiką. Siekti maksimaliai išsaugoti ir atskleisti autentišką tapybą. Metodikoje nustatyti technologinių procesų eiliškumą, sudarant darbams reikalingų medžiagų specifikaciją.
6. Nustatyta tvarka vykdyti fotofiksaciją, kuri apimtų mažiausiai tris etapus, vaizdą prieš restauravimą, atlikus konservavimą bei pilnai baigus dažų sluoksnio papildymo procesą. Esant reikalui vykdyti papildomą proceso fotofiksaciją.
7. Sienų tapybos tyrimų, konservavimo, restauravimo darbus gali atlikti tik atestuoti, aukštos kvalifikacinės kategorijos sienų tapybos restauratoriai.
8. Atlikti dažų sluoksnio valymą ir reikalui esant pirminį tapybos sluoksnio sutvirtinimą.
9. Nudruskinti uždruskėjusius paviršius, jei tokių esama.
10. Sutvirtinti autorinę tapybą.
11. Atlikti atsiknojusio tinko sluoksnio apkraštavimą.
12. Suformuoti be tapybos plotus sienose, kur gali būti vykdomi dažymo darbai.
13. Sutvirtinti tinko sluoksnį. Injekcijomis arba nerūdijančio metalo vinimis sutvirtinti nuo pagrindo atsisluoksniavusį autentišką tinką, jei tokio esama.
14. Atstatyti tinko išdaužas. Išvalyti, užtaisyti ir užglaistyti galėjusius atsirasti plyšius tinko sluoksnyje.
15. Tvarkomą tapybos paviršių antiseptikuoti, jei tyrimais bus nustatyta, kad paviršius užterštas pelėsiiais.
16. Atlikti pagrindinį tapybos sluoksnio sutvirtinimą.
17. Atsiradus pavojui suteršti, ar bet kaip kitaip paveikti sienų tapybą dėl greta vykdomų statybos darbų, sienų tapyba turi būti kruopščiai uždengiama, apsaugoma.
18. Baigus konservavimo procesą, remiantis Restauravimo tarybos pritarimu, atlikti autorinės tapybos papildymą.
19. Papildymai atliekami taip, kad sudarytų autentišką tapybinės aplinkos visumą bei atskleistų kompozicinio sumanymo logiką.
20. Vengti mechaniško, vienodo dažų sluoksnio papildymo, atsižvelgti į tapybos įvairiapusiškumą, gyvumą tiek spalvų, tiek šviesos - šešėlio formos, tiek dekoratyvaus silueto prasme.
21. Išsaugoti ir parodyti visus išlikusius tapybos sluoksnius, nepriklausomai nuo jų stiliaus.
22. Vesti detalų restauravimo darbų dienoraštį.
23. Parengti atliktų restauravimo darbų ataskaitą.

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u. k. KVR 766) vienuolyno pastato (u. k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje, I a. galerijos (procesijų koridoriaus) sienų tapybos restauravimo darbų

METODIKA

Bernardinų vienuolyno procesijų koridoriai pastatyti XVI a. pradžioje, vėliau buvo daug kartų perstatomi, keičiami ir dabartinę išvaizdą įgavo tik XVIII a. Rytinio koridoriaus šalia senosios zakristijos gotikiniai skliautai pilnai išliko, keitėsi tik tai jų tapybinis dekoras. Šalia gotikinio juostelių pobūdžio deko nutapyti barokiniai angelų galvučių ir rozečių motyvai. Pietinis koridorius patyrė didesnius pokyčius, čia XVIII a. sumūryti barokiniai skliautai ir kartu dekoruoti to laikotarpio stiliuje.

Procesijų koridorių sienų tapybos restauravimo darbai prasidėjo 1995 m. Buvo atidengiama sienų tapyba rytiniame koridoriuje šalia senosios zakristijos. Vėliau skliautų restauravimo darbai nutrūko ir persikėlė į pietinį koridorių. Rytiniame koridoriuje didžioji dalis skliautų tapybos buvo atidengta, atlikti tinko darbai.

Pietinis koridorius tuo metu priklausė Vilniaus Dailės akademijai, kuri nuo 1997 m. pradėjo rengti sienų tapybos restauratorius. Jie šiame koridoriuje mokėsi ir vadovaujami atestuoto restauratoriaus vykdė diplominius darbus. Šiuo metu numatoma rytiniame ir pietiniame koridoriuose, jų sienose ir skliautuose atlikti dalių, kurios liko neužbaigtos pilnus restauravimo darbus. Šios sienų tapybos restauravimui siūloma tokia darbų eiga:

1. Tapybos atidengimas
2. Dažų sluoksnio nuvalymas.
3. Tapybos antiseptikavimas.
4. Tapybos nudruskinimas.
5. Dažų sluoksnio sutvirtinimas.
6. Dažų sluoksnio paklijavimas.
7. Tinko sluoksnio apkraštavimas.
8. Tinko sluoksnio tvirtinimas.
9. Naujo tinko atkūrimas.
10. Plyšių ir kitų tinko be tapybos nelygumų glaistymas.
11. Autorinės tapybos papildymas.
12. Restauravimo darbų dokumentacijos parengimas.

Tapybos atidengimas.

Likę neatidengtos tapybos uždažymai šalinami sausu būdu, naudojant skalpelius. Sukietėję uždažymai, esant reikalui, sudrėkinami distiliuotu vandeniu arba distiliuoto vandens ir spirito 10:1 mišiniu. Kokybiškiems atidengimo darbams pasiekti naudojamas šoninis apšvietimas bei padidinamasis stiklas.

Dažų sluoksnio nuvalymas.

Atidengtas dažų sluoksnis valomas sausuoju būdu, - minkštu akvareliniu teptuku, o taip pat naudojant distiliuotame vandenyje suvilgytus vatos tamponus. Kai dažų sluoksnis pakankamai tvirtas, galutiniam nuvalymui naudojamas minkštas trintukas. Jeigu dažų sluoksnis „tepa“, t.y. nepakankamai tvirtas, prieš valant jį būtina sutvirtinti 1 - 2 proc. kazeino tirpalu. Sukietėjusiam apnašų sluoksniui valyti naudotinas reikiamos konsistencijos distiliuoto vandens – spirito mišinys.

Dažų sluoksnio sutvirtinimas.

Šiuo metu jau atidengtos tapybos būklė gera, tačiau ją tikslinga profilaktiškai sutvirtinti, suformuojant apsauginį sluoksnį nuo dulkių ir kt. teršalų. Kadangi tyrimais nustatyta, jog tapybinio dažų sluoksnio rišamoji medžiaga yra kazeinas, tai ir dažų sluoksnio sutvirtinimui, taip pat ir po atidengimo siūloma naudoti tą pačią medžiagą, t.y. 2 - 3 proc. kazeino tirpalą. Sutvirtinimo operaciją esant reikalui galima pakartoti. Tvirtinant dažų sluoksnį būtina išvengti blizgesio atsiradimo ar kolorito pokyčių.

Tapybos antiseptikavimas.

Dažų sluoksnio antiseptikavimas atliekamas priklausomai nuo biologinių tyrimų rezultatų ir atsižvelgiant į nusistovėjusį patalpos temperatūros – drėgmės režimą. Kadangi procesijų koridoriai žiemos metu yra šildomi (šildomos grindys) taip pat dėl savo sandaros pakankamai vėdinami, tai didesnio pavojaus atsirasti pelėsiui šiose patalpose nėra.

Tapybos nudruskinimas.

Atlikus tyrimus ir aptikus druskų ar jų buvimo pėdsakus, tapyba nudruskinama naudojant distiliuoto vandens kompresus.

Dažų sluoksnio paklijavimas.

Atsiknojęs dažų sluoksnis paklijuojamas kreidos – klijų (kazeino) glaistu, naudojant paviršiui artimą spalvą bei toną, po atšokusiu tapybos sluoksniu mentele pakišant glaistą. Ten kur atsiknojimai nežymūs jie paklijuojami darant injekcijas švirkštu, naudojant atitinkamos koncentracijos (3 - 5 proc.) kazeino tirpalą, stebint ar neatsiranda kolorito pokyčių.

Tinko sluoksnio apkraštavimas.

Atviri tinko sluoksnio pakraščiai paprastai yra atsiknoję. Atsiknojusias vietas būtina neatidėliojant apkraštuoti kalkių – smėlio 1 : 2 mišiniu.

Tinko sluoksnio tvirtinimas.

Nustačius, kad tinkas yra atsiknojęs, jis tvirtinamas injekcijų pagalba, naudojant kalkių – kazeino mišinį su užpildu arba be jo, atsižvelgiant į atsiknojojimo apimtį. Taip pat tinko sutvirtinimui gali būti naudojamos nerūdijančio metalo vinys.

Naujo tinko atkūrimas.

Rytinio koridoriaus skliautuose tinko darbai buvo atlikti, tačiau sienoje šalia zakristijos yra tinko netekčių. Naujas tinkas dedamas dalimis išlaikant seno tinko banguotą charakterį. Prieš dedant naują tinką, aplinka nuvaloma nuo nešvarumų bei sudrėkinama distiliuotu vandeniu. Esant reikalui pakankamam sukibimui garantuoti plytų paviršius sutepamas 1 % kazeino tirpalu. Naujas tinkas atkuriamas mišiniu, kurio sudėtis: 1 dalis kalkių, 2 dalys smėlio. Ši sudėtis išbandyta pietiniam koridoriuje. Tinkas, atsižvelgiant į išdaužos gylį, dedamas keliais sluoksniais, siekiant vieno sluoksnio gylį išlaikyti ne didesnę kaip 1 cm. Apatiniams tinko sluoksniams naudotinas stambesnės frakcijos smėlis (stambumas apie 0,5 mm., mišinio proporcija 1:2), viršutiniams sluoksniams išlyginti - smulkios (apie 0,1 mm) frakcijos smėlis (mišinio proporcija 1:1).

Plyšių ir kitų tinko bei tapybos nelygumų glaistymas.

Prieš glaistant plyšius ir kitus nelygumus bei tapybos pvz. nutrupėjusias architektūrinių formų briaunas, aplinka išvaloma nuo nešvarumų, po to ji sudrėkinama distiliuotu vandeniu. Glaistyti siūloma vietas kurių gylis iki 3 mm., glaistymui naudoti akvarele tonuotą klijinį - kreidinį glaistą. Jeigu išdaužos gilesnės nei 3 mm naudotinas tinko mišinys, kurį sudaro 1 dalis kalkių ir 1 dalis smėlio. Glaistymui bei užlyginimui naudoti ploną metalinę mentelę.

Autorinės tapybos papildymas.

Autorinės tapybos atkūrimas nevykdomas. Atidengiami, konservuojami ir išsaugomi visi esami, visų laikotarpių dažų sluoksniai. Rytinio koridoriaus skliautai yra gotikiniai, tačiau jų gotikinio - juostelinio dekoru išliko tik šiaurinėje dalyje, kitur dominuoja barokinis dekoras, tokia situacija ir paliekama. Nedidelės tapybos netektys siekiant grįžtamojo ryšio, papildomos naudojant vandeniu skiedžiamus lengvai pašalinamus dažus, - aukštos kokybės akvarelę. Tapybinio dekoru papildymas atliekamas siekiant išlaikyti autentišką tapybos charakterį, piešinį ir spalvas. Nedideli dažų sluoksnio sunaikinimai atkuriami analogijos principu, pakartojant šalia esančius kompozicinius elementus. Papildymams atskirti nuo autorinės tapybos taikomas štricho arba puantelio metodas. Išsaugomi ir eksponuojami visi tapybiniai dažų sluoksniai tokie, kokie yra išlikę, atkūrimo principai netaikomi.

Restauravimo darbų dokumentacijos parengimas.

Restauravimo metu fotofiksacija atliekama 3 kartus: prieš restauravimo darbus, prieš pradedant dažų sluoksnio papildymą ir pilnai pabaigus restauravimo darbus. Esant reikalui fotofiksacija vykdoma panaudojant šoninį apšvietimą, svarbesniems darbų eigos faktams užfiksuoti naudotina tarpinė fotofiksacija. Be fotofiksacijos sudaroma ir kita restauravimo darbų dokumentacija: defektinis aprašymas, užduotis, cheminių ir kitų tyrimų ataskaitos, restauravimo darbų aprašymas.

“TRUMPA ISTORINĖ APŽVALGA

XIII a. II p. – XIV a. pr. atsirado kelios pranciškonų dvasingumo šakos, kurios buvo nepripažįstamos ordino ir popiežiaus. Labai išsamiai observantų (Lietuvoje populiariai vadinamų bernardinais) vienuolyno kūrimosi istoriją, statybas ir ordino gyvensenos atspindžius architektūroje tyrusi R. Janonienė patikslino, kad šios atšakos atstovai į Vilnių atvyko iš Poznanės ir įsikūrė 1455 m.

Atsinaujinančio pranciškonų judėjimo nuostatai darė įtaką bernardinų statyboms ir vienuolyno vietos pasirinkimui. Dažnai bernardinai įsikurdavo skurdžiuose priemiesčiuose, savo pirmuosius bažnyčių ir vienuolynų pastatus statė iš paprastų vietinių medžiagų, dažniausiai medžio, siekdami pratęsti keliaujančių pamokslininkų tradiciją. Buvo remiamasi dar XIII a. pranciškoniškais principais – bažnyčių turiai turėjo būti paprasti, kuklūs, pastatų dydžiai nulemti vienuolyno poreikių. 1430 m. Jono Kasperano surašytos observantų konstitucijos numatė, kad broliai patys turi statydintis konventus, o jų ansamblių pastatai savo išvaizda neturėjo skirtis nuo eilinių priemiesčio gyventojų būstų. Taip buvo pratęsta dar 1316 m. pranciškonų konstitucijos nuostata dėl statybų pagal krašto papročius. 1453 m. sudarytos konventų statybos taisyklės skirtos Austrijos, Čekijos ir Moravijos bernardinams. 1467 m. jas priėmė lenkų, o 1468 m. ir LDK žemių bernardinai.

Vilniuje bernardinai įsikūrė 1469 m. Kazimiero Jogailaičio jiems dovanotame sklype, kuris buvo suformuotas iš pilies jurisdikcijai priklausiusio sklypo ir gretimų iš miestiečių supirktų atskirų sklypų. Prieš bernardinų statybas sklype stovėję pastatai buvo nugriauti. Visų pirma buvo pastatytas medinis vienuolynas ir bažnyčia, kurie sudegė 1475 m., atstatyti ir vėl apgriauti 1477 m. potvynio. Archeologinių tyrimų metu šių pastatų vieta neidentifikuota.

Pačiam ankstyviausiam raidos laikotarpiui priskiriama zakristijos sienų ir ŠR vienuolyno korpuse esantys mūrai, kurie vėliau buvo prijungti prie vienuolyno namo. Stačiakampio plano (~10,5x11,8 m) zakristijos sienų mūrus vienuoliai pastatė prieš pradėdami statyti bažnyčią. Ankstyviausias mūras išlikęs rūsyje ir iki pirmo aukšto viršaus. Nauja bažnyčia statyta remiant Aleksandrui Jogailaičiui, Radviloms ir kitiems didikams. Ji dar nebuvo baigta, kai apie 1500 m. nusėdo pamatas, sienose atsirado plyšių, griuvo skliautai. Viską teko nugriauti, palikta tik presbiterija ir zakristija, kurios užbaigtos bažnyčios tūryje išliko iki dabar. 1500-1520 m. bernardinų bažnyčia atstatyta tokios pat planinės struktūros ant sutvirtintų pirmosios mūrinės bažnyčios pamatų. XVI a. Vilnių lankę keliautojai rašė apie naująją bernardinų bažnyčią, kad tai vienas - didžiausių ir puošniausių pastatų mieste. Kartu su bažnyčia statyti dviejų aukštų trys vienuolyno korpusai, kurių Š, V, R galerijos ir P galerija priglauta prie bažnyčios Š sienos supo mažąjį kluatrą.

1560 m. ir 1564 m. bažnyčią ir vienuolyną nuniokojo gaisrai. Vienuolyno atstatymo darbai pradėti 1579 m. XVI a. antros pusės rekonstrukciją R. Valeckas vadina paskutiniąja gotikos laikotarpio rekonstrukcija, jos metu vykę darbai nepakeitė pradinės vienuolyno struktūros. Rekonstrukcijos metu buvo išplėsta refektorijaus patalpa rytų link, po visu refektorijumi iškastas rūsys, kuriame buvo įrengta hipokaustinė šildymo sistema. Nuo XVI a. pabaigos pirmo aukšto galerija buvo naudojama procesijoms, į kurią, kaip minima konvento kronikoje buvo patenkama pro jos šonines duris.

Bernardinų vienuolynas išlaikė gotikinę struktūrą iki pat 1655 m. Per 1655 – 1661 m. karą Vienuolyno kompleksą nusiaubė Maskvos kariuomenė. Pasibaigus karui vienuolynas atnaujintas ir praplėstas.

1733 – 1765 m. prasidėjo didžiausia vienuolyno rekonstrukcija. 1752 m. vienuolyno pirmo aukšto koridorius buvo remontuotas. 1761-1763 m. permūryti dalies koridorių skliautai, iškirstos naujos angos. 1763 m. perstatytas šiaurinis vienuolyno korpusas, palikta tik pietinė siena, vakarinis korpusas pratęstas į šiaurę.

1763 m. pradėta šventovės interjero rekonstrukcija nuo ankstesnių atnaujinimų skyrėsi pirmiausia tuo, kad ją paskatino ne būtinybė atstatyti bažnyčią po gaisrų ir karų, bet dėl prasidėjusios Apšvietos vykę estetikos pokyčiai, taip pat ir tam tikri poslinkiai Mažesniųjų brolių ordino gyvenime“. Iš pagrindų atnaujinant bažnyčią, pakeitimų neišvengė ir vienuolynas. Apie 1752 m. vienuolyno pirmojo aukšto koridorių remontavo (buvo kabinami ir nauji paveikslai). O 1761 - 1763 m. buvo permūryti dalies koridorių skliautai, iškirstos naujos angos.

Naujas pietinio koridoriaus skliautas buvo ištapytas al secco technika. Aštuonių travėjų skliautą išpuošė per visą jo ilgį iš rytų į vakarus nutapytas simbolinis medis. Skliauto kompozicija - savita, sukonstruota remiantis ne tik Gyvybės medžio, bet tuo pačiu ir genealoginio medžio komponavimo principais: medžio šakelėse, užsibaigiančiuose tarsi lelijų žiedais, įkomponuota po šventąjį (arba palaimintąjį). Taigi, medžio šakos, besivejančios ant skliauto, gali būti suprantamos tiek kaip Bažnyčios metafora, tiek kaip pačio ordino kilmės medis. Tokia Bažnyčios metafora ir toks vaizdavimas nebuvo kažkas labai išskirtinio to laiko simbolikoje ir dailėje, bet šis kūrinys ryškiai išsiskiria vienu savitumu - būtent tretininkų atvaizdais.

1782 m. Pavasarį pradėta griauti senus vienuolyno mūrus, nugriauta dalis senojo noviciato. Darbams vadovavo architektas Augustinas Kosakauskas. 1763 m. darbai tęsiami, perstatytas lobynas, įrengtos patogesnės celės, pastatytos naujos krosnys.

1794 m. rusai sudegino vienuolyną. Po karo buvo taisomos durys, langai, grindys, daugelyje vietų skliautai.

1864 m. likvidavus Vilniaus bernardinų konventą, buvo pertvarkytos vienuolyno patalpos, juose įsikūrė Rusijos kariai.

1919 ir 1923 m. interjeras rekonstruotas pritaikant Vilniaus universiteto Dailės fakultetui. Tarpukaryje buvo ruošiamasi sieninę tapybą restauruoti (šiuo klausimu buvo imta sudarinėti speciali komisija), J. Remerio ir J. Rutkowskio 1925 m. pasirašytas protokolas byloja, kad "Vėlyvosios gotikos pobūdžio tapyba, esanti, kaip liudija regimi faktai, senojoje vienuolyno galerijoje <...> neabejotinai verta konservuoti". Toliau išvardinami būtini konservavimo darbai ir pažymima, kad "atsižvelgiant į tai, kad ši tapyba turi ypatingą meninę, kultūrinę ir paminklinę vertę, tie darbai turi būti vykdomi vadovaujant specialistui." Po dvejų su puse metų J. Remeris su J. Rutkowskiu pateikia tokias išvadas: "Atsižvelgiant į sienų tapybos, atidengtos remontuojant buv. Bernardinų vienuolyno (dab. S.B.U. Dailės fakulteto) pastatą ir vaizduojančios Švč. Mergele Mariją soste, pirmąją vertę ir turint patikimų duomenų, kad visa vienuolyno galerija buvo padengta sienų tapyba, būtina siekti atidengti ją iš po tinko bei kalkių sluoksnio tų meno kūrinių restauravimo tikslu, nes jie Vilniaus XVI a. dailės ir meninės kultūros istorijai turi ypatingą reikšmę." Nežinia, ar darbai vyko, o jei vyko – yra neaišku, kas konkrečiai tuo metu buvo padaryta.

1941 m. Sovietinės valdžios nutarimu Vilniaus dailės mokykla tapo Vilniaus dailės akademija (nuo 1944 m. Vilniaus valstybinio dailės instituto), nuo 1990 m. atgavo Vilniaus dailės akademijos vardą.

Pokario metais Vilniaus dailės akademijai perduota ir Šv. Pranciškaus ir Šv. Bernardino bažnyčia. 1953 m. visame vienuolyne vykę remonto darbai, kai buvo įvestas centrinis šildymas, po tinku išvedžioti elektros laidai. Didžioji dauguma vienuolyno koridoriaus sienų buvo uždažyta.“¹

Fotogrametrinių apmatavimų ataskaita pateikiama kaip šio dokumento priedas.

Polichrominių tyrimų (atliktų 2024 m.) ataskaita pateikiama kaip šio dokumento priedas.

Cheminių tyrimų (atliktų 2024 m.) ataskaita pateikiama kaip šio dokumento priedas.

Biologinių tyrimų (atliktų 2024 m.) ataskaita pateikiama kaip šio dokumento priedas.

Menotyrinis tyrimas, atliktas 2024 m. pateikiamas kaip šio dokumento priedas.

¹Projekto vadovė Saulutė Domanskienė, *Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastato (u. k. KVR 17312), Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Maironio g. 6, I a. galerijos (Procesijų koridoriaus) ardomųjų tyrimų projektas, VIR-09/23-TPS-22*, Kaunas: MB „Virmalda“, įmonės kodas 131, Draugystės g. 20, LT-51257 Kaunas, 2023 10, p. 26 - 29, in: MB „Virmalda“ archyvas Draugystės g. 20, LT-51257 Kaunas.

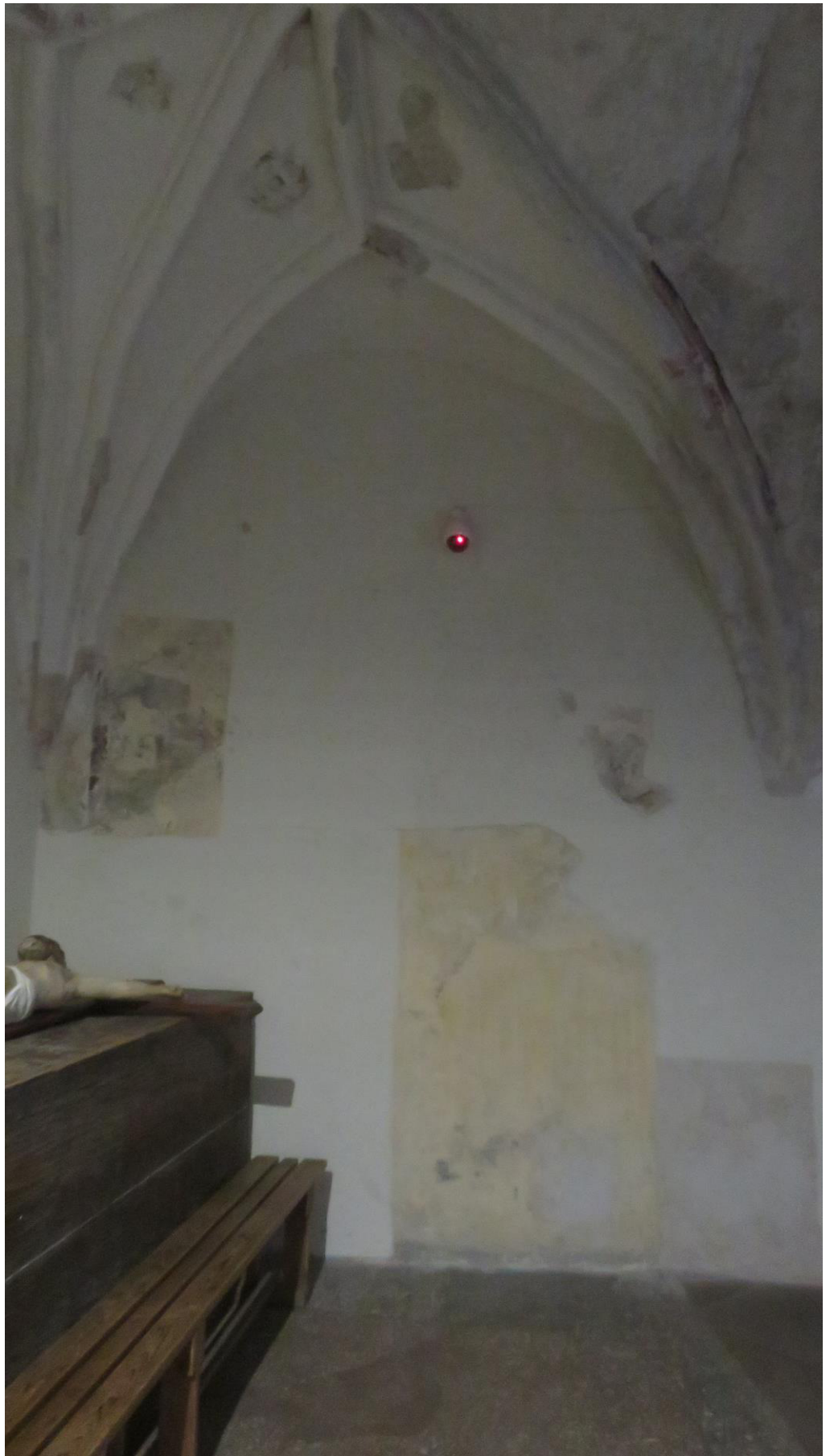

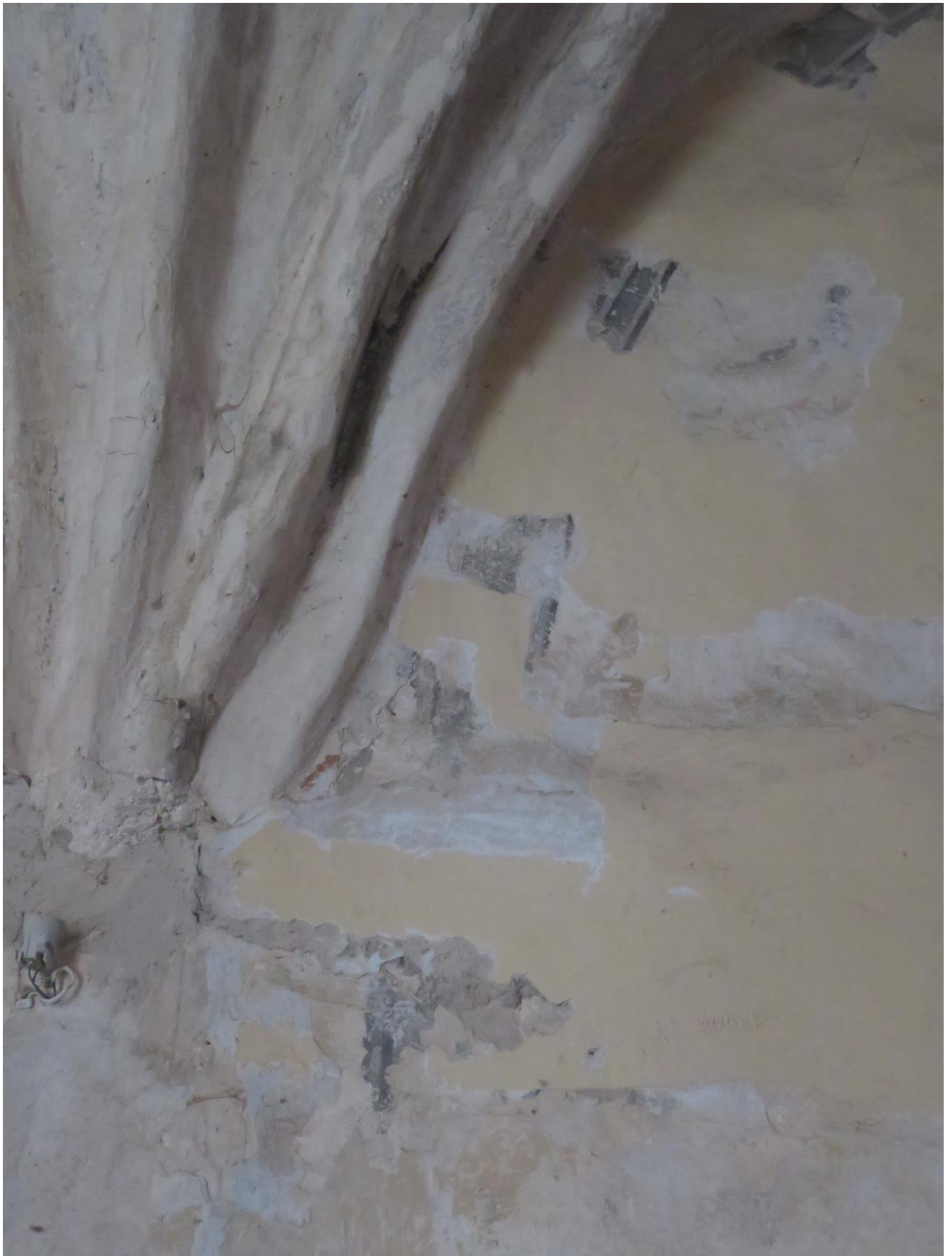

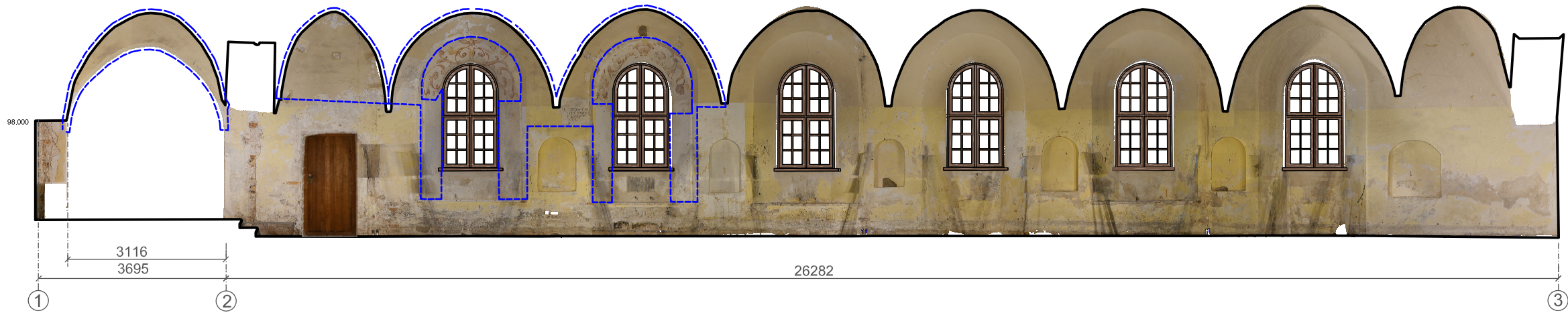

PROCESIJŲ PIETINIO KORIDORIAUS ŠIAURINĖ SIENA

PROCESIJŲ PIETINIO KORIDORIAUS PIETINĖ SIENA

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI:

Pagal tyrimų, konservavimo ir restauravimo darbų programą vykdomi darbai

PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS SKLIAUTAI

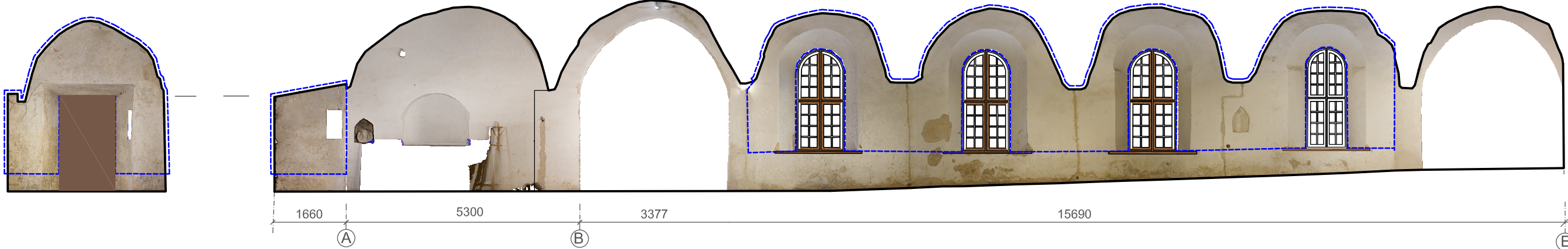
PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS RYTINĖ SIENA

PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS
ŠIAURINĖ SIENA

PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS VAKARINĖ SIENA

PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS
PIETINĖ SIENA

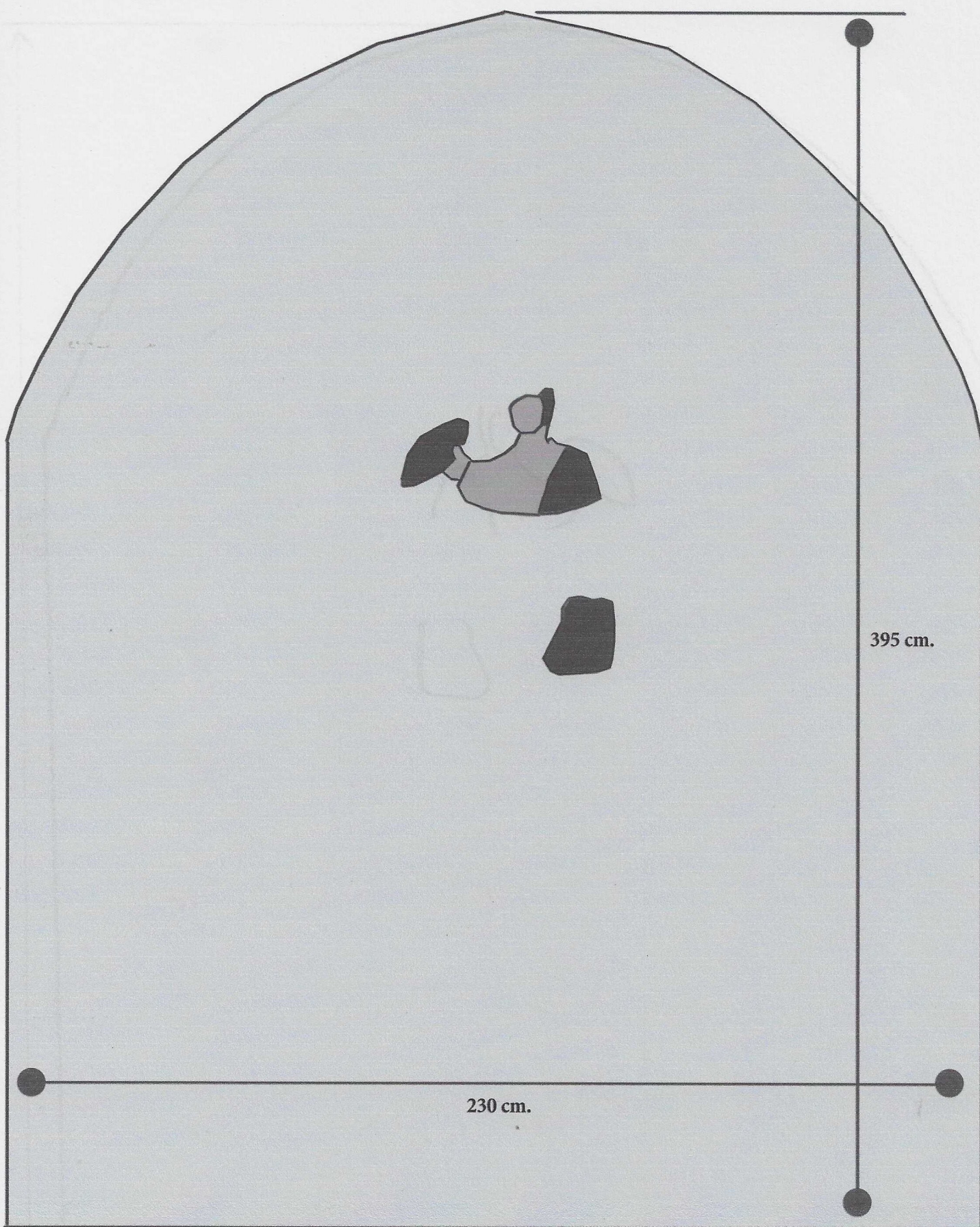

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI:

 Pagal tyrimų, konservavimo ir restauravimo darbų programą vykdomi darbai

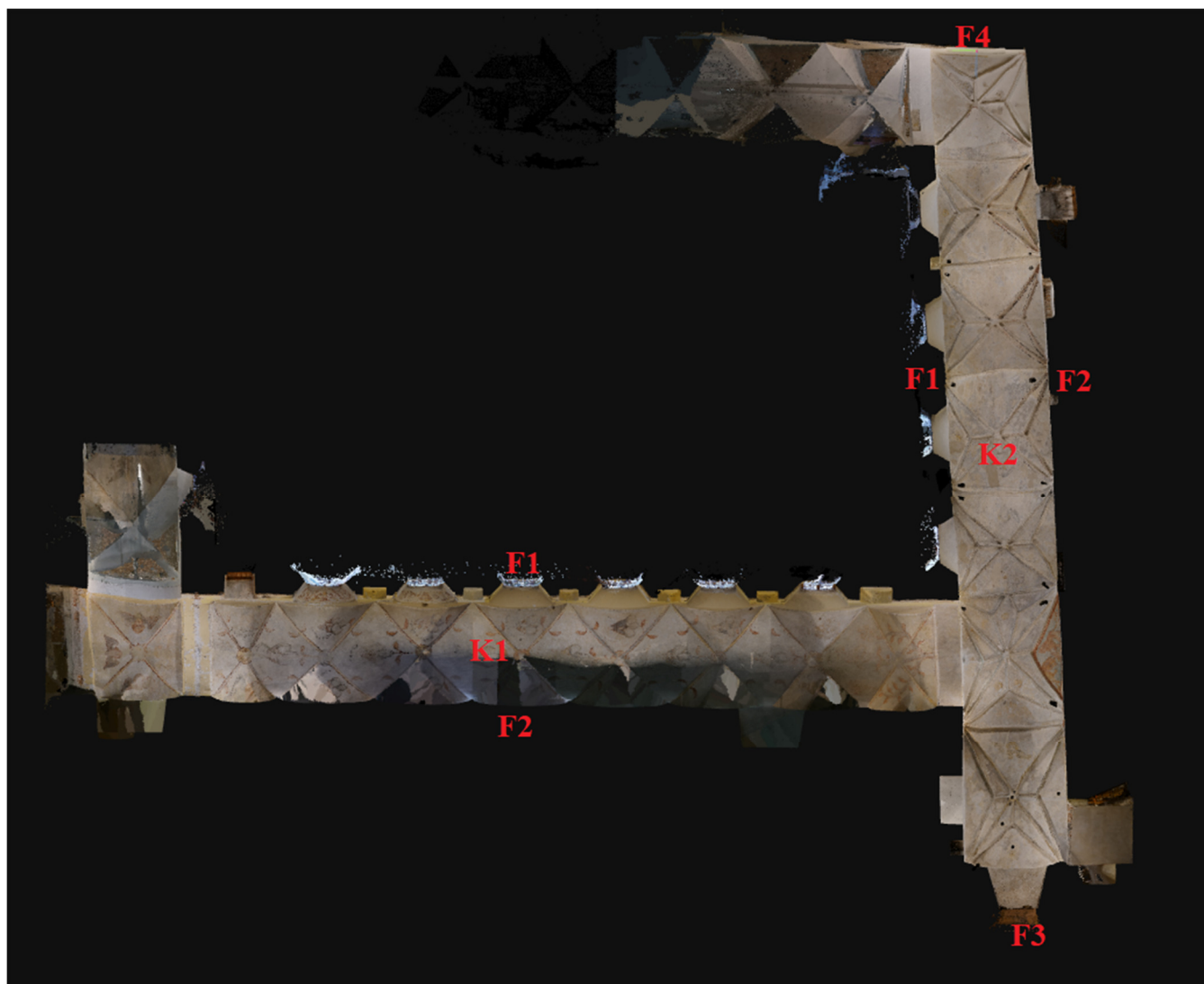
Rytinio koridoriaus skliautų planas, šiaurinės, rytinės, pietinės ir vakarinės sienų išklotinės M 1:100

IŠKLOTINĖ SU FIGŪRINĖS TAPYBOS LIEKANOMIS SIENOJE ŠALIA ZAKRISTIJOS DURŲ
Plotas apie 1,5 m².

FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI**PLOTŲ SKAIČIAVIMO ATASKAITA**

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčia (Koridoriai)

Objektas: Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčia (Koridoriai).

Maironio g. 6, Vilnius

Užsakovas: VĮ "Pranciškonų namai"

Vykdytojas: UAB „Terra Modus“

Projekto vadovas: Martynas Valauskis

Matavimo data: [2022-08-08, 2024-03-05]

PLOTŲ SKAIČIAVIMO ATASKAITA

Nr.	Elementas	Paviršiaus plotas, m ²
1	1 koridoriaus sienos (F1) plotas	113.948
2	1 koridoriaus sienos (F2) plotas	127.165
3	2 koridoriaus sienos (F1) plotas	77.853
4	2 koridoriaus sienos (F2) plotas	91.995
5	2 koridoriaus lubų plotas	157.754
6	2 koridoriaus sienos (F3) plotas	16.850
7	2 koridoriaus sienos (F4) plotas	9.059
8	1 koridoriaus sienos (F1) angokraščiai	2.486
9	2 koridoriaus sienos (F1) angokraščiai	2.326

* Sudėtingų paviršių plotų skaičiavimai atlikti geometriniu metodu, pagal fotogrametrinius duomenis.

** Paviršiaus ploto skaičiavimuose netektys neskaičiuotos. Paviršiaus plotas atitinka faktinį matuoto objekto plotą matavimo metu.

*** Vietos prie kurių nebuvo tinkamo matavimams priėjimo kur įmanoma interpoliuotos (pvz. skulptūrų nugarinė ir šoninė dalys).

EKSPLIKACIJA IR SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI (žemiau pateiktuose paveiksluose)

1 pav. 1 koridoriaus sienos (F1) plotas. Paviršiaus plotas: 113.948 m²

2 pav. 1 koridoriaus sienos (F2) plotas. Paviršiaus plotas: 127.165 m²

3 pav. 2 koridoriaus sienos (F1) plotas. Paviršiaus plotas: 77.853 m²

4 pav. 2 koridoriaus sienos (F2) plotas. Paviršiaus plotas: 91.995 m²

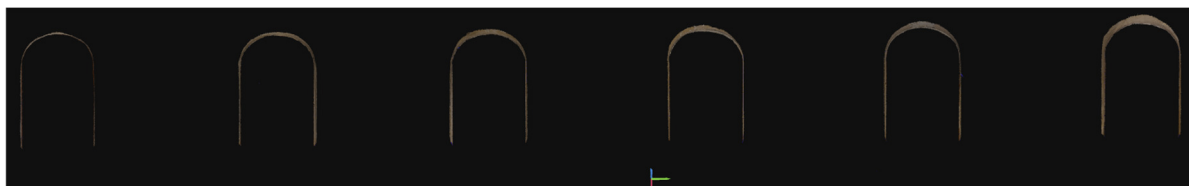
5 pav. 2 koridoriaus lubų plotas. Paviršiaus plotas: 157.754 m²

6 pav. 2 koridoriaus sienos (F3) plotas. Paviršiaus plotas: 16.850 m²

7 pav. 2 koridoriaus sienos (F4) plotas. Paviršiaus plotas: 9.059 m²

8 pav. 1 koridoriaus sienos (F1) angokraščiai. Bendras paviršiaus plotas: 2.486 m²

9 pav. 2 koridoriaus sienos (F1) angokraščiai. Bendras paviršiaus plotas: 2.326 m²

**Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas**

Tyrimų vadovė:
INDRĖ DUBOVSKYTĖ
NKPAS At. Nr. 0178, išduotas 2018-05-11
mob.tel. Nr.: +37061550001
el. paštas: indre@a-i.lt

Vilnius 2024

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

2. TURINYS

PAVADINIMAS	LAPAS
1. TITULINIS LAPAS	1
2. TURINYS	2
3. ĮVADAS:	3
3.1. Polichromijos tyrimų tikslas	3-4
3.2. Trumpas objekto aprašymas	4-5
4. OBJEKTO VIETA (Esama situacija)	6
5. AIŠKINAMASIS RAŠTAS:	7
5.1. Trumpa istorinė apžvalga	7-8
5.2. Taikomųjų tyrimų atlikimo būdas ir tyrimų metu rasti duomenys	9-65
5.3. Brėžiniai su parodytomis tiriamomis vietomis	66-68
5.6. Tyrimų išvados ir rekomendacijos	69-70
6. PRIEDAI:	71
LEIDIMAS ATLIKTI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO AR KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKYBOS DARBUS	72-75
I.DUBOVSKYTĖS KM NKPAS At.Nr. 0178 ATESTATO KOPIJA	76
NKVR. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastatas (u.k.KVR 17312)	77-79
NKVR. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k.KVR 766)	80-87

3. ĮVADAS

3.1. Polichromijos tyrimų tikslas

Šių tyrimų tikslas papildyti anksčiau atliktus polichromijos tyrimus, atsižvelgiant į ankstesnių tyrimų rezultatus, dažymo sluoksnių stratigrafijos bei polichrominio dekoravimo nustatymas/ patikslinimas netyrinėtose zonose, tyrimų radinių fiksavimas nuotraukose ir dažų sluoksnių (stratigrafijos) pavyzdžių fiksacijos lentelėse, išvadų bei tvarkybos rekomendacijų parengimas, tyrimų ataskaitos parengimas.

2017 m. Vienuolyno namo pirmo, antro, trečio aukštų patalpų polichromijos tyrimus atliko Vytautas Raila At.Nr. 3879 (žiūr. Vienuolyno namo pirmo, antro, trečio aukštų patalpų polichromijos tyrimas (III etapas), Vytautas Raila, 2017 m.)). *(Tyrinėta pirmo aukšto šiaurinė galerija, antro aukšto šiaurinė ir rytinė galerijos. Antrame aukšte polichromija rasta tik vienoje vietoje, vakariniame koridoriuje virš durų atidengtas rokoko stiliaus kartušo fragmentas (fot. 26), išlikusi tik kartušo viršutinė dalis. Patalpoje Nr. 2-3 ant skliautų išlikę apie 30 dažytų sluoksnių. Šiaurinio koridoriaus sienų ir skliautų dažyti sluoksniai buvo nuvalyti, paviršiai užtinkuoti cementiniu skiediniu*

Pirmo aukšto šiauriniame koridoriuje rasta nemažai tapytų fragmentų. Skliautų puošyba prastai išlikusi, suniokota įvairiais periodais pertinkuojant.

Kiekvienos travėjos skliauto centre buvo tapyta rozetė, rasti trijų rozečių fragmentai. Procesijų koridoriaus ruože Nr. 1-174 atidengtas dar vieno panašaus šulinio fragmentas, tik jis blogiau išlikęs (fot. 8). Kitose skliautų liunetėse atidengti sunykę tapyti fragmentai, arba tik galimų augalinių motyvų pėdsakai gelsvame fone (fot. 10, 11).

Šiaurinio, vakarinio ir rytinio koridorių sankirtų arkose atidengti ornamentų fragmentai rodo, kad abi arkos buvo gausiai ornamentuotos. Skliautų briaunos buvo puoštos ryškiomis spalvingomis ornamentinėmis juostomis.

Šiaurinės ir rytinės galerijos sankirtoje, Gotikiniame skliaute (patalpa Nr. 1-173) užfiksuota dviejų sluoksnių puošyba. Ankstyviausias sluoksnis (gotikos laikotarpis) - nerviūros buvo dažytos sodria raudona ochra (fot. 22), spalva skliauto plokštumos ir nerviūros sankirtoje apvesta juodomis juostelėmis. Antrame sluoksnyje nerviūros buvo dažytos geltona ochra, kaip ir tapytos rozetės tarp nerviūrų (fot. 21, 24, 25). Šiaurinėje sienoje virš arkos atidengti gotikos laikotarpio tapybos fragmentai (fot. 23). Tapybos ant sienų išliko nedaug. Daugiausia sienų tapybos išliko koridoriaus ruože Nr. 1 -174 šiaurinėje sienoje prie rytinio koridoriaus (fot 1, 2). Čia gerai išlikęs tamsiai pilkas apvadas, kryžiaus motyvas bet didelė tapybos dalis sunaikinta kertant durų angą. Keli maži tapybos fragmentukai rasti šiaurinės sienos viršutinėje dalyje prie skliauto (fot. 18, 19, 20). Visa rasta tapyba, neskaitant ankstyviausio puošybos sluoksnio ant nerviūrų, datuojama baroko laikotarpiu.)

Atliekant šiuos tyrimus buvo tyrinėjamos zonos:

- Pirmo aukšto Procesijų pietinio koridoriaus šiaurinės sienos ir langų angokraščių plokštumos;

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

- Pirmo aukšto Procesijų rytinio koridoriaus rytinės, pietinės, vakarinės sienos bei langų angokraščių plokštumos, skliautų plokštumos.

Polichromijos tyrimai atlikti vadovaujantis PTR 3.08.01:2013 „Tvarkybos darbų rūšys“. Tyrimų ataskaita parengta pagal „Taikomųjų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tyrimų ataskaitos formos ir turinio reikalavimų aprašą“.

3.2. Trumpas objekto aprašymas

Vienuolyno galerijoje sienų tapyba visų pirma buvo skirta privačiai bernardinų meditacijai ir maldai, šiose kompozicijose įamžinti vaizdai galėjo priminti Šventojo Rašto aprašytus įvykius ar padėti apmąstyti kokius nors teologinius klausimus.

Apie XVI a. nėra daug duomenų, tačiau Pranciškonų ordine bei observantiškoje jo atšakoje bažnyčių puošybai sienų tapybai buvo skiriama daug dėmesio. Sąlygiškai pigi sienų tapybos technika atitiko elgetaujančiam ordinui itin svarbius neturto ir kuklios įrangos reikalavimus, o vaizdų emocinis poveikimas, kaip minėta, buvo pasitelkiamas mokant tikėjimo tiesų, pateikiant sektinų evangelinio gyvenimo pavyzdžių ir įamžinant šventųjų atminimą - tapyba, kaip ir garsieji šv. Pranciškaus Mažesniųjų brolių pamokslai, buvo didaktinė priemonė. Manoma, kad Vilniaus Šv. Pranciškaus ir šv. Bernardino bažnyčios interjeras buvo ištapytas (*al secco* technika) po jos rekonstrukcijos XVI a. pradžioje, tiksliau - po 1513 m., nes iki tų metų tęsėsi bažnyčios atstatymo darbai, bet iki 1521 m., nes tais metais naujoji bažnyčia jau minima konsekruota.

1580 m. Šv. Pranciškaus ir Šv. Bernardino bažnyčios atstatymas buvo baigtas. Joje virš triumfo arkos po vėlesnių uždažymų sluoksniu iki dabar išliko įrašas, skelbiantis, kad šventovės skliautas atstatytas Leonardo iš Sieradzio gvardijonato laikais. Užrašo šriftas jau ne gotikinis - graži antikva puikiai parodo *Renesanso kultūros įtaką*, atspindėjusią ir kituose to meto bažnyčios puošybos elementuose.

1752 m. konvento pirmojo aukšto koridorius buvo remontuojamas, jame kabinti ir nauji paveikslai, vakarinio koridoriaus šiauriniame gale virš durų buvo įrengta grotelėmis pridengta niša su sėdinčio Jėzaus skulptūra.

XVIII a. vienuolyno koridoriai, tikriausiai ir kai kurios konvento viršininkų celės buvo išpuoštos sienų tapyba. Apie ją šaltiniuose konkrečių duomenų nėra, tačiau ją buvus rodo išlikę tapybos fragmentai, pavyzdžiui, antrame aukšte, virš įėjimo į muzikantų balkonėlį, ištapytos Marijos vardo monogramos dalis. 1761 – 1763 m. permūryti dalies koridorių skliautai, iškirstos naujos angos. Naujas pietinio koridoriaus skliautas buvo ištapytas XVIII a. trečiame ketvirtyje. Skliautą sudaro aštuonios travėjos, ištapytos *al secco* technika. Jį puošia per visą ilgį iš rytų į

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

vakarus nutapytas simbolinis medis. 1775 m. apatiniuose koridoriuose sudėtos naujos grindys ir šviesesni (didesni) langai.

Ilgai nebuvo žinoma, kad ši sienų tapyba egzistuoja. Iš šiuo metu atidengtų fragmentų galima spręsti, kad *gotikos laikotarpiu* freskos dengė beveik visą bažnyčios interjerą ir vienuolyno pirmojo aukšto galerijos sienas.

Maždaug nuo XVII pab. Iki pat XX a. vidurio ant galerijos sienų kabėjo paveikslai.

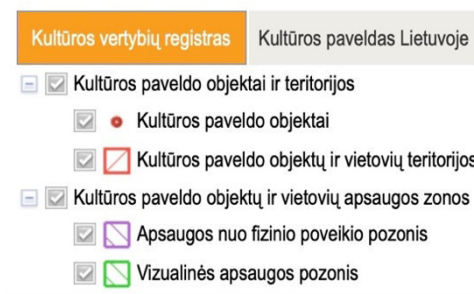
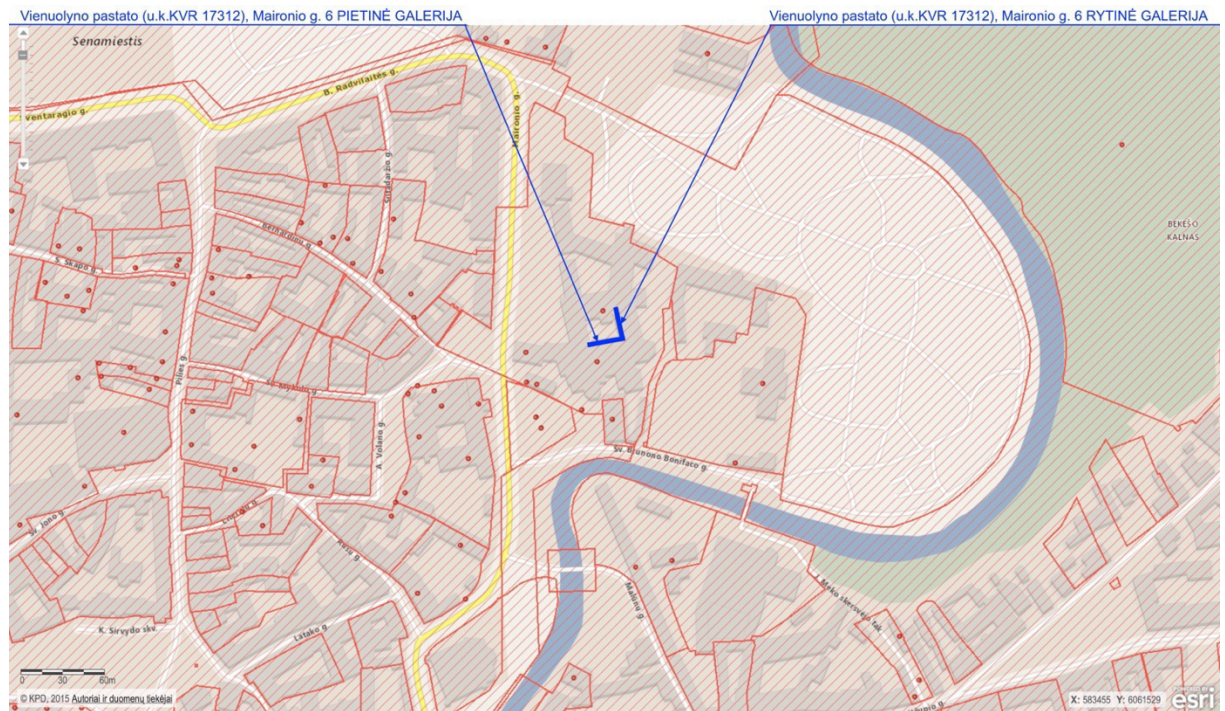
Apie 1930 m., remontuojant buvusio vienuolyno patalpas, rytinėje galerijos pusėje, netoli refektoriaus, buvo aptikta ir atidengta viena kompozicija, vaizduojanti Švč. Mergelę Mariją su Kūdikiu Jėzumi, atidengta freska nebuvo restauruota, o vėliau uždažyta ir iš dalies sunaikinta. Išliko tik nelabai ryški Bulhako daryta šios kompozicijos nuotrauka.

1995 m. buvo atidengta tik Nukryžiuotojo freska, nutapyta prie durų į zakristiją - veikiausiai tai buvo paskutinioji aplink galeriją nutapyto ciklo scena. Virš freskos ant skliauto taip pat atidengta ir restauruota tapyba. Ant gotikinės freskos buvo XVII a. nutapyta kita Nukryžiuotojo kompozicija, kadangi velesnės tapybos pažeidimai buvo dideli, nuspręsta atidengti gerai išlikusią gotikinę tapybą.

Šaltinis: R.Janonienė. Bernardinų bažnyčia ir konventas Vilniuje. 2010 m.

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766) vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje, I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

4. OBJEKTO VIETA (Esama situacija)

1 pav. Situacijos schema, Žemėlapis ištrauka iš NKVR

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

5. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

5.1. Trumpa istorinė apžvalga

Pirmoji bernardinų bažnyčia Vilniuje buvo medinė. Popiežių dokumentuose minima bažnyčia su varpine, vienuolynas su refektoriumi, dormitoriumu ir ūkiniai pastatai. Ansamblis sudegė per 1475 m. gaisrą, o pradėtą atstatinėti vienuolyną dar kartą apgriovė 1477 m. pavasarį patvinusi Vilnia.

Maždaug 1490 m. baigta mūrinė bažnyčia, pastatytas naujas vienuolynas.

Apie 1500 m. dėl konstrukcijos klaidų ir blogos mūro kokybės bažnyčiai ėmus griūti, beveik visą ją teko išardyti – teliko sveika zakristija (ir dabar žavinti puošniu krikštoliniu skliautu) bei presbiterinė dalis, t.y. vienuolių choras.

Pagrindiniai Vilniaus bernardinų vienuolyno ir bažnyčios statybos darbai ir vidaus puošyba buvo baigti iki 1520 m.

Didysis 1530 m. miesto gaisras didesnės žalos nepadarė, bet 1560 m. konventą sudegino protestantai. 1564 m. bažnyčią dar kartą smarkiai nuniokojo gaisras, po kurio įgriuvo dalis bažnyčios ir vienuolyno skliautų.

XVII a. pradžioje, pratęsus bernardinų vienuolyno procesijų koridorių, buvo suformuotas tiesioginis praėjimas iš Sv. Onos bažnyčios į vienuolyną. Atgaivinant įvairiapusę bernardinų veiklą ir organizuojant konvento vidinį gyvenimą buvo atstatinėjami ir ansamblio pastatai. Po visų nelaimių Vilniaus Bernardinų bažnyčia stovėjo su įlūžusiais skliautais, netekusi beveik visos buvusios puošnios įrangos, o vienuolynas taip ilgai stovėjo skylėtu stogu, kad infirmarijoj, kai kuriose celėse ir refektoriuje buvo pradėję augti medžiai.

Po provincijų susijungimo konventui sustiprėjus, prasidėjo atnaujinimo darbai, kuriuos rėmė LDK kunigaikštis ir Lenkijos karalius Steponas Batoras, Mikalojus Kristupas Radvila ir kiti magnatai. Tiek savo rankų darbu, tiek aukomis atstatymą rėmė ir Vilniaus miestiečiai. Greičiausiai buvo sutvarkytas vienuolynas, o 1579 m. pradėti atnaujinimo darbai bažnyčioje - iš pradžių chore, po to ir navų dalyje. 1580 m. Šv. Pranciškaus ir šv. Bernardino bažnyčios atstatymas buvo baigtas. Joje virš triumfo arkos po vėlesnių uždažymų sluoksniu iki dabar išliko įrašas, skelbiantis, kad šventovės skliautas atstatytas Leonardo iš Sieradzio gvardijonato laikais. Užrašo šriftas *jau ne gotikinis - graži antikva puikiai parodo Renesanso kultūros įtaką*, atspindėjusią ir kituose to meto bažnyčios puošybos elementuose. Baigus pagrindinius didžiosios bažnyčios atstatymo darbus, buvo pastatyti laikini altoriai, bet *interjero dekoravimas tęsėsi ilgai, iki XVII a. vidurio*. Lėšomis bernardinus rėmė daug didikų giminių, iš protestantizmo grįžusių į katalikybę. Sutvarkius grindis ir skliautus Šv. Pranciškaus ir šv. Bernardino bažnyčios sienos ir altoriai buvo išpuošti „itališko stiliaus“ (Italico more) tapyba. XVI a. pabaigos - XVII a. pirmos pusės sienų tapybos būta vienuolių choro dalyje, ant bažnyčios sienų ir pirmojo aukšto vienuolyno galerijoje.

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Per 1655 – 1661 m. karą vienuolyno kompleksą nusiaubė Maskvos kariuomenė. Baigusis karui, remontas vyko iki 1677 m. – buvo plečiamas ir rekonstruojamas vienuolynas.

Paskutinė didesnė ansamblio rekonstrukcija vyko XVIII a. viduryje ir antroje pusėje. Žinoma, kad 1752 m. vienuolyno pirmo aukšto koridorius buvo remontuojamas. 1761–1763 m. permūryti dalies koridorių skliautai, iškirstos naujos angos. 1763 m. perstatytas šiaurinis vienuolyno korpusas (iš senojo palikta tik pietinė siena), vakarinis korpusas pratęstas į šiaurę.

1782 m. pavasarį pradėta griauti senus vienuolyno mūrus, nugriauta dalis senojo noviciato. Darbams vadovavo architektas Augustinas Kosakauskas. 1783 m. darbai buvo tęsiami, perstatytas lobynas. Suremontuotame vienuolyne buvo įrengtos šviesesnės, patogesnės celės, jose pastatytos naujos krosnys.

1794 m. rusai sudegino vienuolyną. Karo veiksams nurimus, reikėjo taisyti duris, langus, grindis ir skliautus daugelyje vienuolyno vietų.

1864 m. vienuolynas buvo uždarytas. XX a. pradžioje išgriovus kai kurias pertvaras vienuolyne sumūrytas trečias aukštas.

Šaltinis: R. Janonienė. Bernardinų bažnyčia ir konventas Vilniuje. 2010 m.

5.2. Taikomųjų tyrimų atlikimo būdas ir tyrimų metu rasti duomenys

Polichrominių tyrimų metu atlikti zondai naudojant skalpelį, kopėčias, pastolius. Atlikta zondų fotofiksacija. Zondai atlikti nuo grindų, kopėčių ir pastolių. Iš viso atidengti 122 zondai. Tyrinėta pirmo aukšto Procesijų pietinio koridoriaus šiaurinės sienos ir langų angokraščių plokštumos; pirmo aukšto Procesijų rytinio koridoriaus rytinės, pietinės, vakarinės sienos bei langų angokraščių plokštumos, skliautų plokštumos.

Procesijų pietinio koridoriaus šiaurinės sienos plokštumoje virš arkinės angos/ praėjimo į vakarinį koridorių (I-oji travėja) sluoksniai vietomis sunaikinti, likę sluoksniai labai trapūs ir sukibę, aptikta bordo spalvos juostelių arkinės sąramos apatinės plokštumos ir sienos plokštumos sandūroje (žiūr. Zn115).

Procesijų pietinio koridoriaus šiaurinės sienos plokštumoje virš durų į vidinį kiemą (II-oji travėja) aptikta raudonos spalvos galimai dekoru likučių (žiūr. Zn21), sluoksniai prastos būklės, sukibę, mažai išlikę.

Pietinio koridoriaus šiaurinės sienos pirmojo ir antrojo langų (plane pažymėta „P.Š1“ langas ir „P.Š2“ langas) angokraščių plokštumos (III-ioji ir IV-oji travėja) vietomis atidengtos/ restauruotos, po atidengtu/ restauruotu dekoru aptiktas sluoksnis su juodos spalvos dekoru (žiūr. Zn25, Zn26), zondas nebuvo didinamas. Langų angų ir sienos plokštumų sandūroje aptikta juostelių (juodos spalvos juostelės pirmojo „P.Š1“ lango angokraštyje, raudonos spalvos juostelės antrojo „P.Š2“ lango angokraštyje), „P.Š1“ lango angokraštyje aukštyje apie 2,20 m nuo grindų (žiūr. Zn27) (lango angokraščio ir sienos plokštumos sandūroje) aptikta dekoru detalė (zondas nebuvo plečiamas, sluoksniai labai trapūs, sukibę), ant sienų plokštumų virš langų angų neaptikta nei juostelių, nei dekoru, o žemesniame nei 1,60 m aukštyje nuo grindų, ankstyvųjų dažymų net neaptikta.

Procesijų pietinio koridoriaus šiaurinės sienos trečiojo – šeštojo lango ((plane pažymėta P.Š3 langas – P.Š6 langas) angokraščiai pertinkuoti, langų angų ir sienų sandūroje buvęs suformuotas kampas (matomas pirmo ir antro langų (plane pažymėta „P.Š1“ langas ir „P.Š2“ langas) angokraščiuose) užtinkuotas, ankstyvųjų sluoksnių neaptikta (V-oji, VI-oji, VII-oji ir VIII-oji travėja). V-osios – IX-osios travėjose sienų plokštumos taip pat pertinkuotos ir ankstyvųjų sluoksnių likučiai aptikti tik prie skliautų, sienos ir skliauto plokštumų sandūroje (vidiniame kampe).

Ant arkos, skiriančios procesijų pietinio ir rytinio koridorių, apatinės plokštumos prie sienos aukštyje nuo grindų apie 2,20 m (žiūr. Zn37) matomi raidžių likučiai.

Rasta dekoru likučių ant procesijų rytinio koridoriaus vakarinės sienos virš langų ir langų angų viršutinėse dalyse (žiūr. Zn61 – Zn66 („R.P4“ langas), Zn71 – Zn76 („R.P3“ langas), Zn80 („R.P2“ langas)). Apatinėse rytinio koridoriaus vakarinės sienos dalyse vietomis rasti nedideli

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

mėlynos, žalios spalvos vėlyvųjų dažymo sluoksnių trupiniai (žiūr. Zn91, Zn84, Zn85, Zn86, Zn87, Zn78).

Procesijų rytinio koridoriaus pietinės sienos dalyje virš durų angos į bažnyčios chorą (Presbiteriją) (I-oji travėja) aptiktas sluoksnis su raudonos, tamsiai pilkos spalvos dekoru likučiais (žiūr. Zn47, Zn50, Zn51). Po sluoksniu su šiuo dekoru aptikta rusvai pilkos spalvos sluoksnis, tinko sluoksnis, pilkos spalvos sluoksnis.

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Stratigrafinės lentelės

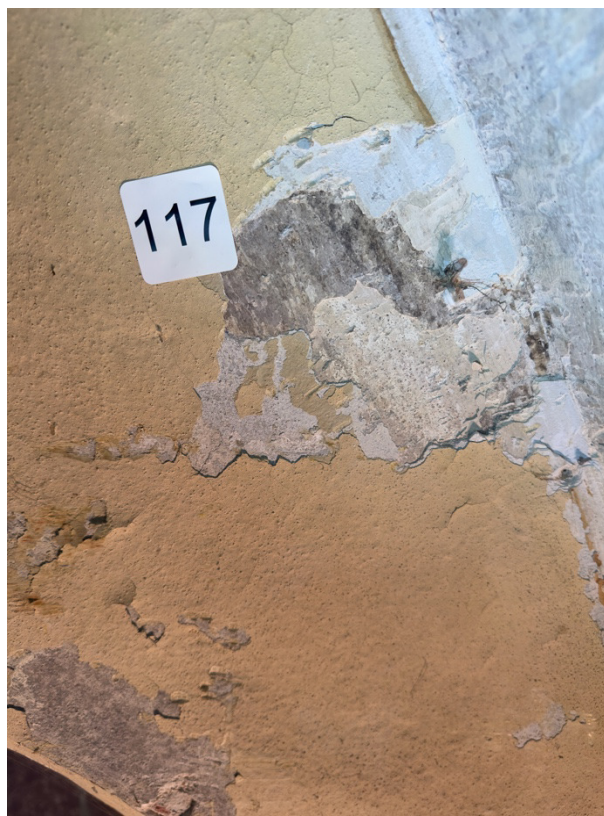
Procesijų pietinio koridoriaus šiaurinės sienos dalis virš įėjimo į vakarinį koridorių (I-oji travėja)

Vietomis sluoksniai sunaikinti, likę ankstyvieji sluoksniai labai trapūs, sukibę, sunkiai atskiriami. Arkinės sąramos ir sienos plokštumos sandūroje aptikta bordo spalvos juostelių (žiūr. Zn115).

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	Zn114 (<i>Ankstyvieji sluoksniai išlikę prie skliauto</i>) 11 sl.- geltonos spalvos dažymo sluoksnis 10 sl.- tamsesnės geltonos spalvos sluoksnio likučiai 9 sl.- ochros spalvos sluoksnis 8 sl.- melsvos spalvos sluoksnis 7 sl.- pilkos spalvos sluoksnis 6 sl.- šviesi rusva ochra 5 sl.- nupilkėjęs purvinas sluoksnis 4 sl.- ochros spalvos sluoksnis 3 sl.- ochros spalvos sluoksnis 2 sl.- ochros spalvos sluoksnis 1 sl.- baltos spalvos kalkinis sluoksnis
	
Zn115 <i>Ankstyvieji sluoksniai išlikę prie arkinės angos apatinės plokštumos ir sienos sandūros</i>	Zn116 <i>Ankstyvieji sluoksniai išlikę prie skliauto</i>

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
 Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
 vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
 I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn117 *Ankstyvieji sluoksniai išlikę prie skliauto*

Zn118 *Aptikta bordo spalvos juostelė prie arkinės angos apatinės plokštumos ir sienos sandūros*

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų pietinio koridoriaus šiaurinės sienos dalis virš įėjimo į vidinį kiemą (II-oji travėja)

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
 Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
 vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
 I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	Zn17 (<i>ant sienos prie skliauto</i>) 15 sl.- dabartinis geltonos spalvos dažymas 14 sl.- melsvos spalvos dažymo sluoksnio likučiai 13 sl.- melsvai pilkos spalvos dažymo sluoksnio likučiai 12 sl.- rusvos ochros spalvos dažymo sluoksnis su bordo spalvos juostele prie skliauto 11 sl.- pilkesnės rusvos spalvos dažymo sluoksnis 10 sl.- šviesiai rusvos spalvos dažymo sluoksnis 9 sl.- pilkos, juodos spalvos sluoksnio likučiai 8 sl.- šviesiai rusvos spalvos dažymo sluoksnis 7 sl.- pilka (purvina) 6 sl.- plono rusvos spalvos dažymo sluoksnio likučiai 5 sl.- šviesiai rusvos ochros spalvos dažymo sluoksnis 4 sl.- šviesiai rusvos spalvos dažymo sluoksnio likučiai 3 sl.- šviesiai gelsvos ochros spalvos dažymo sluoksnis 2 sl.- baltos ochros spalvos dažymo sluoksnis 1 sl.- tinkas
--	---

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	Zn18 (<i>ant arkinės angos apatinės plokštumos</i>) 5 sl.- pilkos, juodos spalvos likučiai 4 sl.- purvo sluoksnis 3 sl.- šviesios rusvos ochros spalvos dažymo sluoksnis 2 sl.- šviesios ochros spalvos dažymas su bordo spalvos juostelės likučiais 1 sl.- tinkas
	Zn19 (<i>ant sienos prie skliauto</i>) 5 sl.- pilkos, juodos spalvos likučiai 4 sl.- purvo sluoksnis 3 sl.- šviesios rusvos ochros spalvos dažymo sluoksnis prie skliautų bordo spalvos juostelė 2 sl.- šviesios ochros spalvos dažymas su bordo spalvos ir juodos spalvos juostelėmis ant skliauto plokštumų 1 sl.- tinkas

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
 Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
 vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
 I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn20 (*ant sienos prie skliauto*)
 5 sl.- pilkos, juodos spalvos likučiai
 4 sl.- purvo sluoksnis
 3 sl.- šviesios rusvos ochros spalvos dažymo
 sluoksnis prie skliautų bordo spalvos juostelė
 2 sl.- šviesios ochros spalvos dažymas
 1 sl.- tinkas

Zn21
*Aptikta raudonos spalvos galimai dekoru
 pėdsakų*

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn16, Zn36 Ankstyvieji sluoksniai sukibę, trapūs, dekoru neaptikta

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

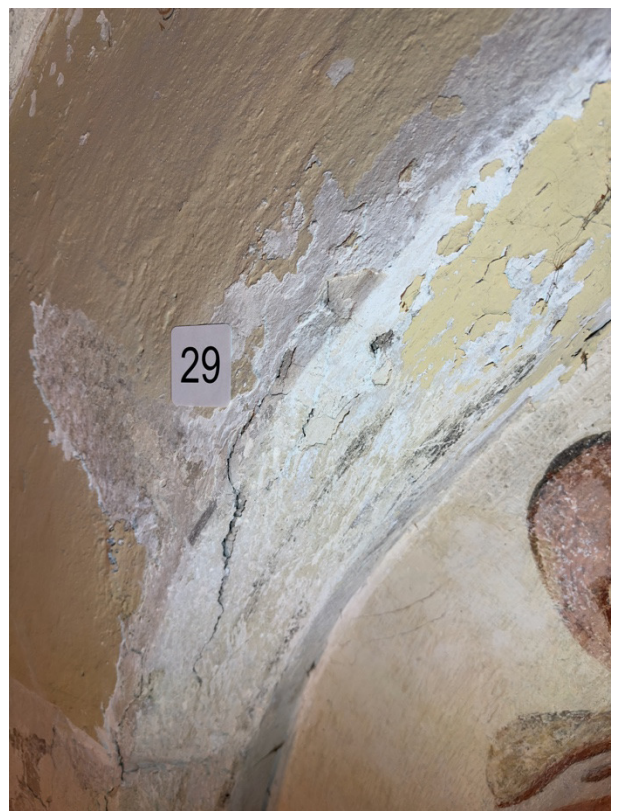
Pietinio koridoriaus šiaurinės sienos pirmas langas
(plane pažymėta „P.Š1“ langas) (III-ioji travėja)

Lango angokraščio viršutinės plokštumos ankstesnių tyrimų metu atidengtos, restauruota tapyba. Ant lango angokraščio išorinio kampo viršutinėse sienos dalyse aptiktos tamsiai pilkos spalvos juostelės.

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn28 Aptikta tamsiai pilkos spalvos dekoratyvinė juostelė arkinės lango angos apatinės plokštumos ir sienos sandūroje

Zn29 Aptiktos tamsiai pilkos spalvos juostelės

Zn30 Aptiktos tamsiai pilkos spalvos juostelės

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn31, Zn32 Aptikta tamsiai pilkos spalvos dekoratyvinė juostelė arkinės lango angos apatinės plokštumos ir sienos sandūroje

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766) vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje, I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

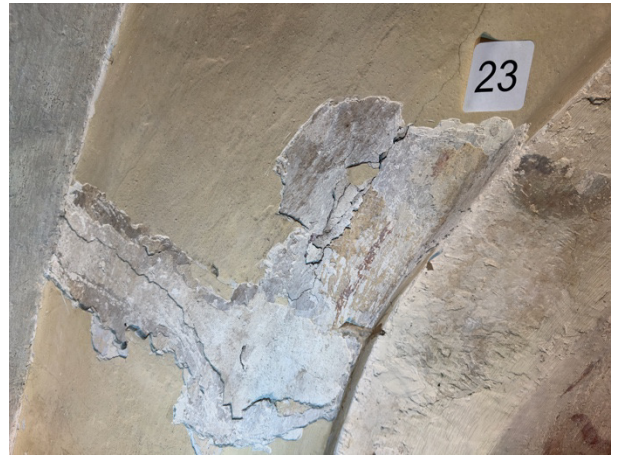

Pietinio koridoriaus šiaurinės sienos antras langas (plane pažymėta „P.Š2“ langas) (IV-oji travėja)

Lango angokraščio viršutinės plokštumos atidengta ir restauruota tapyba. Ant lango angokraščio išorinio kampo aptiktas bordo spalvos juostelių aprėmintas geltonos spalvos

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

angokraščio išorinio kampo dažymas. Zn27 aptikta dekorų likučių. Po sluoksnius su bordo ir geltonos spalvos dekoru matomas sluoksnis su monochrominių spalvų dekoru.

Zn22, Zn23 Aptikta geltonos spalvos angokraščio kampo juosta aprėminta apie 1 cm pločio juostelėmis bordo spalvos

Zn24 Sienos plokštumoje atidengtas tamsiai rudos spalvos užrašas (tapyta galimai XVIII a trečiame ketvirtyje). Ant angokraščio kampo atidengta geltonos spalvos juosta aprėminta bordo spalvos apie 1 cm pločio juostelėmis.

Zn27 Ant angokraščio kampo aptiktas geltonos ochros ir bordos spalvų dekoras

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

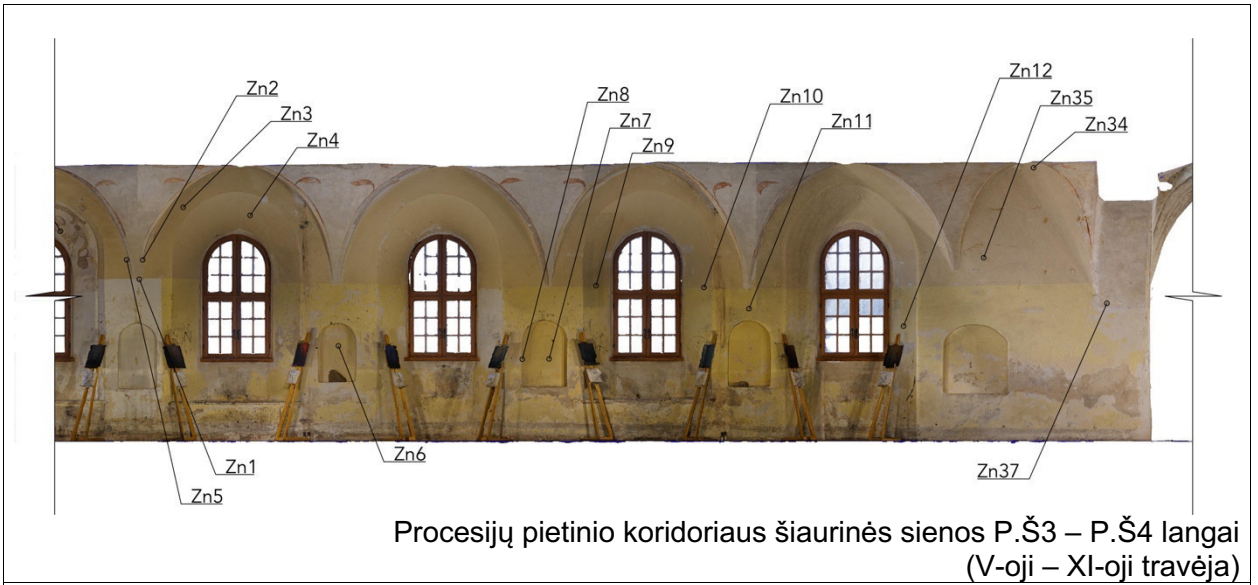

Zn25, Zn26 Po atidengta ir restauruota tapyba atidengtas zondas, matoma tamsiai pilkos spalvos (galimai augalinių motyvų) tapyba

Zn33 Rasti juodos spalvos likučiai

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766) vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje, I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Ankstyvieji sluoksniai likę tik sienų viršutinėse dalyse vidiniuose kampuose prie skliautų.

Zn1, Zn2 Vėlyvas tinkas ir vėlyvi dažymų sluoksniai

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

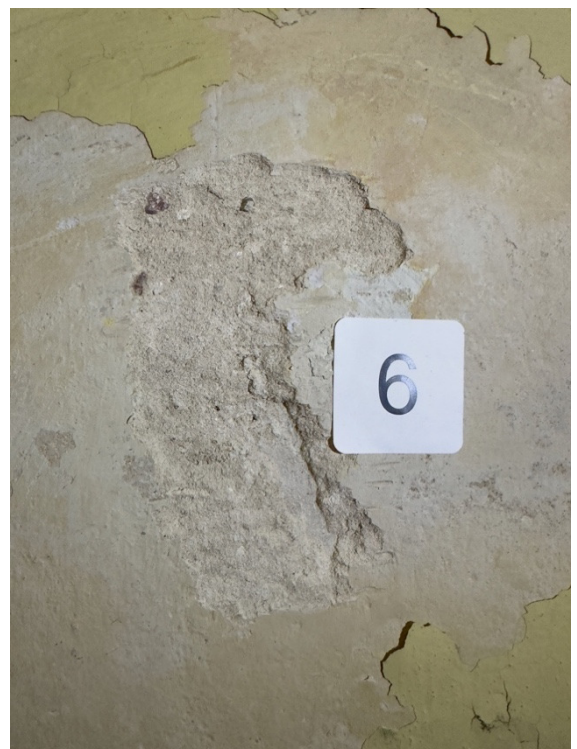
Zn3 Ankstyvųjų sluoksnių likučiai aptikti tik
prie pat skliautų

Zn4 Vėlyvas tinkas ir vėlyvi dažymų sluoksniai

Zn5 Ankstyvųjų sluoksnių likučiai likę tik prie
skliautų

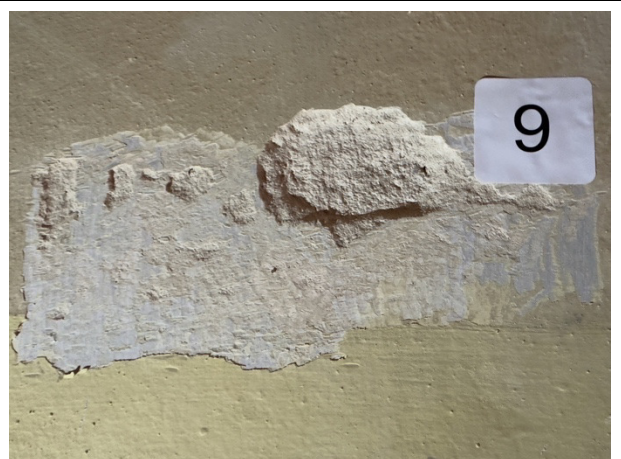

Zn6 Vėlyvas tinkas ir vėlyvi dažymų sluoksniai

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
 Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
 vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
 I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn7, Zn10 Vėlyvas tinkas ir vėlyvi dažymų sluoksniai

Zn8 Angos sienoje (galimai 1761-1766 m.) buvo įrengtos skulptūroms, ankstyvųjų dažymo sluoksnių aptikta, dažymai be dekoru

Zn9 Vėlyvas tinkas ir vėlyvi dažymų sluoksniai

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	
Zn11, Zn12 Vėlyvas tinkas ir vėlyvi dažymų sluoksniai	
	
Zn13 Vėlyvas tinkas ir vėlyvi dažymų sluoksniai	Zn14 Angos sienoje (galimai 1761-1766 m.) buvo įrengtos skulptūroms, vidiniame kampe aptikta ankstyvųjų dažymo sluoksnių, dažymai be dekoru

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn15, Zn35 Vėlyvas tinkas ir vėlyvi dažymų sluoksniai

Zn34 Ankstyvieji sluoksniai likę tik prie
skliautų vidiniame sienos ir skliauto sandūros
kampe

Zn37 Matomi raidžių pėdsakai

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų rytinio koridoriaus pietinės sienos dalis
virš durų angos į bažnyčios chorą (Presbiteriją) (I-oji travėja)

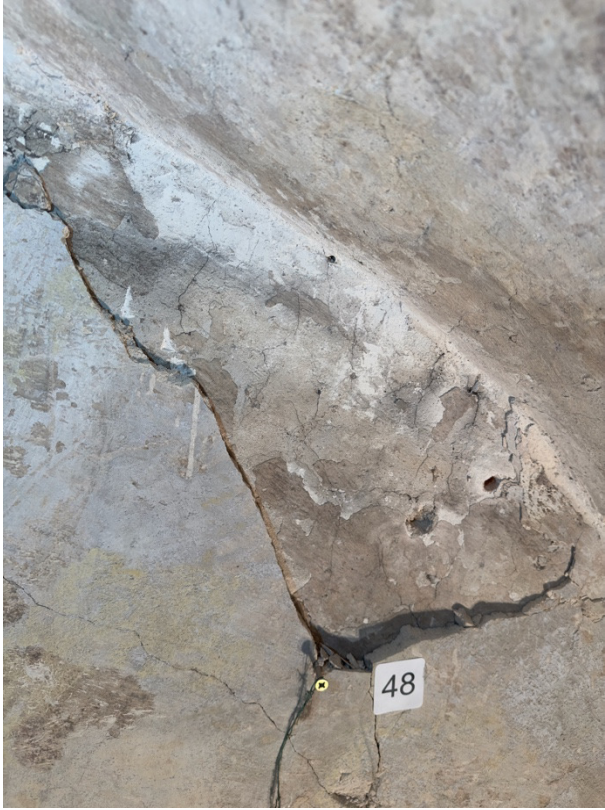
Ant sienos plokštumos prie skliauto aptiktas sluoksnis su raudonos, tamsiai pilkos spalvos dekoru likučiais (žiūr. Zn47, Zn50, Zn51). Po sluoksniu su šiuo dekoru aptikta rusvai pilkos spalvos sluoksnis, tinko sluoksnis, pilkos spalvos sluoksnis. Dekoras išlikęs tik viršutinėje sienos dalyje prie skliautų (durų angos sąrama galėjo būti arkinė?).

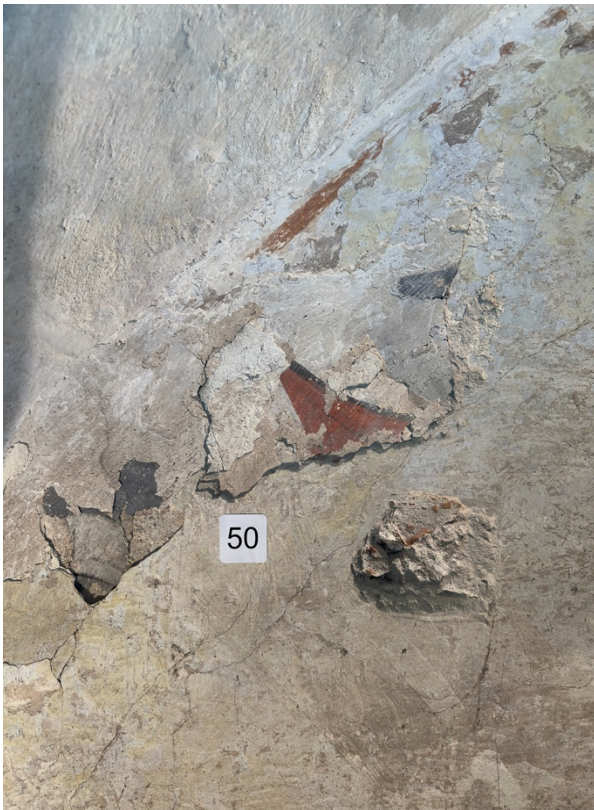
Zn47

- 11 sl.- gelsvos spalvos dažymo sluoksnio likučiai
- 10 sl.- melsvos spalvos dažymo sluoksnio likučiai
- 9 sl.- ochros spalvos dažymo sluoksnio likučiai
- 8 sl.- storas tinko sluoksnis
- 7 sl.- dekoras
- 6 sl.- rusvai pilkos spalvos dažymo sluoksnis
- 5 sl.- tinkas
- 4 sl.- šviesesnė rusvai pilkos spalvos dažymo sluoksnis

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	3 sl.- pilkos spalvos dažymo sluoksnis 2 sl.- kalkinis glaistas(?) 1sl.- tinkas
	
Zn48 Dekoro neaptikta, ankstyvasis tinkas ir dažymo sluoksniai aptikti	Zn49 Vėlyvas tinkas, vėlyvi dažymo sluoksniai

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	Zn50 <i>Atidengtas sluoksnis su raudonos, tamsiai pilkos spalvos dekoru likučiais. Po šiuo sluoksniu su dekoru aptikta rusvai pilkos spalvos sluoksnis, tinko sluoksnis, šviesesnės rusvai pilkos spalvos sluoksnis, pilkos spalvos sluoksnis, kalkinis glaistas (?), tinkas</i>
	Zn51 11 sl.- geltonos spalvos dažymo likučiai 10 sl.- pilkos spalvos dažymo sluoksnio likučiai 9 sl.- rudos spalvos dažymo sluoksnio likučiai 8 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnio likučiai 7 sl.- ochros spalvos dažymo sluoksnio likučiai 6 sl.- storas tinko sluoksnis 5 sl.- dekoras su pilkais ir rausvais atspalviais 4 sl.- rusvos ochros dažymo sluoksnis 3 sl.- pilkos spalvos dažymo sluoksnis 2 sl.- glaistas 1sl.- tinkas

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn52

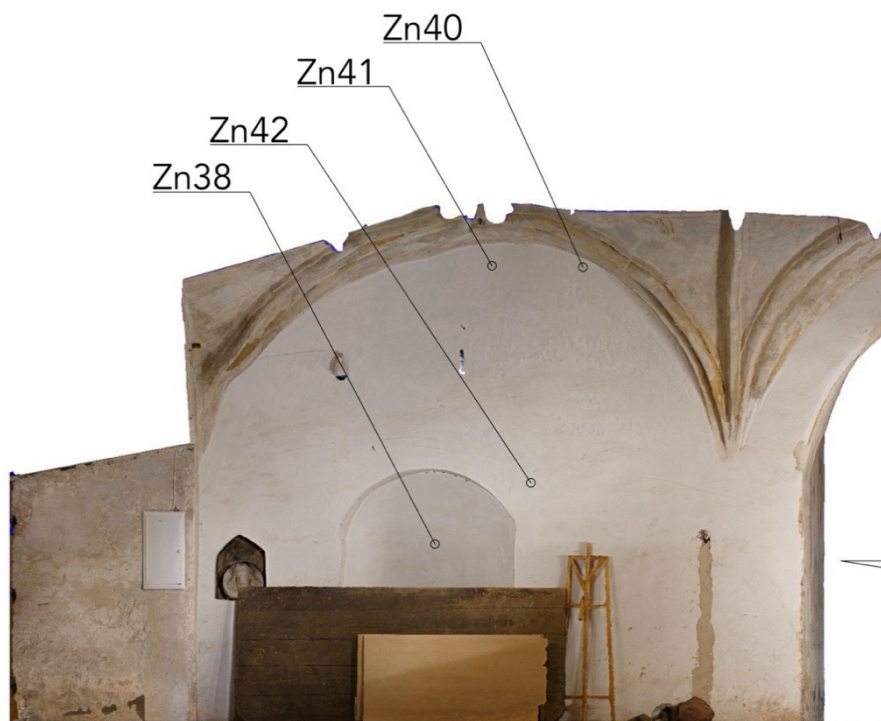
5 sl.- nupilkėjusios baltos spalvos dažymo
likučiai

4 sl.- rusvos ochros dažymo sluoksnio likučiai

3 sl.- balkšvos spalvos dažymo sluoksnio
likučiai

2 sl.- tamsesnės rudos spalvos dažymo
sluoksnio likučiai

1sl.- storas tinko sluoksnis

Procesijų rytinio koridoriaus vakarinės sienos dalis, I-oji travėja

I-ojoje travėjoje ant vakarinės sienos tik fragmentiškai aptikta keli ankstyvieji sluoksnių
likučiai, dekoru nepatikta.

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn40 Kampe prie skliauto aptikti ankstesnių remontų metu nepašalinti sluoksniai

Zn41 Ankstyvųjų sluoksnių likučiai aptikti atskirais nedideliais plotais, dekoru neaptikta

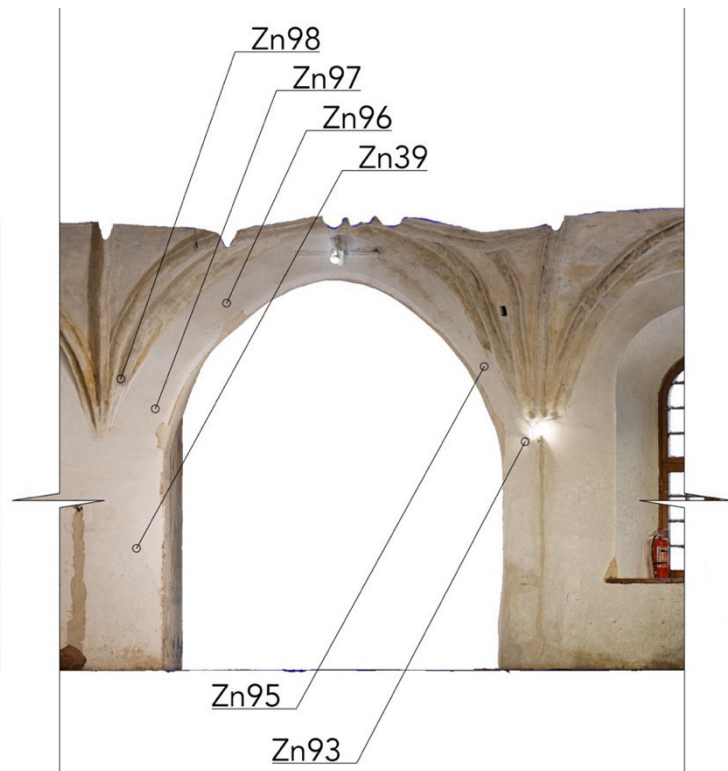

Zn42 Ankstyvųjų sluoksnių likučiai aptikti atskirais nedideliais plotais, dekoru neaptikta

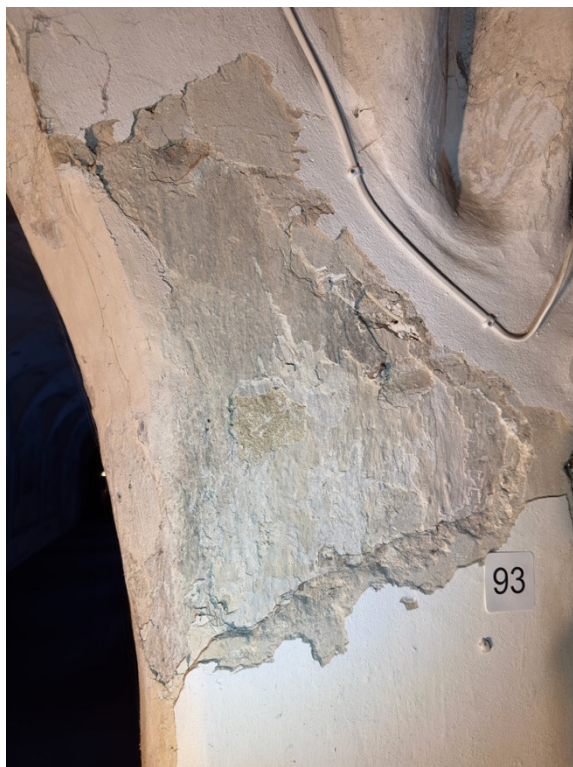
Zn38 Naujas tinkas

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų rytinio koridoriaus vakarinės sienos dalis, II-oji travėja

Prie skliautų vietomis yra fragmentiškai išlikusių ankstyvųjų sluoksnių. Sluoksniai sukibę, vietomis atšokę, vietomis iškapoti, dekoru neaptikta.

Zn93

- 9 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnis
- 8 sl.- storas tinko sluoksnis
- 7 sl.- pilšvos spalvos sluoksnis
- 6 sl.- rusva ochra su purvu
- 5 sl.- šviesi rusva pilkai
- 4 sl.- ochra
- 3 sl.- baltas glaistas
- 2 sl.- ochra pilkšva
- 1 sl.- tinkas

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
 Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
 vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
 I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

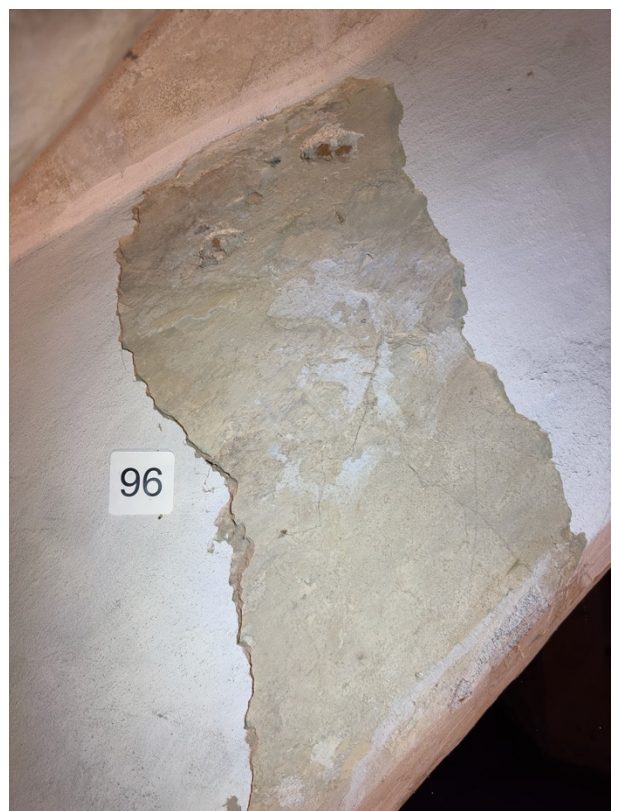
Zn92

Zn97

Zn95

Zn96

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn39 Vietomis aptiktas rudos ochros dažymas

Zn98

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų rytinio koridoriaus vakarinės sienos dalis, pirmasis (R.V1) langas, III-oji travėja
Sluoksniai sunaikinti, dekoru neaptikta.

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn88

Zn91

Zn89

Zn90

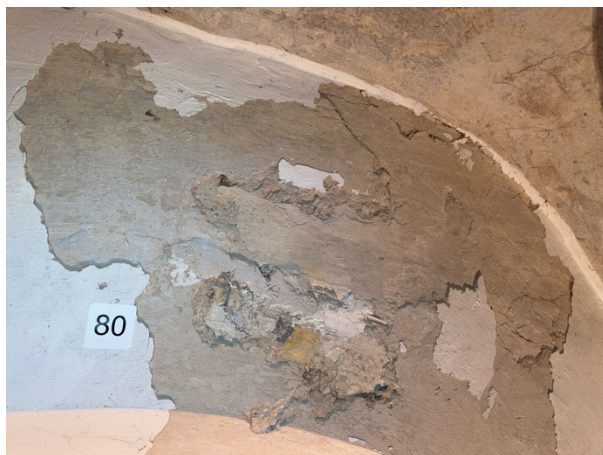
Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų rytinio koridoriaus vakarinės sienos dalis, antrasis R.V2 langas, IV-oji travėja

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

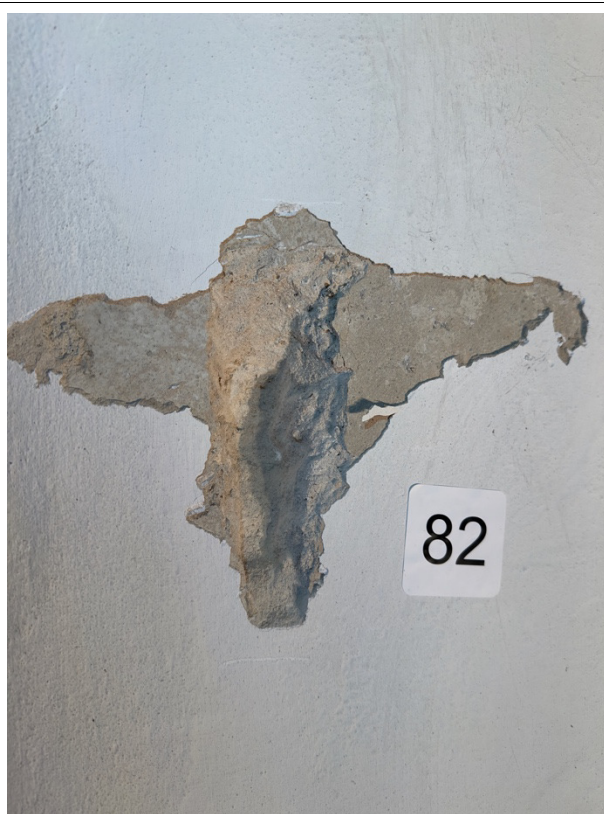
Viršutinėje sienos dalyje aptikta ankstyvųjų dažymo sluoksnių likučių. Sluoksniai sunaikinti. Zn80 aptikta dekoru likučiai. Sienos apatinėse dalyse aptikta vėlyvųjų melsvos, žalsvos spalvos dažų likučių.

Zn80 aptikti ankstyvųjų sluoksnių likučiai, sluoksniai sunaikinti, rasta sluoksnio su dekoru (šio sluoksnio su dekoru aptikta daugiau likučių prie 3-iojo ir 4-ojo lango)

Zn81

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn82

Zn83

Zn84

Zn85

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	
Zn86	Zn87

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų rytinio koridoriaus vakarinės sienos dalis, trečiasis (R.V3) langas, V-oji travėja
Viršutinėje sienos dalyje ir viršutinėje angokraščio dalyje aptikta ankstyvųjų dažymo

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

sluoksnių. Sluoksniai pažeisti, atidengti nedideli fragmentai, vyrauja geltonos, bordo ir juodos spalvos nesudėtingos kompozijos galimai vaizduojančios monogramas (galimai XVII a.pab.). Sienos apatinėse dalyse aptikta vėlyvųjų melsvos, žalsvos spalvos dažų likučių.

Zn71

17 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnis

16 sl.- tinkas

15 sl.- pilkšvos spalvos dažymo sluoksnis

14 sl.- tinkas

13 sl. pilkos spalvos dažymo sluoksnio likučiai

12 sl.- rudos spalvos dažymo sluoksnio likučiai

11 sl.- pilkšvos spalvos dažymo sluoksnio likučiai

10 sl. -gelsvos spalvos dažymo sluoksnio likučiai

9 sl.- pilkšvos spalvos dažymo sluoksnio likučiai

8 sl.- pilkos spalvos dažymo sluoksnio likučiai

7 sl.- ochra spalvos dažymo sluoksnis

6 sl.- ochra spalvos dažymo sluoksnio likučiai

5 sl.- ochra spalvos dažymo sluoksnis

4 sl.- ochra spalvos dažymo sluoksnis

3 sl.- sluoksnio su dekoru likučiai

2 sl.- rudos ochros spalvos dažymo sluoksnis

1sl.- tinkas

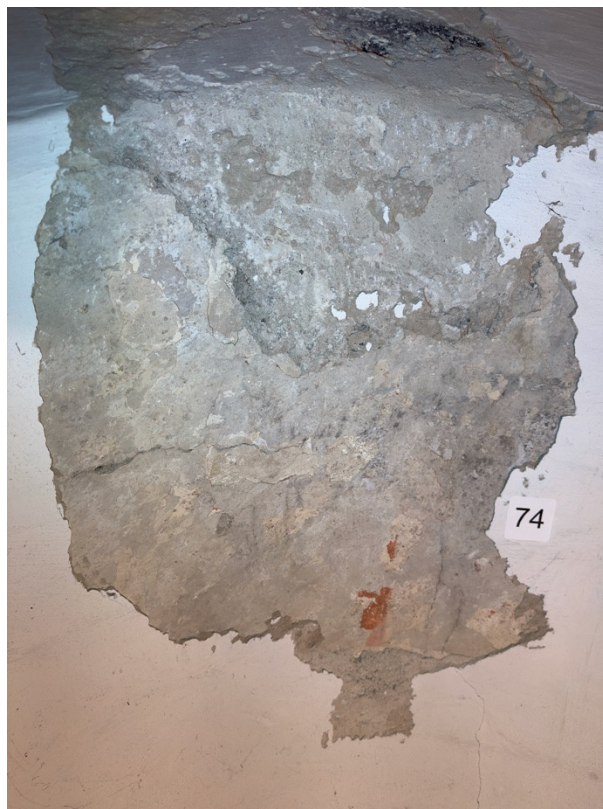
Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn72 Atidengtas sluoksnis su bordo spalvos
dekoro pėdsakais

Zn73

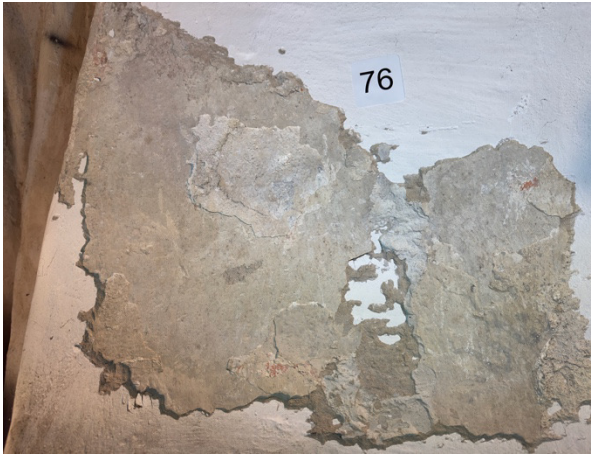
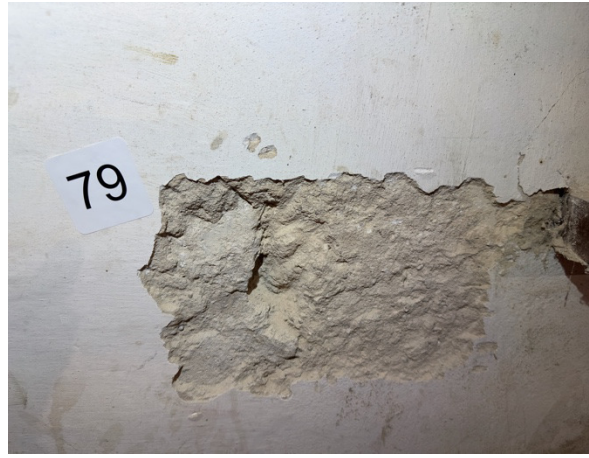

Zn74 Angokraščio viršutinėje dalyje aptikti
bordo spalvos dekoro likučiai

Zn73

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	
Zn76 Po vėlyvaisiais sluoksniais aptiktas sluoksnis su bordos spalvos likučiais. Sluoksnis trapus, sukibęs su vėlyvaisiais dažymais	Zn79 Vėlyvas tinkas, vėlyvi dažymai
	Zn77 (Lango angos plokštuma) 9 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnis 8 sl.- tinkas 7 sl.- ochros spalvos dažymo sluoksnio likučiai 6 sl.- juodos spalvos dažymo sluoksnis 5 sl.- cementinis tinkas 4 sl.- rudos spalvos dažymo sluoksnis 3 sl.- tinkas 2 sl.- ochros spalvos dažymo sluoksnis 1 sl.- tinkas Zn77 (Sienos plokštuma, matomas tinkų sujungimas prie angokraščio (ruda ir salotinė)) 9 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnis 8 sl.- tinkas 7 sl.- ryškiai žalios spalvos trupiniai 6 sl.- ochros spalvos dažymo sluoksnis 5 sl.- tinko sluoksnis 4 sl.- pilkšvos spalvos dažymo sluoksnis 3 sl.- juoda 2 sl.- ryškios šviesiai žalios spalvos dažymo

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	sluoksnis 1 sl.- tinkas
	Zn78 6 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnis 5 sl.- tinkas 4 sl.- rusvos spalvos likučiai 3 sl.- juodos spalvos likučiai 2 sl.- šviesiai rusvos spalvos likučiai 1 sl.- tinkas

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų rytinio koridoriaus vakarinės sienos dalis, ketvirtasis (R.V4) langas, VI-oji travėja

Viršutinėje sienos ir angokraščių dalyje aptikta raudonos, juodos, geltonos spalvos

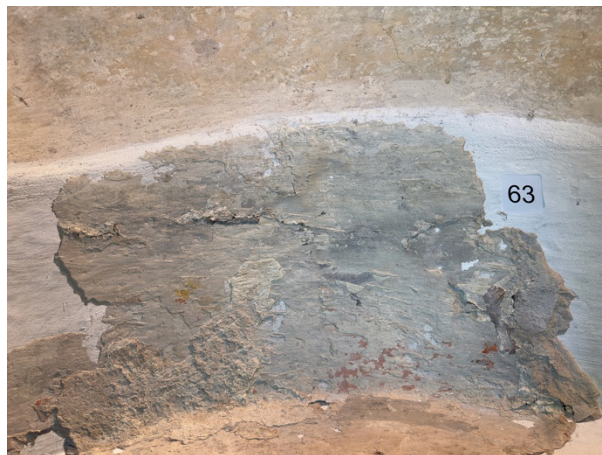
Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

dekoro likučių. Sluoksnis buvusių remontų metu suniokotas, iškapotas.

Zn64, Zn63, Zn61, Zn62, Zn66, Zn67 atidengti nedideli fragmentai, vyrauja geltonos, bordo ir juodos spalvos nesudėtingos kompozijos galimai vaizduojančios monogramas (galimai XVII a.pab.

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn63, Zn64, Zn65

10 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnis

9 sl.- tinko sluoksnis

8 sl.- rusvos ochros spalvos dažymo sluoksnis

7 sl.- pilkšvos ochros spalvos dažymo
sluoksnis

6 sl.- rusvos ochros spalvos dažymo sluoksnis

5 sl.- dažymas su dekoru (rausva, juoda,
geltona)

4 sl.- rusvos ochros spalvos dažymo sluoksnis

3 sl.- tinklo sluoksnis

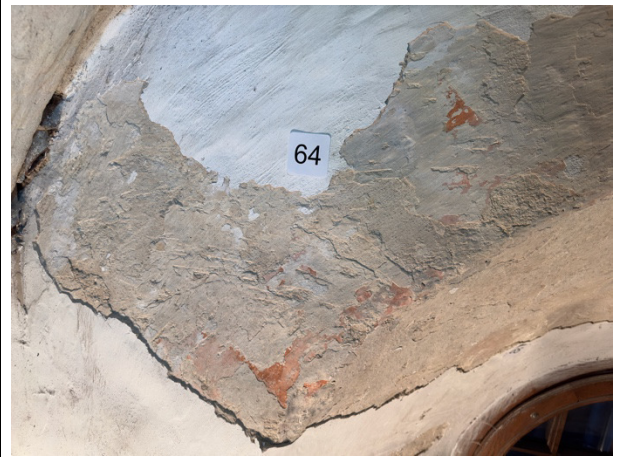
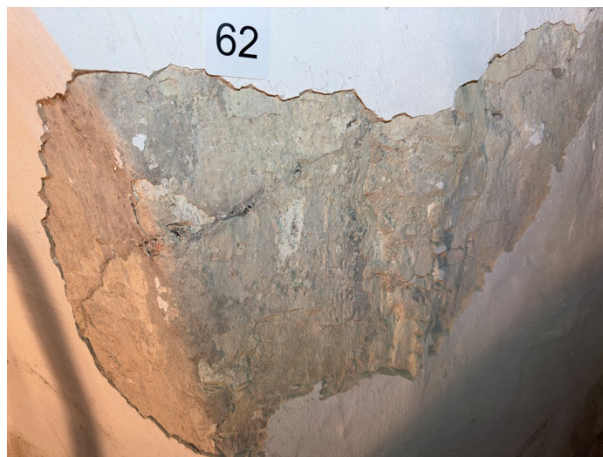
2 sl.- gelsvos ochros spalvos dažymo
sluoksnis

1 sl.- tinkas

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
 Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
 vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
 I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

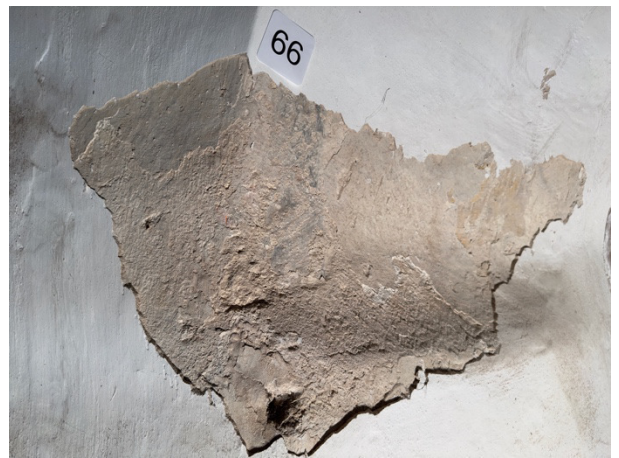

Zn61 Po vėlyvaisiais sluoksniais aptiktas slyoksnis su bordo, juodos, geltonos spalvos likučiais. Sluoksnis trapus, sukibęs su vėlyvaisiais dažymais

Zn62, Zn64 Po vėlyvaisiais sluoksniais aptiktas sluoksnis su bordo, juodos, geltonos spalvos likučiais. Sluoksnis trapus, sukibęs su vėlyvaisiais dažymais

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
 Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
 vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
 I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

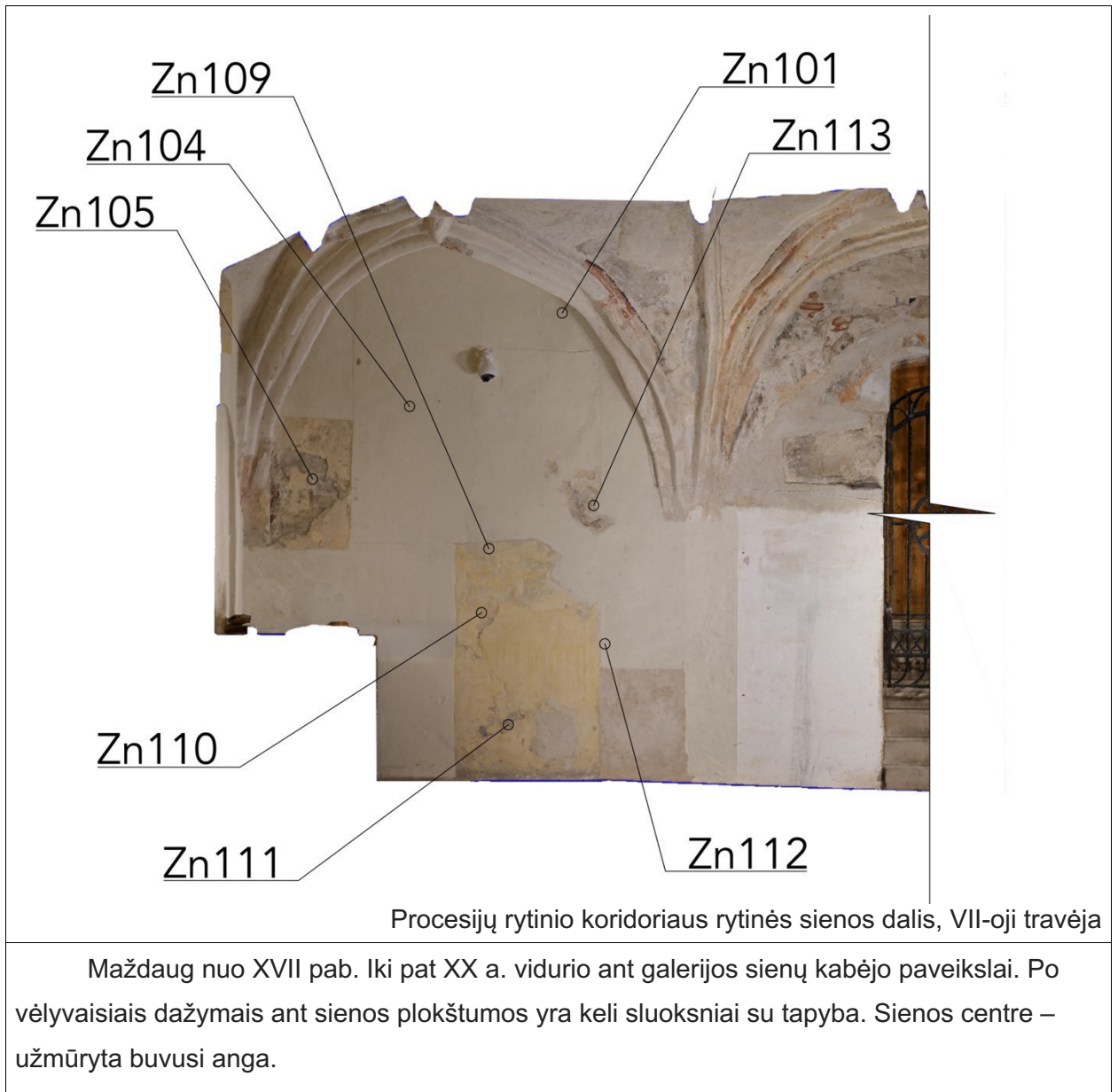

Zn65, Zn66 Po vėlyvaisiais sluoksniais aptiktas sluoksnis su su bordo, juodos, geltonos spalvos likučiais. Sluoksnis trapus, sukibęs su vėlyvaisiais dažymais

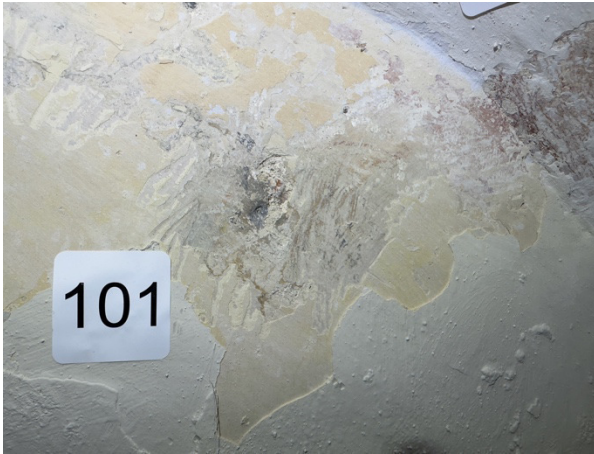
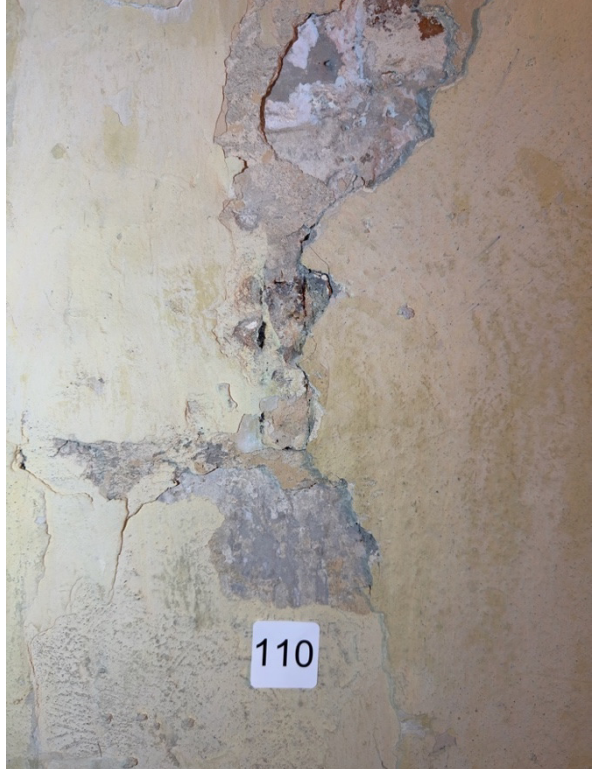

Zn67, Zn68 Po vėlyvaisiais sluoksniais aptiktas sluoksnio su dekoru likučiais likučiai. Sluoksniai trapūs, sukibę

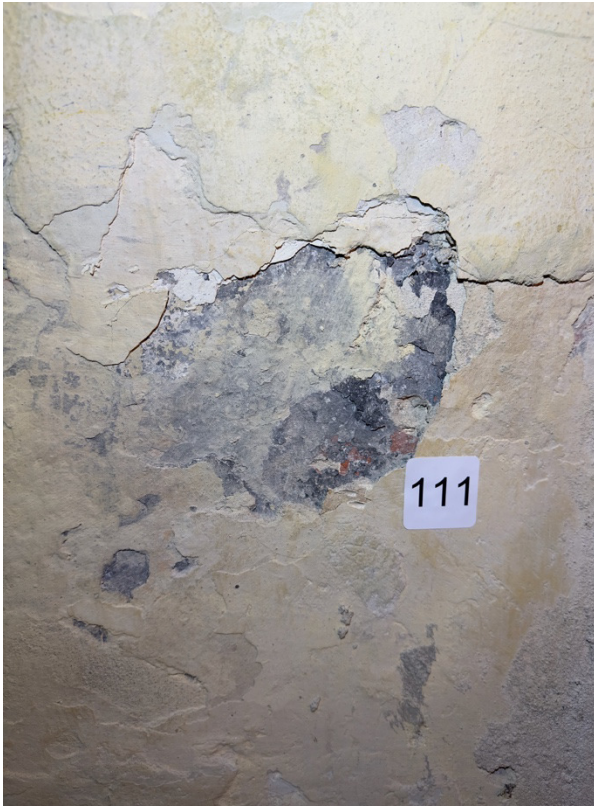
Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

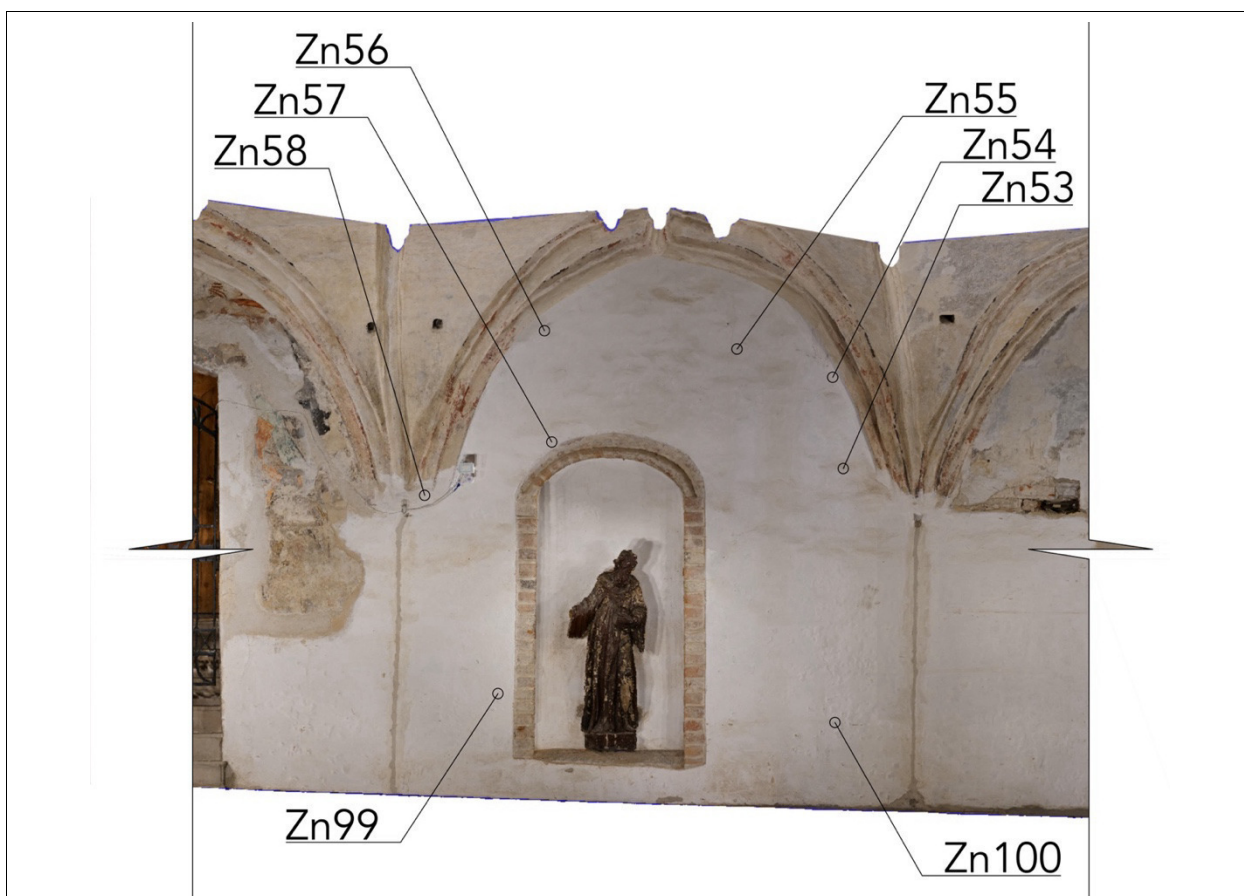
Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	
Zn101	Zn105 <i>Po vėlyvaisiais dažymais atidengti tapybos fragmentai</i>
	
Zn109	Zn110

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

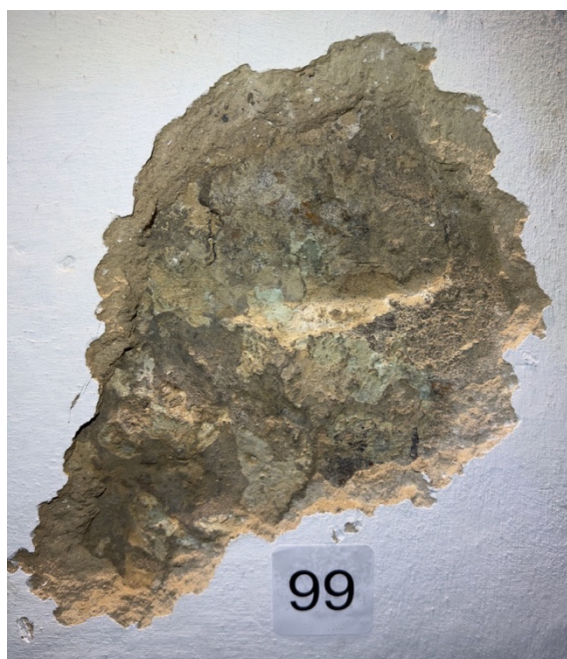
	
Zn111 <i>Po vėlyvaisiais dažymais atidengti tapybos fragmentai</i>	Zn112
	
Zn113 <i>Po vėlyvaisiais dažymais atidengti tapybos fragmentai</i>	Zn104 <i>Užmūryta buvusi anga, ankstyvųjų dažymų nerasta</i>

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766) vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje, I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų rytinio koridoriaus rytinės sienos dalis, V-oji travėja

Sienos plokštumoje zonde Zn99 aptikti kelių dažymų ant plytos likučiai, V-osios travėjos sienos dalį dengia naujas tinkas, tapybos neaptikta.

Zn99

5 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnis

4 sl.- storas tinko sluoksnis

3 sl.- tamsesnis rudos spalvos dažymo sluoksnis

2 sl.- šviesios ryškios žalsvos spalvos dažymo sluoksnis ant plytos

1 sl.- plyta

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

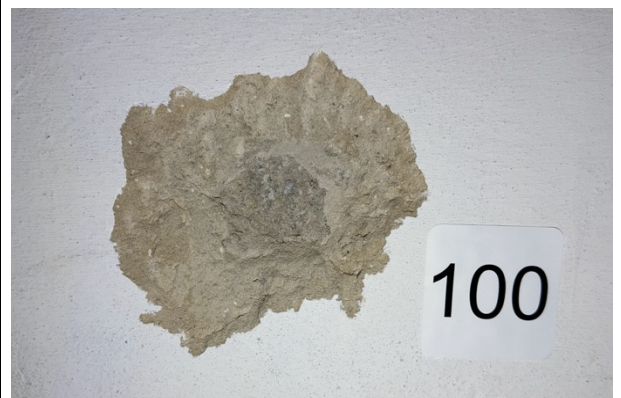
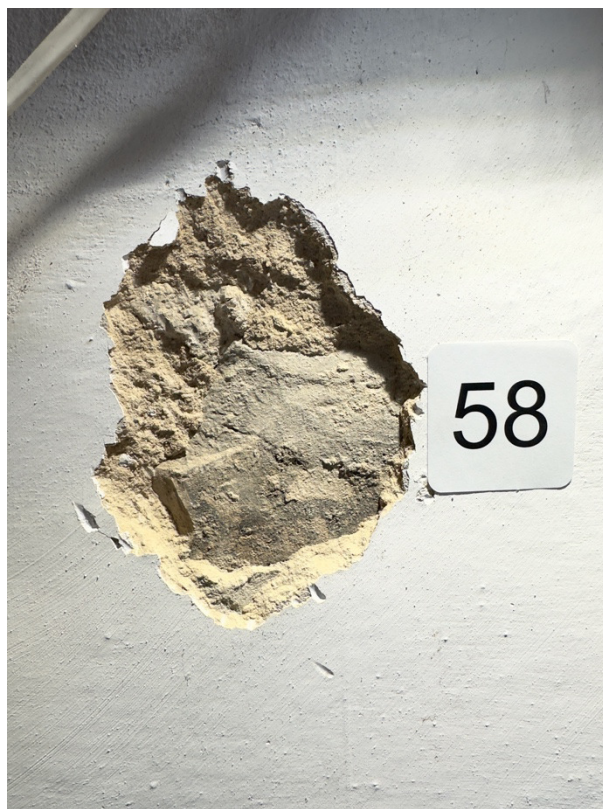

Zn53, Zn55 ant plytų mūro aptiktas tinko sluoksnis ir baltos spalvos dažymo sluoksnis

Zn53, Zn55 ant plytų mūro aptiktas tinko sluoksnis ir baltos spalvos dažymo sluoksnis

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn58, Zn100 ant plytų mūro aptiktas tinko sluoksnis ir baltos spalvos dažymo sluoksnis

Zn54

4 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnio likučiai
3 sl.- tinko storas sluoksnis
prie skliauto ant sienos likę keli dažymai:
2 sl.- rusvos ochros spalvos dažymo sluoksnis
1 sl.- dažymo su bordo spalvos juostele likučiai

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Zn60 (*ant V-oji travėjos skliauto nerviūros*), Zn59 (*ant V-oji travėjos skliauto plokštumos*)

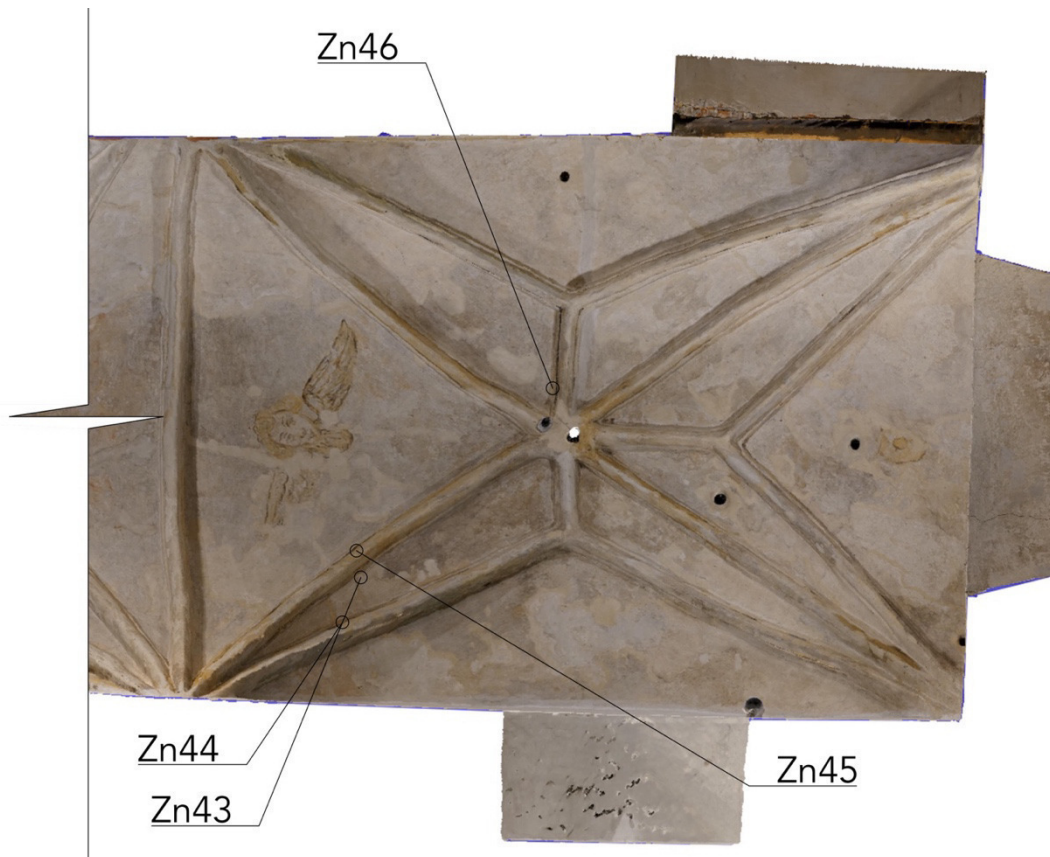
4 sl.- ochros spalvos dažymo sluoksnis

3 sl.- ochros spalvos dažymo sluoksnis

2 sl.- ochros spalvos dažymo sluoksnis

1 sl.- juodos spalvos juostelės likučiai

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766) vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje, I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų rytinio koridoriaus skliauto plokštumos fragmentas, I-oji travėja

I-osios travėjos skliaute ant nerviūrų aptiktas geltonos ochros dažymas, aprėmintas tamsiai rudos spalvos juostele bei pilkšvos spalvos su tamsiai pilkos spalvos juostelių aprėminimais nerviūrų dažymas (*Panašūs dažymai atidengti ir ant pietinio koridoriaus pirmojo lango (pilkšvos spalvos su tamsiai pilkos spalvos juostelėmis) ir ant pietinio koridoriaus antrojo lango (geltonos ochros su bordo spalvos juostelėmis) angokraščio išorinio kampo*).

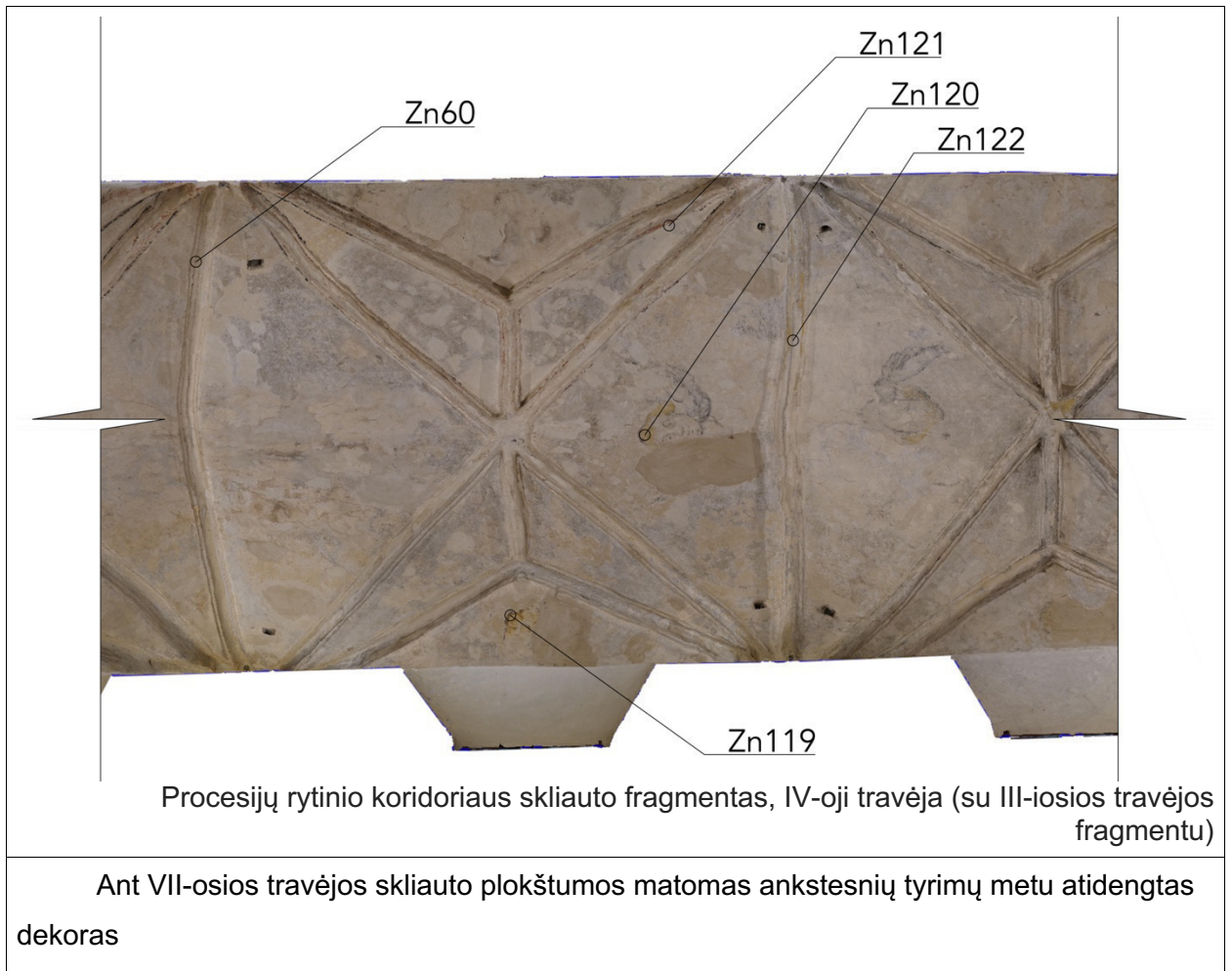
Zn43 (skliauto plokštuma)

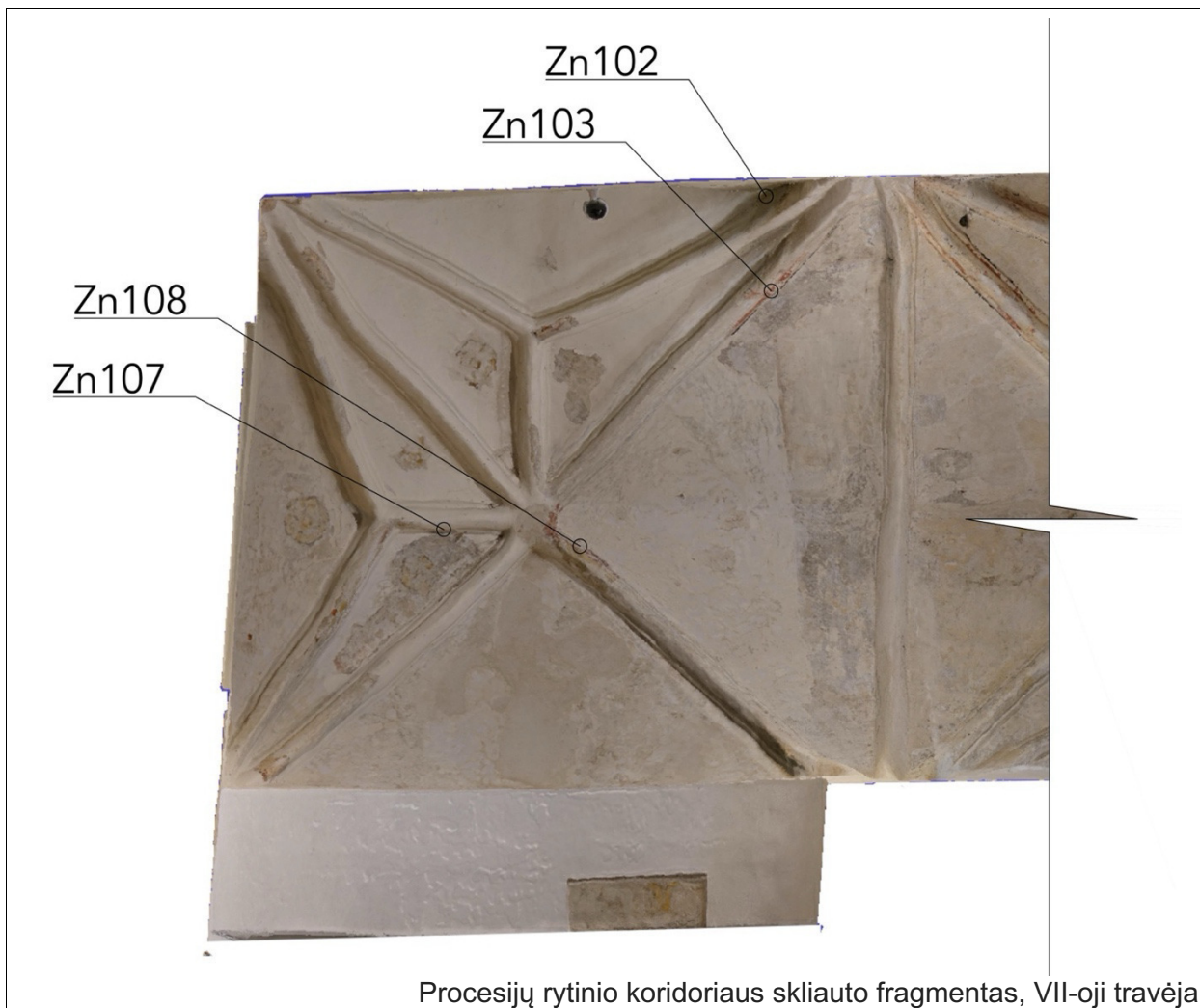
5 sl.- ant nerviūrų geltonos ochros dažymas aprėmintas tamsiai rudos spalvos juostelėmis, šonuose pilkšvos spalvos dažymas
4 sl.- šiltesnės pilkos dažymo likučiai
3 sl.- šviesesnės šiltesnės pilkos dažymo likučiai
2 sl.- rusvai pilkos ochros dažymas (juostelių neaptikta)
1 sl.- tinkas

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	
Zn44	Zn46
	
Zn45	Zn44, Zn45, Zn46

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Procesijų rytinio koridoriaus skliauto fragmentas, VII-oji travėja

Ant VII-osios travėjos skliauto plokštumos matomas ankstesnių tyrimų metu atidengtas dekoras – geltonos spalvos gėlės šviesiai pilkšvai rusvos spalvos fone, po šiuo sluoksniu matomas šviesiai rusvos spalvos sluoksnis. Ant nerviūrų tinko aptiktas pilkos spalvos dažymo sluoksnis ant kurio aptiktas bordo spalvos nerviūrų dažymas su juodos spalvos juostelėmis prie skliautų plokštumų.

Zn103

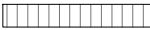
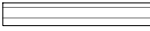
- 17 sl.- baltos spalvos dažymo sluoksnis
- 16 sl.- melsvos spalvos dažymo sluoksnis
- 15 sl.- pilkos spalvos sluoksnis
- 14 sl.- gelsvos spalvos dažymo sluoksnis
- 13 sl.- pilkos spalvos dažymo sluoksnis
- 12 sl.- ochros spalvos sluoksnis
- 11 sl.- pilka rusvos spalvos sluoksnis
- 10 sl.- rusvesnės spalvos dažymo sluoksnis

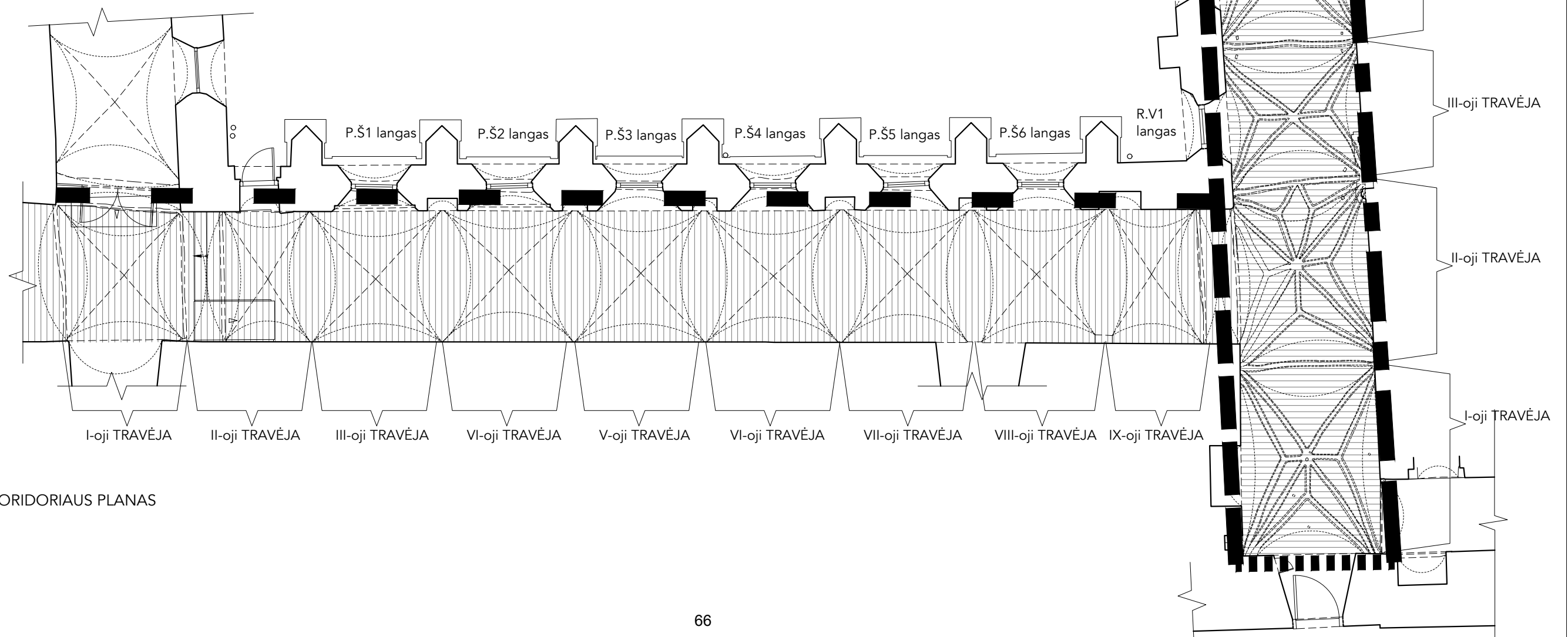
Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

	9 sl.- pilkšvai rusvos spalvos sluoksnis 8 sl.- ochros spalvos dažymo sluoksnis 7 sl.- pilkos spalvos dažymo sluoksnis 6 sl.- ochra spalvos dažymo sluoksnis 5 sl.- pilkos spalvos dažymo sluoksnis 4 sl.- bordo spalvos dažymo sluoksnis 3 sl.- rusvai pilkos spalvos dažymo sluoksnis 2 sl.- tinkas 1 sl.- plyta
	
Zn102	Zn108
	Zn107 3 sl.- geltonos spalvos augalinis dekoras (gėlė), šviesiai rusvos spalvos fonas 2 sl.- pilkšvos spalvos sluoksnis 1 sl.- tinkas

5.3. Brėžiniai su parodytomis tiriamomis vietomis

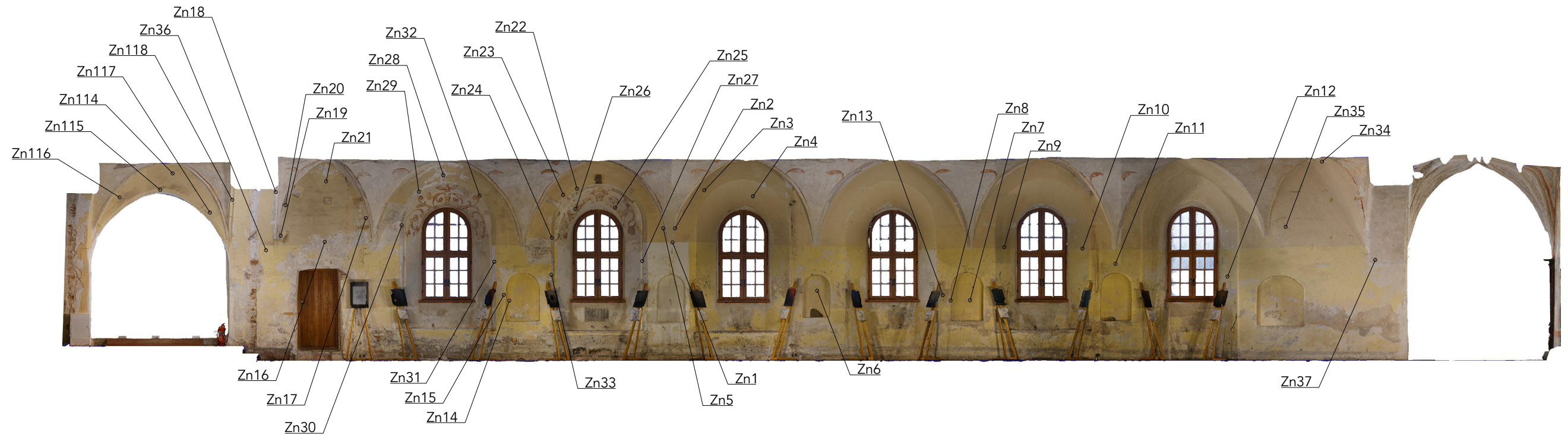
SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- PROCESIJŲ PIETINIS KORIDORIUS
- PROCESIJŲ RYTINIS KORIDORIUS
- PROCESIJŲ PIETINIO KORIDORIAUS ŠIAURINĖ SIENA
- PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS VAKARINĖ SIENA
- PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS PIETINĖS SIENOS FRAGMENTAS
- PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS RYTINĖ SIENA

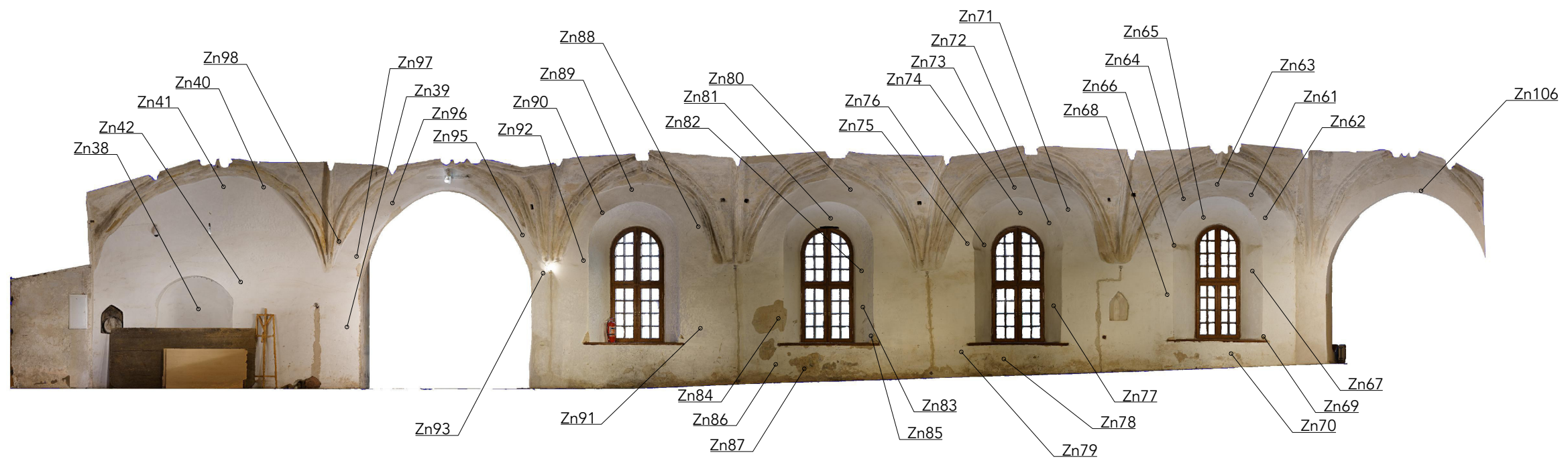

PROCESIJŲ KORIDORIAUS PLANAS

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

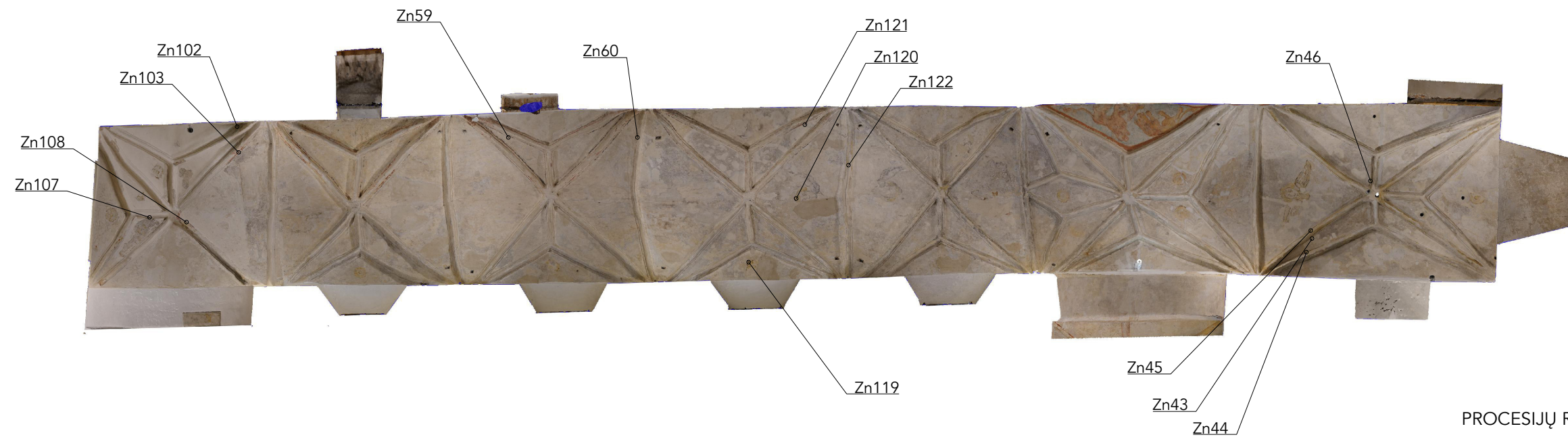

PROCESIJŲ PIETINIO KORIDORIAUS ŠIAURINĖ SIENA

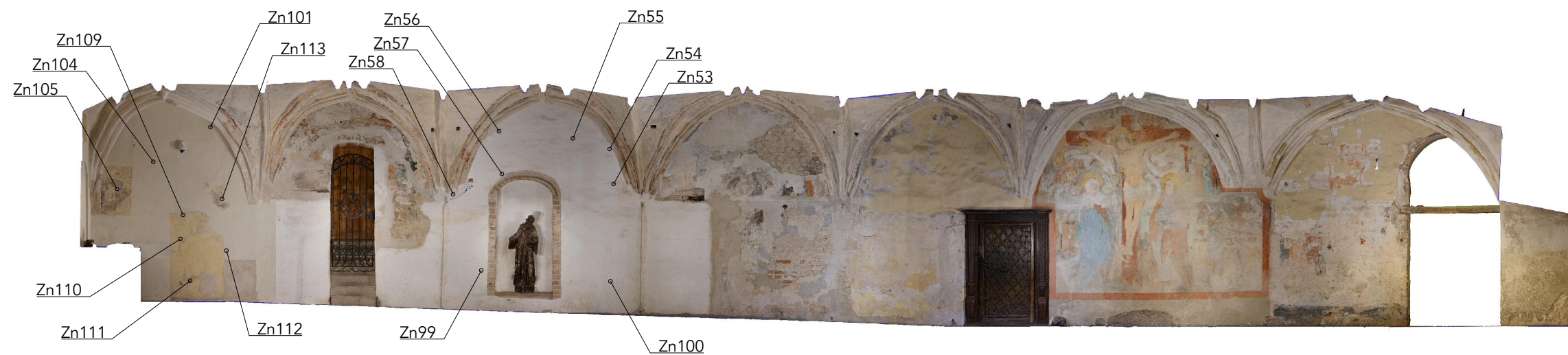

PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS VAKARINĖ SIENA

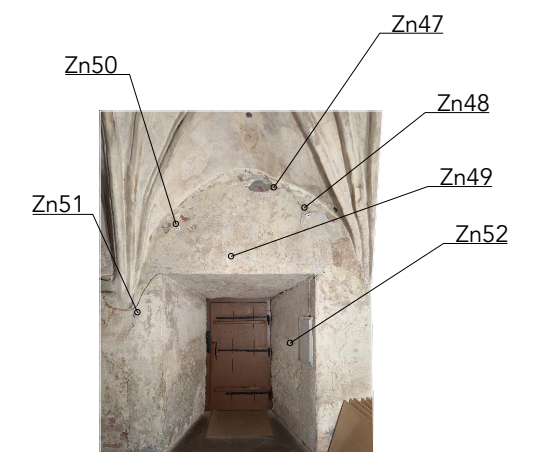
Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS SKLIAUTAI

PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS RYTINĖ SIENA

PROCESIJŲ RYTINIO KORIDORIAUS
PIETINĖS SIENOS FRAGMENTAS

5.6. Tyrimų išvados ir rekomendacijos

Procesijų pietinio koridoriaus skliautai permūryti 1761 – 1763 m., ant jų matomas atidengtas ir restauruotas XVIII a. trečiame ketvirtyje tapytas simbolinis „Gyvybės medis“, galerijos šiaurinėje sienoje (III-ioje ir IV-oje travėjoje prie pirmojo („P.Š1“) ir antrojo („P.Š2“) lango, langų angokraščiuose) matomi fragmentiškai atidengti/ restauruoti augalinių motyvų dekoru elementai, užrašas.

Atlikus polichromijos tyrimus, procesijų pietiniame koridoriaus šiaurinėje sienoje I-oje, II-oje travėjoje aptikta galimai dekoru likučių, dekoratyvinių juostelių. Dažymo sluoksniai išlikę viršutinėse sienų dalyse, sluoksniai labai trapūs, vietomis atšokę, vietomis labai sukibę su kitais dažymo sluoksniais, sluoksnius sunku atskirti. Ant šiaurinės sienos nuo IV-osios iki IX-osios travėjos ankstyvieji tinkai ir sluoksniai neišlikę.

Procesijų rytinio koridoriaus skliautai gotikiniai, su nerviūromis (pažymėtina, kad rytiniame koridoriuje yra septynios travėjos, jose yra skirtingas nerviūrų skaičius). Skliautų plokštumose matomi anksčiau fragmentiškai atidengti/ restauruoti dekorai. I-osios ir III-osios, IV-osios travėjos skliautų plokštumose matomi skirtingai nutapyti cherubinai. Ant I-osios travėjos skliauto nerviūrų neaptiktas bordo spalvos dažymo sluoksnis, matomas geltonos spalvos su rudos spalvos juostelėmis ir pilkos spalvos su tamsiai pilkos spalvos juostelėmis nerviūrų dažymas. Ant VII-osios travėjos nerviūrų tinko aptiktas pilkšvos spalvos sluoksnis, bordo spalvos su juodos spalvos juostelių aprėminimu sluoksnis su ant skliauto plokštumų tapytomis geltonos spalvos rozetėmis sluoksnis, geltonos spalvos nerviūrų dažymo sluoksnis.

Virš įėjimo durų į bažnyčios chorą (presbiteriją) aptikta mažai išlikusio dekoru. Sluoksnis su dekoru išlikęs prie sienos viršutinėse dalyse, žemesnėse vietose ankstyvieji sluoksniai sunaikinti, neišlikę, dekoras atidengtas fragmentiškai, sluoksnis vietomis atšokęs su tinku, trapus.

Ant rytinio koridoriaus vakarinės sienos aptikti dekoru likučiai virš langų angų ir langų angose atidengti fragmentiškai, dekoratyvus sluoksnis mažai išlikęs viršutinėse sienos dalyse, apkapotas, sunaikintas.

VII-osios travėjos skliautas ir rytinė siena zonuota ankstesnių tyrimų metu. Ant skliauto plokštumų matomos geltonos spalvos rozetės, aprėmintas juodos spalvos juostelėmis bordo spalvos nerviūrų dažymas. Rytinės sienos atidengtuose zonuose matoma, kad yra bent trys sluoksniai su tapyba, sienos centre – užmūryta buvusi anga (apie 1,30 m pločio, 1,70 m aukštyje nuo grindų iki skliauto).

Procesijų pietinio koridoriaus sienų, rytinio koridoriaus vakarinės sienos ir skliautų plokštumose, aptikti dekoru likučiai ypač sunykę.

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k. KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

Rengiant tvarkybos darbų projektą rekomenduojama numatyti:

- pietinio koridoriaus I-osios travėjos viršutinių sienos dalių ir liunečių apatinių plokštumų atidengimą; II-osios – III-osios travėjos šiaurinės sienos viršutinių dalių atidengimą;
- rytinio koridoriaus I-osios travėjos pietinės sienos viršutinės dalies, IV-iosios – VI-osios travėjos vakarinės sienos viršutinės dalies ir langų angokraščių, VII-osios travėjos skliauto plokštumos ir VII-osios travėjos rytinės sienos dalies atidengimą.

Rekomenduojama paruošti restauracijos programą pietinio koridoriaus I-osios – III-osios travėjos šiaurinės sienos viršutinės dalies, rytinio koridoriaus I-osios travėjos pietinės sienos viršutinės dalies, IV-iosios – VI-osios travėjos vakarinės sienos viršutinės dalies ir langų angokraščių, VII-osios travėjos skliauto plokštumos ir rytinės sienos restauravimo darbams.

arch. Indrė Dubovskytė

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei
Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (u.k. KVR 766)
vienuolyno pastato (u.k.KVR 17312), Maironio g. 6, Vilniuje,
I a. galerijos (procesijų koridoriaus) polichromijos tyrimų papildymas

6. PRIEDAI

Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.04.01:2014
„Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo
taisyklės“
2 priedas

**(LEIDIMO ATLIKTI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO AR KULTŪROS PAVELDO STATINIO
TVARKYBOS DARBUS FORMA)**

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinis skyrius
(išdavusios institucijos pavadinimas)

**LEIDIMAS
ATLIKTI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO AR KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKYBOS
DARBUS**

2023 - 10 - Nr. _____
(data)
Vilnius
(sudarymo vieta)

Kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio: Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 766, statusas – paminklas) Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Maironio g. 6, 8, 10, Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastatas (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 17312, statusas – paminklas) Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Maironio g. 6, kurie yra Vilniaus Senamiesčio (objekto kodas Kultūros vertybių registre 16073, U1P) teritorijoje, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (objekto kodas Kultūros vertybių registre 25504) teritorijose.

(pavadinimas, adresas,

16073, 25504, 766, 17312 Vilnius, Maironio g. 6 Pastatas, kuriame yra patalpa unik. Nr. 1094-0223-3034, pažymėjimas plane: 3C3/p, Negyvenamoji patalpa – Administracinės patalpos unik. Nr. 1094-0223-3034:0002, daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: administracinė;

unikalus kodas Kultūros vertybių registre, unikalus Nekilnojamojo turto registro Nr.)

valdytojui: VŠĮ „Pranciškonų namai“, Maironio g. 10, 01124 Vilnius, užsakovas: Kultūros infrastruktūros centras, Šnipiškių g. 3, 09309 Vilnius

(juridinio asmens pavadinimas, buveinė, kodas, telefono ir fakso numeriai, vadovo vardas ir pavardė

arba fizinio asmens vardas, pavardė, gimimo data, telefonas, nuolatinės gyvenamosios vietos adresas)

leidžiama atlikti šiuos tvarkomuosius paveldosaugos darbus: polichrominiai natūros tyrimai;

pagal tvarkybos darbų projektą: Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastato (u. k. KVR 17312), Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Maironio g. 6, I a. galerijos (Procesijų koridoriaus) ardumų tyrimų projektas. VIR-09/23-TPS-22. Suderinta su KPD Vilniaus teritoriniam skyriumi 2023-11-13 (Reg. Nr. 46 -TYR);

(projekto pavadinimas, projekto laida)

kurį parengė: MB „Virmalda“, įmonės kodas 134906131 Draugystės g. 20, LT-51257 Kaunas tel. (8-37) 45 24 70, virmalda@virmalda.lt, Projekto vadovė Saulutė Domanskienė, tel. + 370 699 62995 NKPAS Atest. Nr. 0276, išduotas 2018-09-10 AR atest. Nr. A 166, išduotas 2013-04-12, tyrėja Indrė Dubovskytė NKPAS Atest. Nr. 0178;

(rengėjo vardas, pavardė, atestato Nr. ir galiojimo data,

telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

kurio paveldosaugos (specialiąją) ekspertizę atliko: _____

(vardas, pavardė,

atestato Nr. ir galiojimo data, telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

vadovaujant darbų vadovui: Projekto vadovė Saulutė Domanskienė, tel. + 370 699 62995 NKPAS Atest. Nr. 0276, išduotas 2018-09-10 AR atest. Nr. A 166, išduotas 2013-04-12;
(vardas, pavardė, atestatų Nr. ir galiojimo datos, telefono/fakso Nr., el. pašto adresas);

Papildomi paveldosaugos reikalavimai atliekant tvarkybos darbus:

Prieš teikiant naują prašymą KPEPIS sistemoje architektūriniams tyrimams, atlikus architektūrinius tyrimus, KPD VTS pateikti tyrimų ataskaitos skaitmeninę versiją arba darbų priėmimas vykdomas PTR 3.05.01:2005 "Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų darbų priėmimo taisyklių" nustatyta tvarka. Aptikus naujų vertingųjų savybių, darbai sustabdomi LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. nustatyta tvarka. Taip pat prašome, vadovautis prieš tai atliktais tyrimų išvadomis.

Tvarkybos darbų metu aptikus archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojas privalo apie tai pranešti leidimą atlikti tvarkybos darbus išdavusiai institucijai.

Pasikeitus leidime atlikti tvarkybos darbus nurodytiems kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio, kurio tvarkybos darbus leista atlikti, valdytojo ar darbų vadovo rekvizitams (kontaktiniams duomenims, valdytojo fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresui ar valdytojo juridinio asmens pavadinimui ar buveinės adresui), apie tai valdytojas privalo informuoti leidimą išdavusią instituciją raštu per 7 darbo dienas nuo nurodytų duomenų pasikeitimo.

Papildoma informacija _____
(buvusio leidimo atlikti tvarkybos darbus Nr., išdavimo data ir kt.)

KPD Vilniaus teritorinio skyriaus
vyriausioji specialistė
(pareigų pavadinimas)

(parašas)

Anželika Zdanevičienė
(vardas ir pavardė)

A. V.

Leidimas įteiktas:

Projekto vadovė
Saulutė Domanskienė

(valdytojo ar jo įgalioto asmens
pareigos (nurodoma juridinio asmens atveju)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

A. V. (juridinio asmens atveju)

2023-11-13
(data)

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos 188692688, Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	1V-226, D-078127 TDP LEIDIMAS Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastato (u. k. KVR 17312), Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Maironio g. 6, I a. galerijos (Procesijų koridoriaus) ardomųjų tyrimų projektas
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-11-16 Nr. LPVS-128
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	—
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Anželika Zdanevičienė, Vyriausiasis specialistas, Vilniaus teritorinis skyrius
Sertifikatas išduotas	ANŽELIKA ZDANEVIČIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-11-16 13:12:06 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-11-16 13:12:21 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-05-27 21:46:08 – 2027-05-26 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	—
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	—
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	—
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	—
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	—
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74.5
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo „Priskirtos bylos (tomo) indeksas“ turi būti nurodytas Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-11-16 13:23:32)
Paieškos nuoroda	—
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-11-16 13:23:33 DBSIS

Suformuota: 2023 m. lapkričio 16 d. 13:26

Suformavo: Administratorius sekretorius Aušra Lapienė

Siunčiamasis dokumentas

Registracijos duomenys	
Būsena	Registruota
Registracijos data	2023-11-16
Registracijos numeris	LPVS-128
Dalinys	Vilniaus teritorinis skyrius
Registras	LPVS: Išduotų leidimų atlikti kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio tvarkybos darbus registras
Registratorius	Administratorius sekretorius Aušra Lapienė
Elektroninis dokumentas	Taip
Darbu eiga	3f791250635211ec9c748979c86df264
Dokumento informacija	
Siuntėjai	Vilniaus teritorinis skyrius
Gavėjai	Saulutė Domanskienė, Vilkynės g. 11, Vilnius
Siuntimo būdas (nuo 2016-01-19)	El. paštu
Dokumentą parengė	Vyriausiasis specialistas Anželika Zdanevičienė
Antraštė	1V-226, D-078127 TDP LEIDIMAS Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastato (u. k. KVR 17312), Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Maironio g. 6, I a. galerijos (Procesijų koridoriaus) ardomųjų tyrimų projektas
Dokumento rūšis	RAŠTAS
Kultūros vertybės kodas	766, 17312
Objekto adresas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Maironio g. 6, 8, 10
Teismo (ar ikiteisminio tyrimo) bylos kuratorius	
Laikinas Nr.	47199815
ADOC	
Maironio g. 6 polichromijos tyrimai MB Virmalda, PV Saulė Domanskienė 2023-11-13.adoc	
Maironio g. 6 polichromijos tyrimai MB Virmalda, PV Saulė Domanskienė 2023-11-13.pdf	
Priedai	
Pridedami dokumentai	

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

**NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO
APSAUGOS SPECIALISTO
KVALIFIKACIJOS ATESTATAS**

2018-05-11 Nr. 0178
(data)

Indrė Dubovskytė

(atestuoto specialisto vardas, pavardė)

Nekilnojamojo kultūros paveldo taikomieji moksliniai ir ardomieji tyrimai –
architektūriniai tyrimai, polichromijos ir sienų tapybos tyrimai

(nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos veikla (-os) ir specializacija (-os))

Lietuvos Respublikos kultūros ministras

A. V.

(parašas)

Liana Ruokytė-Jonsson

(vardas ir pavardė)

A 0178

 Bendrinti

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastatas

Aprašymas

Unikalus objekto kodas

17312

Pilnas pavadinimas

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastatas

Adresas

Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Maironio g. 6

Įregistravimo registre data

1995-10-17

Statusas

Paminklas

Objekto reikšmingumo lygmuo yra

Nacionalinis

Rūšis

Nekilnojamasis

Vertybė pagal sandarą

Į kompleksą įeinantis

Seni kodai

Kodas registre iki 2005.04.19: G204K5P

Priklauso kompleksui

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis

Eil.Nr. komplekse

5

Amžius

pastatytas XVI a. antrajame dešimtmetyje, atstatytas 1579 m., rekonstruotas ir praplėstas 1667, 1677, 1733, 1763 m., XX a. pr., 1919, 1923, 1928 m.

Vertingųjų savybių pobūdis

Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą unikalus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės

7.1.1.1. tūrinė erdvinė kompozicija - asimetrinė, sudėtinio tūrio, sudaryto iš V, R, Š ir centrinio triaukščių su pastoge korpusų, R, V korpusų galais sujungto su bažnyčiomis, su prie bažnyčių pastatų prisišliejusiais dviaukšte P galerija ir vienaaukščiu P priestatais (-; -; FF Nr. 8-30; 2008 m.); stogo forma - V, R, Š, centrinio korpusų, V korpuso R fasado priestato - dvišlaitė, P galerijos ir V korpuso P priestato -

vienašlaitė, Š korpuso, Š korpuso rizalito, R korpuso rizalito, centrinio korpuso P fasado rizalito - valminė (-; -; FF Nr. 8, 9, 13-18, 23, 25-30; 2008 m.); stogo dangos medžiaga - molio čerpių tipas (-; -; FF Nr. 8, 9, 13-18, 23, 25-30, 46, 48, 55, 59, 61, 74, 82, 86, 87, 93, 95; 2008 m.); kiti stogo elementai - raudonų plytų mūro dūmtraukių tipas, dekoruoti profiliuotų plytų mūro karnizu, V korpuso P dalyje plytų mūro profiliuoti tinkuoti dūmtraukiai (-; būklė gera; FF Nr. 13-16, 93-95; 2008 m.);

7.1.1.2. aukštų išplanavimas - Š ir centriniame korpusuose - kapitalinių sienų tinklas (V ir R korpusuose - koridorinis; būklė patenkinama; PP; 2008 m.); sienų angos - fasadų stačiakampės durų ir langų angos; R korpuso V fasado, V korpuso R fasado, P priestato ir P galerijos fasadų - pusapskritės durų, langų angos; R korpuso rizalito, R korpuso R fasado, Š fasado frontono langų - su segmentine sąrama; R korpuso R, Š fasado frontono apskritimo formos lango anga; R korpuso R fasado, P galerijos - su smailėjančios arkos formos sąrama (-; būklė gera; FF Nr. 8-41, 46-54, 59-76, 78-80, 82-84, 88-92; 2008 m.); vidaus su smailėjančios arkos formos sąrama angos R korpuso I aukšto refektoriumo patalpoje Nr. 3 (-; būklė gera; 1AP, FF Nr. 290-292; 2008 m.); stačiakampės su pleištinė sąrama angos - R korpuso refektoriumo patalpoje Nr. 3, II aukšto patalpoje Nr. 41, R korpuso rūšio patalpoje Nr. R - 17 (-; būklė gera; 2AP, RP, FF Nr. 296, 297; 2008 m.); fasadų ir vidaus angos - arkinės, stačiakampės, su pusapskrite bei segmentine sąrama (-; būklė gera; FF Nr. 306, 326, 354, 371, 372, 398, 409, 432, 438, 446, 447, 453, 454, 456-458, 482; 2008 m.); sienų nišos - išorės, vidaus: stačiakampės su segmentine sąrama, su pusapskrite sąrama, su pleištinė sąrama, su smailėjančios arkos formos sąrama, pusapskritės formos nišos - V korpuso Š fasade, Š korpuso V fasade, centrinio korpuso P fasado rizalite; R korpuso zakristijos patalpoje Nr. 1, I, II aukšto patalpose ir rūsiuose; R korpuso koridoriuose Nr. 1-27, 2-62, Š korpuso koridoriuje Nr. 2-67; patalpose Nr. 2-69, 2-71, P galerijos II aukšto patalpoje Nr. 42, V korpuso II aukšto V galerijoje Nr. 5, R korpuso R galerijoje, P galerijos I aukšto galerijoje Nr. 6, R korpuso I aukšto refektoriumo patalpoje Nr. 3, R korpuso zakristijos patalpoje Nr. 1, R korpuso koridoriuje Nr. 1-7/1, R korpuso laiptinės Nr. 1, V korpuso I aukšto patalpoje Nr. 8, R korpuso I aukšto refektoriumo patalpoje Nr. 3, R korpuso rūšio patalpoje Nr. R - 17 (-; būklė gera; 1AP, 2AP, RP, FF Nr. 16, 18, 21, 26, 42, 43, 47, 49, 69, 89, 91, 96-100, 105, 124, 124, 126-130, 140, 150, 166-168, 176, 232, 233, 236, 250, 251, 264, 273, 290-297, 303, 304, 316, 322, 323, 327, 334, 346, 347, 351, 356, 366, 369, 386, 396-398, 400, 405, 412, 413, 415-417, 424-426, 429, 438, 443, 445, 450, 462, 466, 467, 475a, 476; 2008 m.);

7.1.1.3. fasadų architektūrinis sprendimas - R, Š korpusų, V korpuso P dalies bei P galerijos I ir II aukštų, V korpuso P priestato - gotikos ir baroko stilių, R, V, Š, centrinio korpusų III aukšto - istorizmo stilistikos (-; būklė gera, FF Nr. 1 - 1-11; 2006 m.); V korpuso V fasado, R korpuso V fasado 2 portalų plastinio stilistinio sprendimo visuma (-; būklė gera; FF Nr. 8, 9, 15, 48, 66; 2008 m.); fasadų architektūros tūrinės detalės - V korpuso V fasado P dalies iškyša (-; būklė gera; FF Nr. 8, 9, 49; 2008 m.); V korpuso I aukšto priestatas (-; būklė gera; FF Nr. 13, 54, 55; 2008 m.); Š korpuso Š dalies lodžija su apskrito skerspjūvio tinkuoto mūro kolonomis (-; būklė gera; FF Nr. 16-18, 86, 87; 2008 m.); R korpuso R fasado rizalitas (-; būklė gera; FF Nr. 21-23; 2008 m.); centrinio korpuso P fasado laiptinės rizalitas (-; būklė gera; FF Nr. 25, 26, 31; 2008 m.); R korpuso V fasado laiptuotas portalas su molio čerpėmis dengtais 2 stogeliais (-; būklė gera; FF Nr. 15; 82; 2008 m.); V korpuso V fasade - raudonų plytų mūro 3 kontraforsai dengti molinėmis čerpėmis (-; būklė gera; FF Nr. 8-10, 46-49; 2008 m.); kluatre - centrinio korpuso P fasado, V korpuso R fasado, R korpuso V fasado, P galerijos fasado - plytų mūro 15 kontraforų: P galerijos gotikiniai (7 vnt.), laiptuoti, su čerpių stogeliais; korpusų fasadų (8 vnt.) tinkuoti, su čerpių stogeliais (-; būklė bloga - stipriai sužaloti; FF Nr. 24-30, 32-38; 2008 m.); R korpuso R fasade - plytų mūro 5 kontraforsai (-; būklė patenkinama; FF Nr. 21-24; 2008 m.); Š korpuso ŠR fasado, Š korpuso Š rizalito plytų mūro 2 kontraforsai (-; būklė patenkinama; FF Nr. 17; 2008 m.); V korpuso V fasade - trišlaitis portalo stogelis, dengtas molinėmis čerpėmis (-; būklė gera; FF Nr. 8, 9, 48, 66; 2008 m.); V korpuso Š fasade - tašytų akmenų ir plytų mūro prieangio laipto tipas (-; būklė gera; FF Nr. 12; 67; 2008 m.); fasadų apdaila - tinko tipas (-; būklė gera; FF Nr. 8-26; 31; 2008 m.); fasadų puošyba - V korpuso Š fasado banguoto nutrūkstančio kontūro frontonas, apjuostas profiliuotu karnizu su voliutomis šonuose (-; būklė patenkinama; FF Nr. 11-12; 52; 2008 m.); porinis piliastras V korpuso V fasade (-; būklė patenkinama; FF Nr. 8; 50; 2008 m.); kampiniai piliastrai V korpuso ŠR ir ŠV kampuose (-; būklė patenkinama; FF Nr. 11-13; 56-58; 2008 m.); V korpuso R fasado priestato ir centrinio korpuso P fasado laiptinės rizalito kampinės mentės (-; būklė gera; FF Nr. 13; 25-26; 31; 54-55; 2008 m.); V, Š, R, centrinio korpusų fasadų profiliuoti pastogės ir tarpaukštiniai karnizai (-; būklė gera; FF Nr. 8-26, 31, 46-54; 2008 m.); P galerijos fasado pastogės plytų mūro frizo juosta (-; būklė gera; FF Nr. 27-28, 38-39; 2008 m.); V korpuso R fasado priestato lenktos formos profiliuotas frontonėlio apvadas (-; būklė gera; FF Nr. 55; 2008 m.); iš tinko suformuotas profiliuotas karnizas dengtas molinėmis čerpėmis tarp I ir II aukšto V, Š, R fasaduose (-; būklė gera; FF Nr. 8-13; 2008 m.); iš tinko suformuoti profiliuoti langų apvadais V korpuso V ir Š fasaduose (-; būklė gera; FF Nr. 9-10, 12, 51-53, 63-65; 2008 m.); iš tinko suformuotas profiliuotas durų apvadas V korpuso Š fasade (-; būklė gera; FF Nr. 67; 2008 m.); V korpuso V fasado portalo ir centrinio korpuso P fasado laiptinės rizalito V fasado nišos keramikos dekoras (-; būklė gera; FF Nr. 9, 42-43, 48, 66; 2008 m.); raudonų plytų mūras su perdegtų plytų dekoru V korpuso V fasado P dalies I ir II aukšte (-; būklė gera; FF Nr. 9-10, 46-49, 63; 2008 m.);

7.1.1.4. konstrukcijos - pamatas su plytų bei lauko akmenų mūro tinkuotu cokoliu (pamatas neištirtas; būklė gera; FF Nr. 12, 18, 21, 30, 36-37; 2008 m.); sienos - plytų mūro (-; būklė gera; FF Nr. 9, 28; 2008 m.); V, R, Š korpusų, P galerijos ir V korpuso P priestato I, II aukšto bei rūšių patalpų plytų mūro skliautai - cilindriniai, cilindriniai su liunetėmis, kryžminiai (-; būklė gera; 1-2AP, FF Nr. 96-97, 117, 126, 131, 162-163, 172, 175, 184, 196-198, 226-227, 232-235, 252-256, 268-274, 286-288, 300-302, 305-310, 312-321, 324-333, 346, 348-351, 355, 357-360, 370-373, 375-376, 381-382, 385, 387, 389-391, 393-395, 398, 401, 424, 436-437, 444-445, 454-456, 459, 464, 467-471, 474-475, 477; 2008 m.); R korpuso I aukšto R galerijos patalpos Nr. 7 plytų mūro žvaigždiniai su nerviūromis skliautai (-; būklė gera; 1AP, FF Nr. 104-123; 2008 m.); R korpuso I

aukšto zakristijos patalpos Nr. 1 plytų mūro krištoliniai skliautai (-; būklė gera; 1AP, FF Nr. 126-135, 138, 140-142, 146-147, 149; 2008 m.); **III a. patalpų perdangų, susidedančių iš medinių sijų ir skersinių vožtinių lentų pakloto, tipas** (dalis perdangų netyrinėta; atidengtų sijinių perdangų būklė patenkinama, bloga; 3AP, FF Nr. 408.1-3, 408-410; 2008, 2018 m.); **stogo konstrukcija - medinės santvarinės konstrukcijos tipas** (-; būklė gera; FF Nr. 479-481; 2008 m.); **funkcinė įranga - betoniniai laiptai į rūšį V korpuse iš patalpos Nr. 17** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 443; 2008 m.); **R korpuso II aukšto koridoriaus patalpos Nr. 62 medinių 7 pakopų laiptų su medine baliustrada, turėklų profiliuotais porankiais tipas** (-; būklė gera; 2AP, FF Nr. 391-392; 2008 m.); **centrinio korpuso laiptinės Nr. 3 medinių laiptų tipas** (-; būklė gera; FF Nr. 428-433; 2008 m.); **R korpuso laiptinės Nr. 1 plytų mūro laiptai su medinių antpakopių tipu** (-; būklė gera; FF Nr. 414-415; 2008 m.); **R korpuso laiptinės Nr. 2 betoniniai laiptai su teraciniais antpakopiais** (-; būklė gera; FF Nr. 420-423; 2008 m.); **inžinerinė įranga - plytų mūro hipokaustinio šildymo krosnis rūšio patalpoje Nr. 6** (-; būklė patenkinama; RP, FF Nr. 452; 2008 m.); **stalių ir kiti gaminiai - V, R, Š, centrinio korpusų, P galerijos ir V korpuso P priestato langų medinės konstrukcijos ir skaidymo tipas** (-; būklė patenkinama, dauguma langų pakeisti; FF Nr. 9-13, 15-16, 18-41, 44-53, 63, 65, 68, 73-76, 78-80, 84, 88-89, 92; 2008 m.); **V korpuso V fasado portalo medinės dvivėrės įsprūdinės stiklintos durys** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 66; 2008 m.); **medinių dvivėrių įsprūdinių durų su viršlangu V korpuso Š fasade tipas** (-; būklė gera; FF Nr. 67; 2008 m.); **medinių dvivėrių įsprūdinių durų su viršlangu R korpuso V fasado portale tipas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 82-83; 2008 m.); **R korpuso I aukšto zakristijos patalpos Nr. 1 medinės vienvėrės durys, iš vienos pusės dengtos metalo apkaustais** (-; būklė gera; 1AP, FF Nr. 156-161; 2008 m.); **R korpuso II aukšto patalpos Nr. 43 medinės vienvėrės durys su segmentine viršutine dalimi, iš vienos pusės dengtos metalo apkaustais** (-; būklė gera; 2AP, FF Nr. 379-380; 2008 m.); **P galerijos I aukšto galerijos patalpos Nr. 6 medinės dvivėrės įsprūdinės durys** (-; būklė gera; 1AP, FF Nr. 230-231; 2008 m.); **R korpuso I aukšto refektoriumo patalpos Nr. 3 medinių vienvėrių įsprūdinių durų tipas** (-; būklė gera; 1AP, FF Nr. 290-291, 299; 2008 m.); **kiti konstrukciniai elementai - Š korpuso I aukšto patalpos Nr. 33 šeši keturkampiai atraminiai stulpai** (-; būklė gera; 1AP, FF Nr. 308-309; 2008 m.); **R korpuso rūšio patalpos Nr. 16 aštuoniakampis plytų mūro atraminis stulpas** (-; būklė gera; FF Nr. 468-470; 2008 m.);

7.1.1.5. patalpų lubų, sienų, kolonų apdaila - **tinko tipas** (-; būklė gera; FF Nr. 96-97, 117, 126, 131, 162-163, 172, 175, 184, 196-198, 226-227, 232-235, 252-256, 268-274, 286-28, 300-302, 305-310, 312-321, 324-333, 346, 348-351, 355, 357-360, 370-373, 375-376, 381-382, 385, 387, 389-391, 393-395, 398, 401, 424, 436-437, 444-445, 454-456, 459, 464, 467-471, 474-475, 477; 2008 m.); **vidaus dekoras - I aukšto sienų ir skliautų tapyba: R galerijos Nr. 7 R sienos paveikslas „Nukryžiuojimas“** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 117-119; 2008 m.); **R sienos tapybos fragmentai** (-; būklė bloga; 1AP, FF Nr. 120-123; 2008 m.); **skliautų tapybos fragmentai** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 111-116; 2008 m.); **P galerijos Nr. 6 keturi P sienos paveikslai (Šv. Pranciškaus ir šv. Bernardino gyvenimo scenos)** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 180-191; 2008 m.); **trijų P sienos paveikslų fragmentai** (-; būklė bloga; 1AP, FF Nr. 178, 179, 193; 2008 m.); **Š sienos įrašo fragmentas lotynų kalba** (-; būklė bloga; 1AP, FF Nr. 192; 2008 m.); **V sienos įrašo fragmentas lotynų kalba** (-; būklė bloga; 1AP, FF Nr. 227; 2008 m.); **dviejų langų angokraščių tapyba** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 194, 195; 2008 m.); **skliautų tapyba** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 196-229; 2008 m.); **V galerijos Nr. 5 V sienos paveikslo fragmentas** (-; būklė bloga; 1AP, FF Nr. 260; 2008 m.); **skliauto tapyba** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 256-259; 2008 m.); **skliautų tapybos fragmentai** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 261; 2008 m.); **zakristijos Nr. 1 arkos tapyba** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 130-141; 2008 m.); **Š sienos nišos tapyba** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 142-145; 2008 m.); **patalpos Nr. 8 skliautų ir P sienos tapyba** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 237-249; 2008 m.); **patalpos Nr. 10 skliauto tapybos fragmentas** (-; būklė bloga; 1AP, FF Nr. 262, 263; 2008 m.); **refektoriumo Nr. 3 skliauto tapyba** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 274-285; 2008 m.); **II aukšto sienų ir skliauto tapyba: V galerijos Nr. 40 P sienos ir skliauto tapybos fragmentai** (-; būklė bloga; 2AP, FF Nr. 360-364; 2008 m.); **patalpos Nr. 41 Š sienos tapybos fragmentas** (-; būklė patenkinama; 2AP-, FF Nr. 384; 2008 m.); **patalpos Nr. 44 V sienos tapybos fragmentas** (-; būklė patenkinama; 2AP-, FF Nr. 383; 2008 m.); **patalpos Nr. 69 P sienos tapybos fragmentas** (-; būklė patenkinama; 2AP-, FF Nr. 403, 404; 2008 m.); **interjero įranga - krikštykla zakristijoje Nr. 1** (-; būklė patenkinama; 1AP, FF Nr. 154, 155; 2008 m.); **R korpuso laiptinės Nr. 1 sieninė spinta** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 418, 419; 2008 m.); **II aukšto patalpos Nr. 43 sieninė spinta** (-; būklė patenkinama; 2AP, FF Nr. 378; 2008 m.).

Dokumentai

1. KVAD direktoriaus įsakymas; 1999-01-15; Nr: 12 ;
2. Dėl paskelbimo kultūros paminklų; 1999-12-23; Nr: 1465 ;
3. Dėl pripažinimo valstybės saugomu; 2005-04-29; Nr: JV-190;
4. Dėl duomenų patikslinimo; 2008-07-22; Nr: KPD-RM-832;
5. Dėl duomenų patikslinimo; 2018-05-15; Nr: KPD-RM-832/1;

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis

Aprašymas

Unikalus objekto kodas

766

Pilnas pavadinimas

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis

Adresas

Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Maironio g. 6, 8, 10

Įregistravimo registre data

1992-04-29

Statusas

Paminklas

Objekto reikšmingumo lygmuo yra

Nacionalinis

Rūšis

Nekilnojamas

Vertybė pagal sandarą

Kompleksas

Seni kodai

Kodas registre iki 2005.04.19: G204KP

Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: AtR61

Amžius

XV a. pab. - XX a. I p.

Kompleksą sudaro

1. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčia (17311);
2. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio Šv. Onos bažnyčia bažnyčia (17308);
3. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio varpinė (17309);
4. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio Kristaus laiptų koplyčia (17310);
5. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastatas (17312);
6. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio oficina (17319);
7. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio šventoriaus tvora su vartais (24701);

Teritorijos

KVR objektas: 20763.00 kv. m

Vertingųjų savybių pobūdis

Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės

7.1.3.1. planavimo sprendiniai - **bažnyčių, vienuolyno pastato, varpinės, koplyčios, šventoriaus tvoros su vartais, ofisinės ir želdinių suformuota plano struktūra, tūrinė-erdvinė kompozicija** (-; -; TRP 1-7; FF Nr. 1-7; 2011 m.);

7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **lygus reljefas** (-; -; FF Nr. 1-7; 2011 m.); **patenka į Vilniaus senojo miesto vietą su priemiesčiais 25504, A1610K** (-; -; -; 2011 m.);

7.1.3.6. želdynai ir želdiniai - **statinių ansamblio V dalies apželdinimo pobūdis pavieniais medžiais, lapuočių medžių eile lygiagrečiai Maironio g. V pusei; vyrauja mažalapės liepos, paprastieji klevai** (buvusio Bernardinų sodo vieta; -; IKONOG Nr. 30; FF Nr. 2, 6, 7; 2008 m., 2011 m.);

7.4. artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas - **Vilniaus senamiesčio teritorija 16073, U1P;**

Dokumentai

1. KVAD direktoriaus įsakymas; 1999-01-15; Nr. 12 ;
2. Dėl paskelbimo kultūros paminklu; 1999-12-23; Nr. 1465 ;
3. Dėl pripažinimo valstybės saugomu ; 2005-04-29; Nr. IV-190;
4. Dėl duomenų patikslinimo; 2008-07-22; Nr. KPD-RM-832;
5. Dėl duomenų patikslinimo; 2011-02-15; Nr. KPD-RM-1593; Aktas Planas
6. Ikonografija; 2011-03-01; Nr. ID-76160; Ikonogr. Nr. 1. Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčios. T. Makovskis, 1600 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 2. Vilniaus panorama nuo Išganytojo kalno 1870-1880. LNM, ATV 11522 Ikonogr. Nr. 3. Bernardinų vienuolynas. Apie 1870. Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 1135, ap. 23, b. 505, l. 8 Ikonogr. Nr. 4. Šv. Onos ir Šv. Pranciškaus ir Bernardino bažnyčios. 1870-1880. LNM, ATV 11497 Ikonogr. Nr. 5. Šv. Onos ir Šv. Pranciškaus ir Bernardino bažnyčios. Verbu sekmadienis 1890-1900. LNM, Ft 4154 Ikonogr. Nr. 6. Šv. Onos ir Šv. Pranciškaus ir Bernardino bažnyčios. 1874. LNM, ATV 11498 Ikonogr. Nr. 7. Šv. Onos bažnyčia. Apie 1870. Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 1135, ap. 23, b. 505, l. 7 Ikonogr. Nr. 8. Šv. Onos bažnyčia. P. Smuglevičiaus piešinys (1806 m., Z. Vogelio raižinys). Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 9. Šv. Onos bažnyčia. J. Glovackio litografija 1821 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 10. Šv. Onos bažnyčia. K. Rusecko paveikslas 1846 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 11. Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčios. Litografija iš J. Vilčinskio „Album de Vilna“, 1849 m. Paminklų konservavimo institutas, f. 5-1173 Ikonogr. Nr. 12. Šv. Onos bažnyčia. J. Čechavičiaus fotografija. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 13. Šv. Onos bažnyčia. S. Fleury fotografija. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 14. Šv. Onos bažnyčia ir varpinė, 1870 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 1019, ap. 11, b. 573 Ikonogr. Nr. 15. Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčios. P. Smuglevičiaus akvarelė (XVIII a. pab.). Paminklų konservavimo institutas, f. 5-1173 Ikonogr. Nr. 16. Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčios senas paveikslas iš Lutokevičiaus rinkinio Vilniuje. Paminklų konservavimo institutas, f. 5-1173 Ikonogr. Nr. 17. Bernardinų bažnyčios ŠV pusė, besijungianti su vienuolyno pastatu. Paminklų konservavimo institutas, f. 5-1173 Ikonogr. Nr. 18. Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčios, 1944 m. J. Bulhakas Ikonogr. Nr. 19. Šv. Onos bažnyčios fragmentas, 1944 m. J. Bulhakas Ikonogr. Nr. 20. Bernardinų, Šv. Onos bažnyčių ir Bernardinų vienuolyno statinių planas. Paminklų konservavimo institutas, f. 5-1173 Ikonogr. Nr. 21. XX a. pr. planas. Paminklų konservavimo institutas, f. 5-1173 Ikonogr. Nr. 22. Ištrauka iš 1938 m. Vilniaus miesto plano Ikonogr. Nr. 23. Šv. Onos bažnyčia. Pamatų ir rūšių planas, J.P. Dziekonskio brėžinys 1902 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 24. Šv. Onos bažnyčia. Išilginis pjūvis, J.P. Dziekonskio brėžinys 1902 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 25. Šv. Onos bažnyčia. Skersinis pjūvis, J.P. Dziekonskio brėžinys 1902 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 26. Šv. Onos bažnyčia. Planas, J.P. Dziekonskio brėžinys 1902 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 27. Šv. Onos bažnyčia. Išilginis pjūvis, J.P. Dziekonskio brėžinys 1902 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 28. Šv. Onos bažnyčia. Skersinis pjūvis, J.P. Dziekonskio brėžinys 1902 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 29. Šv. Onos bažnyčia. Vargonų choro parapetas prieš konservaciją, J.P. Dziekonskio brėžinys 1902 m. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius Ikonogr. Nr. 30. Ištrauka iš 1939 m. Vilniaus miesto plano
7. Brėžiniai; 2011-03-01; Nr. ID-76161; BR Nr. 1. Šv. Onos bažnyčios sklypo planas, 1985 m. BR Nr. 2. Šv. Onos bažnyčios sklypo planas, 1998 m. BR Nr. 3. Šv. Onos bažnyčios V fasadas, G. Lauciaus brėžinys. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius BR Nr. 4. Šv. Onos bažnyčios išilginis pjūvis. Drėma, V., Vilniaus Šv. Onos bažnyčia, 1991 m., Vilnius BR Nr. 5. Šv. Onos bažnyčios planas, 1985 m. BR Nr. 6. Šv. Onos bažnyčios vargonų choro planas, 1985 m. BR Nr. 7. Šv. Onos bažnyčios rūšio planas, 1985 m. BR Nr. 8. Šv. Onos bažnyčios V fasadas. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 9. Šv. Onos bažnyčios P fasadas. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 10. Šv. Onos bažnyčios išilginis pjūvis. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 11. Šv. Onos bažnyčios skersinis pjūvis. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 12. Šv. Onos

- bažnyčios skersiniai pjūviai. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 13. Šv. Onos bažnyčios V fasado tvarkybos darbų sprendimai. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 14. Šv. Onos bažnyčios V fasado centrinio bokštelio tvarkybos darbų sprendimai. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 15. Šv. Onos bažnyčios V fasado bokštelių tvarkybos darbų sprendimai. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 16. Šv. Onos bažnyčios V fasado bokštelių ir stogo tvarkybos darbų sprendimai. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 17. Šv. Onos bažnyčios esamų templių planas. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 18. Šv. Onos bažnyčios esamų gegnių planas. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 19. Šv. Onos bažnyčios naujai montuojamų gegnių planas. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m. BR Nr. 20. Šv. Onos bažnyčios stogo planas. Stogo, bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūra, 2009 m.
8. Papildoma medžiaga; 2011-03-01; Nr: ID-76162; Šv. Onos bažnyčios istorija, 2002 m. Jankevičienė, A., 1 lap. Šv. Onos bažnyčios istorinė pažyma, 2002 m. Jankevičienė A., 2 lap. Priedas Nr. 2. Šv. Onos bažnyčios Maironio g. 8, Vilniuje, stogo ir bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūros ataskaita, 2009 m. Vilnius, Archinova Priedas Nr. 3. Šv. Onos bažnyčios Maironio g. 8, Vilniuje, stogo ir bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūros ataskaita, 2009 m. Vilnius, Archinova
 9. Apie nekilnojamojo daikto (ND) buvimą NKV teritorijoje arba jų apsaugos zonoje; 2012-02-02; Nr: 02-20; Pranešimas
 10. Dėl duomenų patikslinimo; 2013-04-30; Nr: KPD-RM-1593/1; Aktas
 11. Ikonografija; 2013-05-06; Nr: ID-98012; IKONOGR Nr. 31 IKONOGR Nr. 32 IKONOGR Nr. 33 IKONOGR Nr. 34 IKONOGR Nr. 35 IKONOGR Nr. 36 IKONOGR Nr. 37 IKONOGR Nr. 38 IKONOGR Nr. 39 IKONOGR Nr. 40 IKONOGR Nr. 41 IKONOGR Nr. 42 IKONOGR Nr. 43 IKONOGR Nr. 44 IKONOGR Nr. 45 IKONOGR Nr. 46 IKONOGR Nr. 47 IKONOGR Nr. 48 IKONOGR Nr. 49 IKONOGR Nr. 50 IKONOGR Nr. 51 IKONOGR Nr. 52 IKONOGR Nr. 53 IKONOGR Nr. 54 IKONOGR Nr. 55 IKONOGR Nr. 56 IKONOGR Nr. 57 IKONOGR Nr. 58 IKONOGR Nr. 59 IKONOGR Nr. 60 IKONOGR Nr. 61 IKONOGR Nr. 62 IKONOGR Nr. 63 IKONOGR Nr. 64 IKONOGR Nr. 65 IKONOGR Nr. 66 IKONOGR Nr. 67 IKONOGR Nr. 68 IKONOGR Nr. 69 IKONOGR Nr. 70 IKONOGR Nr. 71 IKONOGR Nr. 72 IKONOGR Nr. 73 IKONOGR Nr. 74
 12. Brėžiniai; 2013-05-06; Nr: ID-98013; BR Nr. 21 BR Nr. 22 BR Nr. 23 BR Nr. 24 BR Nr. 25 BR Nr. 26 BR Nr. 27 BR Nr. 28 BR Nr. 29 BR Nr. 30 BR Nr. 31 BR Nr. 32 BR Nr. 33 BR Nr. 34 BR Nr. 35 BR Nr. 36 BR Nr. 37 BR Nr. 38 BR Nr. 39 BR Nr. 40 BR Nr. 41 BR Nr. 42 BR Nr. 43 BR Nr. 44 BR Nr. 45 BR Nr. 46 BR Nr. 47 BR Nr. 48 BR Nr. 49 BR Nr. 50 BR Nr. 51
 13. Dėl duomenų patikslinimo; 2017-05-09; Nr: KPD-RM-1593/2; Registravimo Registre data: 2022-08-24; TRP
 14. Dėl duomenų patikslinimo; 2018-05-15; Nr: KPD-RM-832/1;

Šaltiniai ir medžiagos

1. Apie bernardinų ir Šv. Onos bažnyčių ir kapinių koplyčios remontą, 1889-1890 m. Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 604, ap. 4, b. 4195;
2. Apie mūrinės tvoros prie bernardinų bažnyčios ir galerijos prie Šv. Mykolo bažnyčios, užstojančių Šv. Onos bažnyčią, nugriovimą, 1834-1835 m. Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 694, ap. 1, b. 6747;
3. Architektūros paminklo Vilniaus Šv. Onos bažnyčios konstrukcijų tyrimai, 1969 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 2, ap. 239, b. 13;
4. Architektūros paminklo Vilniaus Šv. Onos bažnyčios konstrukcijų tyrimai, ataskaita, 1969 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 2, ap. 239, b. 15;
5. Bernardinų vienuolyno ansamblis G204K (Kultūros vertybės pagrindinis dosjė, reng. Antanas Rupeika). Kultūros paveldo centras, 1998;
6. Bernardinų vienuolynas, istorinė apybraiža. 1974 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 582;
7. Buvusi Onos bažnyčios varpinė ir koplyčia-galerija su tvora prie jos. Priešprojektiniai darbai, konstruktyviniai tyrimai. 1980 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1463;
8. Dailės instituto akademinis muziejus. Istoriniai meniniai tyrimai. 1980 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1439;
9. DRĖMA, Vladas. Vilniaus šv. Onos bažnyčia; Vilniaus katedros rekonstrukcija 1782-1801 metais. 1991 m., Vilnius;
10. DRISKIUS, Klaudijus. Vilniaus senamiestis [Grafika]; Šventųjų Pranciškaus ir Bernardino, ir Šv. Onos bažnyčios. 1988 m., Vilnius;
11. JANKEVIČIENĖ, Algė. Vilniaus gotikos ansamblis. 1981 m., Kaunas;
12. JANKEVIČIENĖ, Algė. Vilniaus bernardinų pastatų ansamblis ir architektūros kilmės problemos. In. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės gotika: Sakralinė architektūra ir dailė. Vilnius, 2002, p. 43-88;
13. JANONIENĖ, Rūta. Vilniaus Šv. Pranciškaus ir šv. Bernardino bažnyčios dekoro ikonografinės programos Kristaus Kančios tema. Ženklas ir simbolis senojoje Lietuvos dailėje, Vilnius, 1996, p. 174-201;
14. JANONIENĖ, Rūta. Vilniaus bernardinų vienuolynas ir Šventųjų Pranciškaus ir Bernardino bei Šv. Onos bažnyčia. In. Lietuvos vienuolynai, Vadovas, Vilnius 1998, p. p. 287-303;
15. JANONIENĖ, Rūta. XVI a. pradžios sienų tapybos idėjinės programos Vilniaus bernardinų bažnyčioje. In. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės gotika: Sakralinė architektūra ir dailė. Vilnius, 2002, p. 209-213;
16. KAZĖNAS, Zinas. Vilniaus gotikos ansamblis [Grafika]; Šventųjų Pranciškaus ir Bernardino, ir Šv. Onos bažnyčios (lankstinukas). 1967 m., Vilnius;
17. Kulto pastatai ir jų vietos Vilniaus mieste. Katalikų bažnyčių istorinės apybraižos (XIII-XX a.), istoriniai tyrimai, IV t., 1992 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 1019, ap. 11, b. 4485;
18. Lietuvos architektūros istorija. Nuo seniausių laikų iki XVII a. vidurio. Vilnius, 1987, t. 1, p. 141-150;

19. Lietuvos TSR istorijos ir kultūros paminklų sąvadas. Vilnius, 1988, p. 488-489;
20. LTSR Valstybinis dailės institutas, korpuso „A“ architektūriniai tyrimai. 1973 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 597;
21. LTSR Valstybinis dailės institutas, Tiesos g. Nr. 6. Priešprojektiniai darbai, architektūriniai tyrimai, I d. 1977 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 944;
22. LTSR Valstybinis dailės institutas, Tiesos g. Nr. 6. Priešprojektiniai darbai, architektūriniai tyrimai, II d. 1979 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1417;
23. LTSR Valstybinis institutas, Dailės instituto Akademiniis muziejus, Buv. Bernardinų bažnyčia. Fotogrametriniai apmatavimai II d. 1979 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1197;
24. LTSR Valstybinis dailės institutas, korpuso „A“ architektūriniai tyrimai, 1973 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 2, ap. 49, b. 31;
25. Medžiaga apie Vokiečių katalikų broliją prie Šv. Onos bažnyčios, 1875 m. Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 694, ap. 5, b. 5135;
26. MISIUS, Kazys; ŠINKŪNAS, Romualdas. Lietuvos katalikų bažnyčios /žinynas/. 1993, Vilnius, p. 595-596;
27. REKLAITIS, P. Mėginimai atspėti Šv. Onos bažnyčios Vilniuje architektą. In. „Aidas“, 1970 m., Nr. 1 (elektrografinė kopija). Vilniaus apskrities archyvas, f. 1019, ap. 11, b. 6426;
28. Šv. Onos bažnyčios bokšto parėmimas ir pastoliai, 1968 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 2, ap. 239, b. 4;
29. Šv. Onos bažnyčios centrinis bokštas, darbo brėžiniai, 1969 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 2, ap. 239, b. 6;
30. Šv. Onos bažnyčios pietinio ir šiaurinio bokštų apmatavimo brėžiniai, 1969 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 2, ap. 239, b. 11;
31. Šv. Onos bažnyčia, šaltiniai 1901-1907 m. (elektrografinė kopija), surinko Raulinaitis A. Vilniaus apskrities archyvas, f. 1019, ap. 11, b. 6423;
32. Šv. Onos bažnyčia, šaltiniai 1895 m. (elektrografinė kopija), surinko Raulinaitis A. 1968 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 1019, ap. 11, b. 6424;
33. Šv. Onos bažnyčia, vizitaciniai duomenys, 1926-1939 m. Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 694, ap. 5, b. 408;
34. Šv. Onos bažnyčios sklypo planas, 1873 m., 1902-1939 m. Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 604, ap. 1, b. 6726;
35. Šv. Onos bažnyčios (unikalus objekto Nr. 17308) Maironio g. 8, Vilniuje, stogo ir bokštelių remonto ir restauravimo darbų projekto vykdymo priežiūros ataskaita. Darbo projektas, PT, architektūrinė dalis, 2009 m. Vilnius, Archinova;
36. Šv. Onos bažnyčios (unikalus objekto Nr. 17308) Maironio g. 8, Vilniuje, stogo ir bokštelių remonto ir restauravimo darbų projektas, 2009 m. Vilnius, Archinova;
37. Vilniaus architektūra. Vilnius, 1985, p. 309-310;
38. Vilniaus Bernardinų bažnyčios ir vienuolyno istorinė apybraiža. 1967 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 414;
39. Vilnius, Bernardinų bažnyčia. Istoriniai meniniai tyrimai. 1979 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1214;
40. Vilnius, Bernardinų bažnyčia. Polichrominių paieškų ataskaita I d. 1981 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1992;
41. Vilnius, Bernardinų bažnyčia. Polichrominių paieškų zondažų fotofiksacija II d. 1981 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1996;
42. Vilnius, Bernardinų vienuolynas, tyrimai I d. 1974 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 638;
43. Vilnius, Dailės institutas. Priešprojektiniai darbai, fotofiksacija, architektūrinė statybinė dalis, II t. 1977 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 939;
44. Vilnius, Dailės institutas. Fotogrametriniai apmatavimai. 1978 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1216;
45. Vilnius, Dailės instituto akademiniis muziejus (buv. Bernardinų bažnyčia) fotogrametriniai apmatavimai I d. 1979 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1196;
46. Vilnius, Maironio 6, LTSR Valstybinis dailės in-tas, buv. Bernardinų vienuolynas. Polichromijos tyrimų ataskaita, 1988 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 3349;
47. Vilniaus valstybinis dailės institutas (buv. Bernardinų vienuolynas), istorinė apybraiža. 1972 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 412;
48. Vilniaus ir Kauno miestų architektūriniai paminklai. Leningrado valstybinio istorinio archyvo atsiųsta archyvinė medžiaga, 1954 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 1019, ap. 11, b. 573;
49. Vilniaus Šv. Onos bažnyčios fasado restauracijos projektas, XX a. pr. Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 1135, ap. 23, b. 272, l. 22;
50. Vilniaus Onos bažnyčios restauravimas 1902-1909 ir 1969-1971 metais. BARTKIENĖ, J., KITKAUSKAS, N. In. Architektūros paminklai, III t., 1975 m., Vilnius;
51. XVII-XIX a. respublikinės reikšmės architektūros paminklas buv. Šv. Onos bažnyčios varpinė ir koplyčia-galerija prie jos, pradiniai darbai, 1980 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 2, ap. 49, b. 74;
52. XVI, XX a. arch. paminklo Vilniuje, Šv. Onos bažnyčios varpinės ir galerijos interjero žvalgybinių polichrominių paieškų ataskaita, 1980 m. Vilniaus apskrities archyvas, f. 1019, ap. 11, b. 6427;
53. XVI a.-XIX a. arch. paminklo Vilniuje, Šv. Onos bažnyčios varpinės ir galerijos interjero žvalgybinių polichrominių paieškų ataskaita. 1980 m. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1442;
54. ПОЛУШЕВИЧУС, Г. Вильнюс. Вид на костел Анны (середина XVI в.) [Grafika]. 1956 m., МОСКВА;
55. BUŁHAK, Jan. Wilno- Kościół Św. Anny [Grafika]. 1926-1938, Wilno.
56. ALEKSANDRAVIČIUS, S., ŽUKOVSKIS, R. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio teritorijos, archeologinių tyrinėjimų, atliktų 2009 m., ataskaita. 2009, „Senojo miesto architektai“ archyvas

57. BALIULYTĖ, I. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Parengiamieji darbai. Istorinių duomenų apibendrinimas. 2009, „Senojo miesto architektai“ archyvas
58. DAMINAITIS, V. Tyrinėjimai Šv. Pranciškaus ir Bernardinų bažnyčios šventoriuje. Iš Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje, 1996-1997, p. 341; <http://www.atl.lt/1996-1997/340-342.pdf> [žiūrėta 2013-03-29]
59. DAMINAITIS, V. Vilnius, Šv. Pranciškaus ir Bernardino bažnyčia. 1992 m. vykdytos archeologinės priežiūros tyrimų ataskaita. T. 1. 1993, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6396
60. DAMINAITIS, V. Vilnius, Šv. Pranciškaus ir Bernardino bažnyčia. 1992 m. vykdytos archeologinės priežiūros tyrimų ataskaita. Nuotraukos. T. 2. 1993, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6398
61. Dokumentų byla apie Vilniaus Bernardinų bažnyčią ir vienuolyno pastatus (Tiesos g. 6, 8, 10) AtR 61. 1945-1974, 1817-1818 m. nuorašai. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, F. 3 Ap. 1 B. 439
62. Dokumentų byla apie Vilniaus Šv. Onos bažnyčią (Tiesos g. 8) AtR 61. 1940-1974, 1856 m. nuorašai. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, F. 3 Ap. 1 B. 440
63. GOFMANAS, R. Buv. Bernardinų bažnyčia ir vienuolynas Vilniuje. LTSR Valstybinis Dailės instituto akademinis muziejus. Remonto-restauravimo darbų organizavimas. T. XV. 1987, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-229
64. JANONIENĖ, R. Bernardinų bažnyčia ir konventas Vilniuje. Vilnius, 2010
65. JUČIENĖ I. 1968-1969 m. prie Vilniaus Bernardinų bažnyčios iškastų perkasių ataskaita. 1969, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6356
66. KAMINSKIENĖ, M. Buv. Bernardinų bažnyčia. Išlikusios sieninės tapybos bei dekorų tyrimai ir projektas konservavimui. Cheminiai tyrimai, petrografiniai, biologiniai tyrimai. 1981, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6421
67. KAMINSKIENĖ, M. Onos bažnyčios varpinė. Varpinėje ir koplyčioje išlikusios sieninės tapybos tyrimai ir projektas konservavimui. Cheminiai tyrimai. 1980, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6430
68. KAZLAUSKAITĖ, E. Vilniaus Bernardinų vienuolyno ansamblio oficina. Fasadų spalvinio sprendimo projekto aiškinamasis raštas. 2009, asmeninis autorės archyvas
69. KAZLAUSKAITĖ, E. Vilniaus Bernardinų vienuolyno ansamblio oficina. Žvalgomieji interjerų polichrominiai tyrimai. 2002, asmeninis autorės archyvas
70. KITKAUSKAS, N., SAKALAUSKAS, M. Bernardinų bažnyčios ir buvusio vienuolyno (dabartinio Dailės Instituto) pastatų konstruktyvinio stovio apžiūros išvados. 1968, Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, F. 5 Ap. 1 B. 1215
71. LAUCIUS, G., BUIVYDAITĖ, D. Buv. Bernardinų bažnyčios altorių memorialinių paminklų ir kitų meno vertybių stovio, esančio 1980 m. sausio mėn. pradžiai, inventorizacijos aktas. Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-72
72. LAUCIUS, G., KITKAUSKAS, N. Bernardinų bažnyčia Vilniuje. Pastogė. Darbo brėžiniai. 1968, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 239-2
73. LISANKA, A., SABASKONYTĖ, V. Dailės instituto akademinis muziejus, Tiesos g. 8. Priešprojektiniai darbai. Archeologinė priežiūra. 1980, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6393
74. LAUCIUS, G., TUŠKEVIČIŪTĖ, R. Dailės instituto akademinis muziejus, buv. Bernardinų bažnyčia. Priešprojektiniai darbai. Pastogės konstrukcijų patikslinantys apmatavimai. 1979, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-67
75. LAUCIUS, G. Buv. Bernardinų bažnyčia ir vienuolynas Vilniuje. LTSR Valstybinis Dailės instituto akademinis muziejus. Architektūrinė-statybinė dalis. T. VI. Techninis darbo projektas. 1982, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-113
76. LAUCIUS, G. Buv. Bernardinų bažnyčia, Tiesos g. 6. Marmuro, smiltainio ir metalinių detalių valymo, tvirtinimo ir konservavimo technologinis projektas. Cheminiai tyrimai. 1978, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6419
77. LAUCIUS, G. Dailės instituto akademinis muziejus. Medinių altorių, vienuolių ložių, skulptūrų tyrimai ir konservavimo projektas. Cheminiai tyrimai. 1979, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6420
78. LAUCIUS, G. Lietuvos TSR valstybinio Dailės instituto aktų-iškilių salės (buv. Bernardinų bažnyčia) projektinė užduotis. 1968-1970, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 239-8
79. LAUCIUS, G. LTSR Valstybinio Dailės instituto akademinis muziejus (buv. Bernardinų bažnyčia). Techninis darbo projektas. Architektūrinė-statybinė dalis. 1982, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-92, 49-93
80. LAUCIUS, G. LTSR Valstybinis Dailės instituto akademinis muziejus. Pradiniai darbiai. Restauracijos užduotis, techninio stovio nustatymo aktas. 1979, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-64
81. LAUCIUS, G. XVI-XVII a. Bernardinų ansamblio pietinės sienos-tvoros dalis. Priešprojektiniai darbai. Architektūriniai tyrimai. 1983, Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, F. 5 Ap. 1 B. 2226
82. LAUCIUS, G. XVI-XVII a. Bernardinų ansamblio pietinės sienos-tvoros dalis. Darbo projektas. Architektūrinė-statybinė dalis. 1983, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-137
83. LAUCIUS, G. XVI-XVII a. Bernardinų ansamblio pietinės sienos-tvoros dalis. Priešprojektiniai darbai. Apmatavimai. 1983, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-139
84. LAUCIUS, G. XVII-XIX a. respublikinės reikšmės architektūros paminklas, buv. Onos bažnyčios varpinė ir koplyčia-galerija prie jos. Pradiniai darbai. Apmatavimų papildymas. 1980, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-76
85. LAUCIUS, G. XVII-XIX a. respublikinės reikšmės architektūros paminklas, buv. Onos bažnyčios varpinė ir koplyčia-galerija prie jos. Techninis darbo projektas. Architektūrinė-statybinė dalis. 1981, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-79
86. MASIULIS, P. Bernardinų bažnyčios ir vienuolyno tyrinėjimai. Inžineriniai-geologiniai tyrinėjimai. 1970, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 239-10
87. MENDELEVIČIUS, J., VALECKAS, R. Tvoros iš aikštės pusės remontas, Maironio g. 10, Vilniuje. Architektūrinė-statybinė dalis. Projektas. 2008, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 504
88. MENDELEVIČIUS, J., VALECKAS, R. Tvoros remontas, Maironio g. 10, Vilniuje. Priešprojektiniai pasiūlymai.

2008, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 458

89. MIKŠYS, K. Vilniaus Bernardinų istorinio-architektūrinio ansamblio pritaikymo viešojo turizmo reikmėms. Pagrindinių vartų praėjimo dangos remontas. Maironio g. 6. 2007, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 451

90. MIKŠYS, K. Vilniaus Bernardinų istorinio-architektūrinio ansamblio pritaikymo viešojo turizmo reikmėms. Restauravimo darbai. Techninis projektas. Statinio architektūra, konstrukcijos. 2007, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 349

91. MILKEVIČIUS, A. Bernardinų bažnyčia. Priešprojektiniai darbai. Apmatavimai. 1974, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 239-14

92. MISEVIČIUS, S., LAUCIUS, G. XVII-XIX a. respublikinės reikšmės architektūros paminklas, buv. Onos bažnyčios varpinė ir koplyčia-galerija prie jos. Paruošiamieji darbai. Architektūriniai tyrimai. 1980, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6433, 6434

93. MISEVIČIUS, S., LAUCIUS, G. XVII-XIX a. respublikinės reikšmės architektūros paminklas, buv. Onos bažnyčios varpinė ir koplyčia-galerija prie jos. Pradiniai darbai. 1980, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-74

94. OBUCHOVIČIUS, P. Senamiesčio zonos 120 kvartalas tarp Pionierių, Tiesos gatvių ir upės Vilnelės. Pastatų fotoilustracija. T. II. 1982, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1111 Ap. 11 B. 417

95. PRANSKŪNAS, J., ZILINSKAS, R. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Oficinos laikinos tvoros, rytinio kiemo tvoros remonto ir varpinės restauravimo darbo brėžiniai. 2011 „Senojo miesto architektai“ archyvas

96. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Centrinės ir šoninių navų kryžminių skliautų polichromijos restauravimo parengiamieji darbai. 2011 „Senojo miesto architektai“ archyvas

97. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Pietinės navos krištolinių skliautų tarp ašių D_E 9 10 ir D_E 10 12 spalvinių sprendimų darbo projektas. 2011 „Senojo miesto architektai“ archyvas

98. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Pietinės navos žvaigždinio skliauto tarp ašių D_E 6 9 spalvinių sprendimų darbo projektas. 2011 „Senojo miesto architektai“ archyvas

99. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Pilorių polichromijos restauravimo parengiamieji darbai. 2011 „Senojo miesto architektai“ archyvas

100. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Priebažnyčio interjero spalvinis sprendimas ir parengiamieji darbai. 2011 „Senojo miesto architektai“ archyvas

101. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Skliautų polichromijos restauravimo projekto parengiamieji darbai. 1 etapas: šoninių navų gotikinių skliautų spalvinės retrospekcijos. 2009 „Senojo miesto architektai“ archyvas

102. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Šiaurinės navos krištolinių skliautų tarp ašių H_F 9 12 spalvinių sprendimų darbo projektas (projekto papildymas). 2010 „Senojo miesto architektai“ archyvas

103. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Šiaurinės navos žvaigždinio skliauto tarp ašių H_F 6 9 spalvinio sprendimo darbo projektas (projekto papildymas). 2010 „Senojo miesto architektai“ archyvas

104. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Šiaurinės navos gotikinių skliautų tarp ašių H_F 6 12 spalvinių sprendinių darbo projektas. 2010 „Senojo miesto architektai“ archyvas

105. RAILA, V. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Šiaurinės navos kryžminių skliautų tarp ašių H_F 2 6 spalvinių sprendinių darbo projektas. 2011 „Senojo miesto architektai“ archyvas

106. RUSTEIKA, B. Dailės instituto akademinis muziejus, Tiesos g. 8. Priešprojektiniai darbai. Inžinerinė-geologinė dalis. 1978, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 49-50

107. SKARDŽIUVIENĖ, R., LAUCIUS, G. Vilniaus Bernardinų bažnyčia istorinių ir mūro tyrimų šviesoje. 1968, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6399

108. STALIONIS, S. Šv. Florijono (Trijų Karalių) koplyčios centrinio altoriaus su skulptūromis konservavimo, restauravimo darbai. 2012, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 514

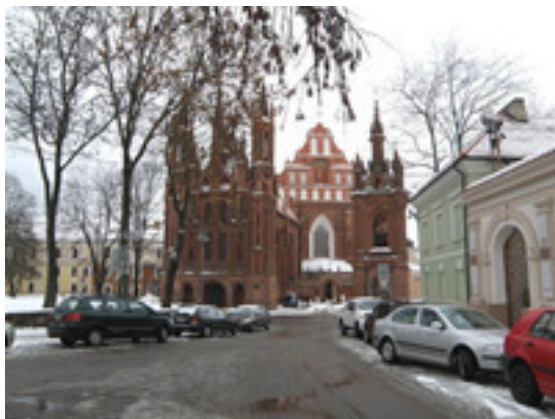
109. ŠARKAUSKAITĖ, N. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas 766). Trijų karalių koplyčios, Maironio g. 6, fasadų spalvinis atstatymo projektas. 2009, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 484

110. ŠIMELKIONIS, S., PRANSKŪNAS, J. Vilniaus Bernardinų istorinio-architektūrinio ansamblio pritaikymo viešojo turizmo reikmėms. Bažnyčios palėpės vėdinimo angų įrengimo projektas. Tvarkomieji darbai. Architektūrinė dalis. 2008, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 390

111. ŠIMELIONIS, S., PRANSKŪNAS, J. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas 766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Tvarkybos darbų projektas: tyrimų, konservavimo, restauravimo, remonto darbai. T. I, II, III. 2009, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 284

112. ŠIMELKIONIS, S. Vilniaus Bernardinų istorinio-architektūrinio ansamblio pritaikymo viešojo turizmo reikmėms. Bažnyčios stoglangių atkūrimas. Maironio g. 6, Vilnius. 2008, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 16

113. ŠIMELIONIS, S. Vilniaus Bernardinų istorinio-architektūrinio ansamblio (G204KP) pritaikymo viešojo turizmo reikmėms Maironio g. 6 projektiniai pasiūlymai. 2008, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas (Gauta 2008-05-26, GPV-251)
114. ŠIMELIONIS, S. Vilniaus Bernardinų istorinio-architektūrinio ansamblio (G204KP) pritaikymo viešojo turizmo reikmėms Maironio g. 6 projektiniai pasiūlymai. 2008, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 484
115. ŠIMELIONIS, S. Vilniaus Bernardinų istorinio-architektūrinio ansamblio (G204KP) pritaikymo viešojo turizmo reikmėms Maironio g. 6 projektiniai pasiūlymai. Antra laida. 2008, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 317
116. ŠIMELIONIS, S. Vilniaus Bernardinų istorinio-architektūrinio ansamblio (G204KP) pritaikymo viešojo turizmo reikmėms. Šventoriaus ir vidinio kiemelio dangų tvarkybos darbų projektas. 2008, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 336
117. TEBELŠKIS, P. Šurfų, iškastų prie Bernardinų bažnyčios ir Onos bažnyčios koplyčios rūsyje, archeologinės priežiūros ir fiksacijos darbų ataskaita. 1980, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6394
118. TIDIKIS, A., LESKEVIČIUS, J. Buv. Onos bažnyčios varpinė. Techninis projektas. Architektūriniai apmatavimai. 1979, Vilniaus apskrities archyvas, F. 2 B. 239-12
119. VAINILAITIS, V. Archeologiniai tyrinėjimai Vilniuje, Šv. Pranciškaus ir Bernardo bažnyčios presbiterijos rūsyje ir šventoriuje. Iš Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje, 1994-1995, p. 227-228; <http://www.atl.lt/1994-1995/227-228.pdf> [žiūrėta 2013-03-29]
120. VALAINIENĖ, R. Kristaus laiptų koplyčios ir galerijos fasadų polichrominiai tyrimai ir spalvinio sprendimo projektas. Polichromijos tyrimai, dažymo projektas. 2010, KPD Vilniaus teritorinis padalinys, Nr. 402
121. VALAINIENĖ, R. Kristaus laiptų koplyčios vidaus parengiamieji polichromijos darbai ir spalvinio sprendimo projektas. Parengiamieji polichromijos darbai, dažymo projektas. 2011, „Senojo miesto architektai“ archyvas
122. VALECKAS, R. Bernardinų vienuolyno oficina, Maironio g. 10, Vilnius. Pirmos eilės architektūriniai tyrimai. 2001, asmeninis architekto archyvas
123. VALECKAS, R. Bernardinų vienuolyno oficina, Maironio g. 10, Vilnius. Antro etapo architektūriniai tyrimai. 2001, asmeninis architekto archyvas
124. Vilniaus Bernardinų bažnyčia, Šv. Mykolo koplyčia. Restauravimo pasas. 1980, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6391
125. Vilniaus Bernardinų istorinio-architektūrinio ansamblio pritaikymo viešojo turizmo reikmėms projektiniai pasiūlymai (stoglangių ant vienuolyno ir bažnyčios stogų įrengimo analizė). 2007, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 537
126. Vilniaus Bernardinų vienuolyno ansamblis (G204KP). Maironio g. 6, 8, 10 Vilniuje. Dokumentų byla. 2008, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas (Gauta 2008-04-18, EV-04)
127. Vilniaus Bernardinų vienuolyno remonto ir sieninės tapybos restauravimo dokumentai. 1925-1938. Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, F. 22 Ap. 1 B. 67
128. Vilniaus senamiesčio regeneracijos projektas. Kvartalas Nr. 20. Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 4566
129. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas 766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Dokumentų byla. 2009, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas (Gauta 2009-06-02, LPV-10)
130. ZILINSKAS, R., KLIBAVIČIŪTĖ, I., VIZGIRDA, G., ŠAKALINIS, S. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas 766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Darbo projektas. Šv. Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčios Trijų karalių koplyčios interjero remonto darbai. Koplyčios apšvietimo ir elektros tinklų įrengimo-remonto (pritaikymo) darbų projektas. 2010, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 527
131. ZILINSKAS, R., PRANSKŪNAS, J. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas 766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Darbo projektas. Oficinų langų groty, vartų darbo projektas. Vienuolyno rytinio fasado darbo projektas. 2009, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 472
132. ZILINSKAS, R., PRANSKŪNAS, J. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas 766), Maironio g. 6, 8, 10, Vilnius. Oficina. Darbo projektas (aptvėrimas). 2009, KPD Vilniaus teritorinio padalinio archyvas, Nr. 475
133. ŽEMAITYTĖ, B., PINKUS, S. Vilniaus Bernardinų bažnyčia, Šv. Mykolo koplyčia. Kultūros paminklų restauravimo paso tęsinys. 1980, Vilniaus apskrities archyvas, F. 1019 Ap. 11 B. 6392
134. ŽUKOVSKIS, R. Šv. Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio (766) teritorijos Vilniaus mieste archeologinių žvalgymų ataskaita. 2011, „Senojo miesto architektai“ archyvas
135. ŽUKOVSKIS, R. Šv. Pranciškaus ir Šv. Bernardo (Bernardinų) bažnyčia Vilniuje, Maironio g. 6. Iš Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje, 2003, p. 173-177; <http://www.atl.lt/2003/173-177.pdf> [žiūrėta 2013-03-29]
136. ŽUKOVSKIS, R. Tyrinėjimai Maironio g. 10. Iš Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje, 2004, p. 267-269; <http://www.atl.lt/2004/267-269.pdf> [žiūrėta 2013-03-29].

1

2

3

4

5

6

7

Kiti šaltiniai apie objektą

Naujas komentaras / nuotrauka

(Foto Indrės Dubovskytės, 2024 m.)

UŽSAKOVAS

MB „Virmalda“, Draugystės g. 20, LT-51257 Kaunas

Įmonės kodas 134906131; PVM mokėtojo kodas LT349061314

(juridinio asmens pavadinimas ar fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas, juridinio asmens kodas)

OBJEKTAS

Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčios (u.k. KVR 17311; Maironio g. 6, Vilnius) I a. galerijos pietinis ir rytinis procesijų koridoriai

(pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre, adresas)

PAVADINIMAS

„Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčios I a. galerijos pietinio ir rytinio procesijų koridorių cheminiai ir granulimetriniai tinkų, stratigrafiniai ir cheminiai polichrominio dekoro, užterštumo vandenyje tirpiomis druskomis ir įgertos drėgmės tyrimai bei jų apibendrinimas“

(atliktų darbų pavadinimas)

TYRIMUS ATLIKO

UAB „ENERO“, Trakų g. 3/2, LT-01132 Vilnius, Lietuva

Asta Grubinskaitė, KM atest. Nr. 521

(pareigų pavadinimas, vardas ir pavardė, specialisto kvalifikacijos atestato išdavimo Nr.)

VILNIUS, 2024

TURINYS

TURINYS	2
ATASKAITOS AIŠKINAMASIS RAŠTAS.....	3
I. EKSPERIMENTINĖ DALIS.....	4
1.1. TYRIMŲ PROGRAMA	4
1.2. TYRIMŲ METODIKA	4
II. TYRIMŲ APIBENDRINIMAS.....	6
2.1. TINKŲ SKIEDINIŲ VIZUALINĖ ANALIZĖ.....	6
2.2. VANDENYJE TIRPIŲ DRUSKŲ KOKYBINĖ CHEMINĖ ANALIZĖ.....	9
2.3. MŪRO BEI TINKO DRĖGMĖS ANALIZĖ.....	12
2.4. CHEMINĖ SKIEDINIŲ ANALIZĖ.....	14
2.5. GRANULIOMETRINĖ TINKŲ ANALIZĖ.....	15
2.6. CHEMINIAI IR STRATIGRAFINIAI DAŽŲ SLUOKSNIŲ TYRIMAI.....	16
2.6.1. I A. GALERIJOS PIETINIS PROCESIŲ KORIDORIAUS ŠIAURINĖ SIENA..	17
2.6.2. I A. GALERIJOS RYTINIS PROCESIŲ KORIDORIAUS PIETINĖS SIENOS	
FRAGMENTAS	25
2.6.3. I A. GALERIJOS RYTINIO PROCESIŲ KORIDORIAUS VAKARINĖ SIENA .	28
2.6.4. I A. GALERIJOS RYTINIO PROCESIŲ KORIDORIAUS RYTINĖ SIENA	33
2.6.5. I A. GALERIJOS RYTINIO PROCESIŲ KORIDORIAUS SKLIAUTAI.....	37
III. TYRIMŲ IŠVADOS.....	44

ATASKAITOS AIŠKINAMASIS RAŠTAS

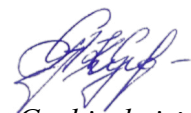
Ataskaita „Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčios (u.k. KVR 17311; Maironio g. 6, Vilnius) I a. galerijos pietinio ir rytinio procesijų koridorių cheminiai ir granulimetriniai tinkų, stratigrafiniai ir cheminiai polichrominio dekorų, užterštumo vandenyje tirpiomis druskomis ir įgertos drėgmės tyrimai bei jų apibendrinimas“ sudaryta iš trijų dalių bei priedo.

I dalis – eksperimentinė: tyrimų programa, metodika.

II dalis – tyrimų duomenų apibendrinimas. Pateikiama tinkų skiedinių kokybinės ir kiekybinės sudėties cheminių ir granulimetrinių, polichromuotų paviršių dažymų sluoksnių stratigrafinių, pigmentų prigimtinių, organinių rišamųjų medžiagų, vandenyje tirpių druskų ir įgertos drėgmės kiekio tyrimų apibendrinimas.

III dalis – pateikiamos tyrimų išvados.

Parengė:

Asta Grubinskaitė

Aukščiausios kat. restauravimo chemijos technologė

KM atest. Nr. 521

I. EKSPERIMENTINĖ DALIS

1.1. TYRIMŲ PROGRAMA

1. Nustatyti tinkų medžiagų cheminę sudėtį.
2. Nustatyti tinkų užpildų granulimetrinę sudėtį.
3. Nustatyti polichromuoto dekorų (paimtų mėginių) dažų sluoksnių stratigiją.
4. Nustatyti polichromuoto dekorų (paimtų mėginių) dažų sluoksnių pigmentus bei rišamąsias medžiagas.
5. Nustatyti mūro ir tinkų cheminę koroziją – užterštumą vandenyje tirpiomis druskomis.
6. Nustatyti įgertos drėgmės kiekį mūre bei tinkuose.
7. Apibendrinti tyrimų rezultatus, pateikti išvadas.

1.2. TYRIMŲ METODIKA

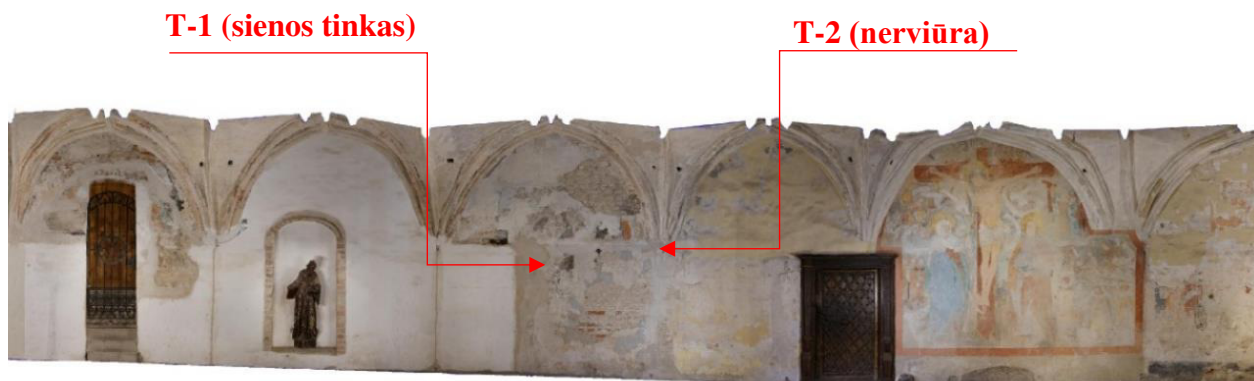
1. Kiekybinė medžiagų sudėtis tirta kiekybinės analizės metodais: procentiniai kaitinimo nuostolių (*K.n.*), netirpaus likučio (*N.l.*), silicio dioksido (SiO_2 , (bendrasis smėlis)), trivalenčių oksidų (R_2O_3), sulfatų (SO_3) kiekiai nustatyti gravimetriniais metodais. Kalcio (CaO) ir magnio oksidų (MgO) kiekiai nustatyti tūriniais metodais.
2. Užpildo granulimetrinė sudėtis nustatyta sijojimo būdu, ištirpinus pavyzdį šaltame 5 % HCl vandeniniame tirpale. Užpildas sijotas naudojant *Retsch* 2,5, 1.40, 1.0, 0,5, 0,315 ir 0,14 mm sietus.
3. Vandenyje tirpių druskų anijonai kokybiškai identifikuoti mikrocheminiu metodu, stebint specifines jonų atpažinimo reakcijas mikroskopu *Motic 400* (x25–50).
4. Mūro drėgmė nustatoma pastovaus svorio metodu, naudojant drėgmės matuoklį *OHAUS-MB25*. Mėginiai džiovinami 105°C temperatūroje iki pastovaus mėginio svorio.
5. Pigmentai ir rišamosios medžiagos nustatyti kokybinės mikrocheminės analizės metodu, naudojantis optiniu mikroskopu *Motic SMZ-171* (x15-x100) ir stebint specifines atpažinimo reakcijas. Taip pat mėginiai kaitinti mufelinėje krosnyje *SNOL 300*–1000°C temperatūroje, fiksuojant pigmentų spalvinį kitimą atitinkamoje temperatūroje.
6. Fotofiksacija atlikta naudojantis *Moticam 10.0MP* skaitmeninės kameros priedu (objektyvo didinimai nuo x15 iki x100).

7. Pigmentų cheminės sudėties patikslinimui atlikta rentgeno spindulių fluorescencinė analizė (XRF) su mobiliuoju spektrometru Niton XL3t 980 GOLD (spinduliuotės šaltinis – miniatiūrinis mažos galios Rentgeno spindulių vamzdelis su sidabro (Ag) anodu. Vamzdelio įtampa/srovė – 50kV/200μA (2W Max.), detektorius – SDD (angl. trump. Silicon Drift Detector).
8. Tyrimų duomenys pateikti 1 – 4 lentelėse.

II. TYRIMŲ APIBENDRINIMAS

2.1. TINKŲ SKIEDINIŲ VIZUALINĖ ANALIZĖ

Apžiūrint iš pastato eksterjero paimtus 2 tinko skiedinių mėginius, paimtus iš įvairių vietų, nustatyta jų fizinė būklė bei užpildo struktūra. Mėginių paėmimo vietos pažymėtos planuose, žr. priedą Nr. 1.

1 pav. Ia. galerijos rytinio procesijų koridoriaus vakarinės sienos išklotinė su pažymėtomis mėginių paėmimo vietomis tinkų vizualinei ir mikroskopinei bei cheminei ir granulimetrinei analizei

Mėginys Nr.1 – T1 (sienos tinkas) (2 pav. A-D)

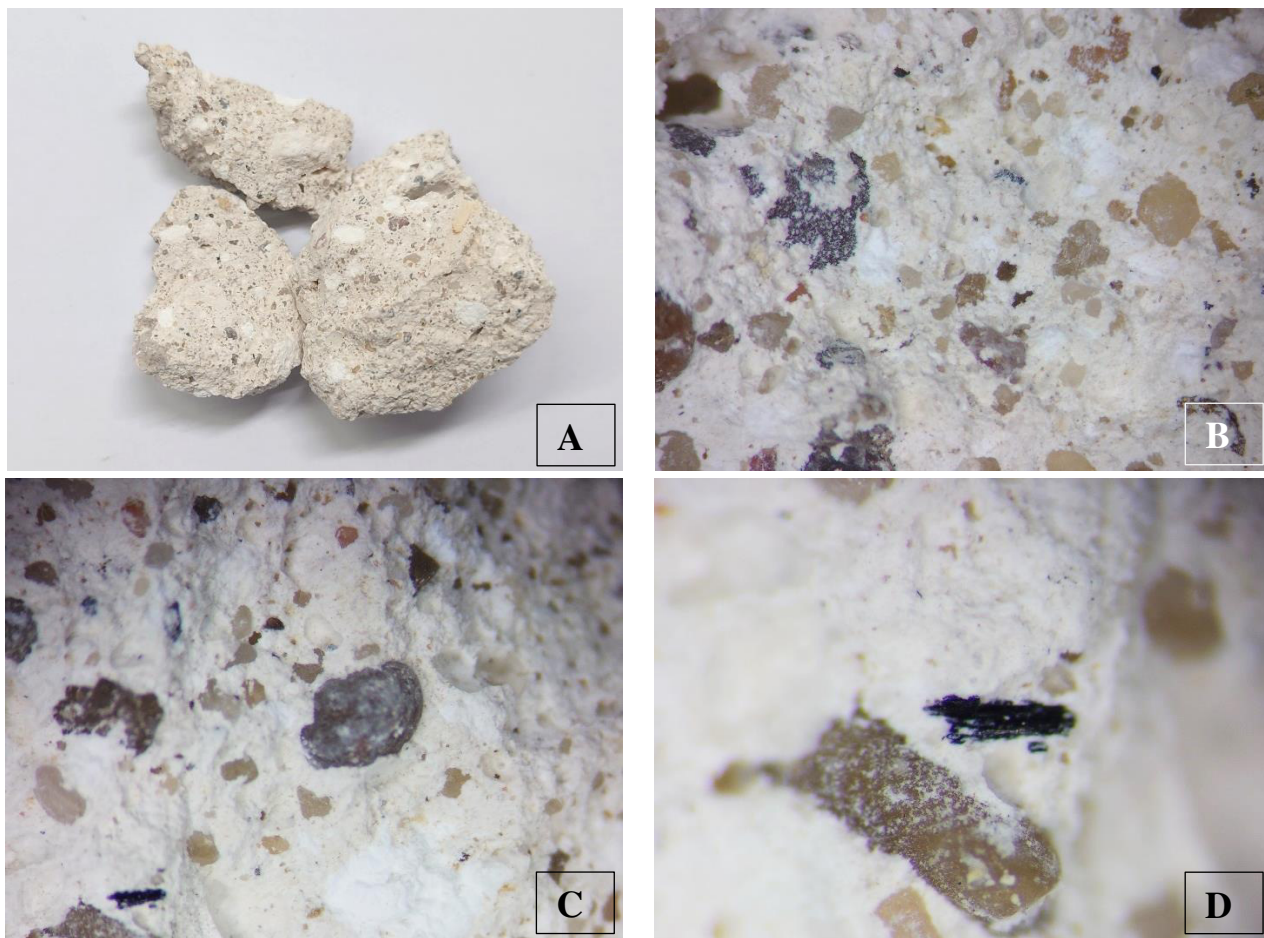
Tinko skiedinys kreminės – vos gelsvos spalvos, smulkios, tvirtos struktūros. Karbonatiniai tarpai skiedinyje nedideli, aptinkami gana retai, tuščių ertmių nėra. Skiedinys išmaišytas gana tolygiai. Apžiūrėjus mėginį pro optinį mikroskopą, matyti, kad užpildo dalelės smulkios, aštriabriaunės. Augalinės kilmės plaušų, smulkios medžio anglies aptinkama labai mažai. Smulkių moliųjų dalelių mėginyje nėra – galimai naudotas papildomai valytas smėlio užpildas. Mikrocheminės analizės metu identifikuotas organinių rišamųjų medžiagų (baltymų) priedas – kazeinas (identifikuoti PO_4^{3-} jonai).

2 pav. Mėginys Nr.1 – T1 (sienos tinkas): A – bendras mėginio vaizdas; B – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x40; C – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; D – mėginio vaizdas (matomas medžio anglies gabaliukas) pro mikroskopą, x60

Mėginys Nr.2 – T2 (skliauto nerviūra) (3 pav. A-E)

Skiedinys baltos – kreminės spalvos, vidutinio smulkumo, gana kietas. Tinko skiedinyje retai randami pavieniai, šiek tiek didesni mėginyje Nr.1, karbonatiniai intarpai, tuščių ertmių nėra – skiedinys išmaišytas gana tolygiai. Apžiūrėjus mėginį pro optinį mikroskopą, matyti, kad akmenukai aštriabriauniai. Augalinės kilmės plaušų, smulkios medžio anglies aptinkami tik pavieniai plaušeliai. Smulkių molių dalelių mėginyje taip pat gana mažai. Galimai naudotas plautas ar valytas smėlio užpildas. Mikrocheminės analizės metu identifikuotas baltyminių rišamųjų medžiagų priedas – kazeinas (identifikuoti PO_4^{3-} jonai).

3 pav. Mėginys Nr.2 – T2 (skliauto nerviūra): A – bendras mėginio vaizdas; B, C – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x40; D – mėginio vaizdas (matomas medžio anglies gabaliukas) pro mikroskopą, x60

Analizę atliko ir
išvadas parengė:

Asta Grubinskaitė

Aukščiausios kat. Restauravimo chemijos technologė, KM atest. Nr. 521

2.2. VANDENYJE TIRPIŲ DRUSKŲ KOKYBINĖ CHEMINĖ ANALIZĖ

Vandenyje tirpioms druskoms identifikuoti paimti 4 mėginiai iš bažnyčios vienuolyno rytinio ir pietinio procesijų koridorių galimai pažeistų vietų. Tyrimų rezultatai pateikti 1 lentelėje, mėginių paėmimo vietos pažymėtos 4 paveiksle.

4 pav. Vienuolyno Ia. galerijos pietinio procesijų koridoriaus šiaurinės sienos ir rytinio procesijų koridoriaus vakarinės sienos išklotinės su pažymėtomis mėginių paėmimo vietomis užterštumui vandenyje tirpiomis druskomis nustatyti

Atlikus vandenyje tirpių chloridų (Cl^-) druskų kokybinę cheminę analizę, nustatyta, kad bendras užterštumas šiomis druskomis yra didelis – ypač didelis užterštumas mėginyje Dr2. Mėginiuose Dr1 ir Dr3 identifikuoti maži, mėginyje Dr4 – labai maži kiekiai šių druskų.

Atlikus vandenyje tirpių sulfatų (SO_4^{2-}) druskų kokybinę cheminę analizę, nustatyta, kad bendras užterštumas šiomis druskomis yra didelis – ypač didelis užterštumas taip pat mėginyje Dr2. Mėginiuose Dr1 ir Dr4 identifikuoti maži, mėginyje Dr3 – labai maži kiekiai šių druskų.

Atlikus vandenyje tirpių nitratų (NO_3^-) druskų kokybinę cheminę analizę, nustatyta, kad bendras užterštumas šiomis druskomis tik nežymiai mažesnis – ypač didelis užterštumas mėginyje Dr2. Mėginyje Dr1 identifikuoti maži, mėginiuose Dr3 ir Dr4 – labai maži kiekiai šių druskų.

Atlikus vandenyje tirpių nitratų (NO_3^-) druskų kokybinę cheminę analizę, nustatyta, kad bendras užterštumas šiomis druskomis mažiausias – tik mėginyje Dr2 nustatytas vidutiniškai didelis užterštumas šiomis druskomis. Mėginiuose Dr1, Dr3 ir Dr4 – nustatyti labai maži kiekiai šių druskų.

Atlikus vandenyje tirpių druskų anijonų kokybinę cheminę analizę, galima daryti išvadą, kad:

- ✓ vienuolyno koridorius labiausiai užterštas vandenyje tirpiomis chloridų (Cl^-), sulfatų (SO_4^{2-}) ir nitratų (NO_3^-) druskomis.
- ✓ vienuolyno koridorius mažiausiai užterštas vandenyje tirpiomis nitritų (NO_2^-) druskomis.

1 lentelė. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčios (u.k. KVR 17311; Maironio g. 6, Vilnius) I a. galerijos pietinio ir rytinio procesijų koridorių tinko skiedinių vandenyje tirpių druskų anijonų kokybinė cheminė analizė

Eil. Nr.	Pavyzdžių paėmimo vieta	Vandeninės ištraukos pH	Nustatyti anijonai			
			Cl^-	SO_4	NO_3^-	NO_2^-
1.	Dr1.	5–6	++	++	++	+
2.	Dr2.	6–7	++++	+++	+++	++
3.	Dr3.	6–7	++	+	+	+
4.	Dr4.	5–6	+	++	+	+

Žymėjimas:

pėds. – identifikuoti pėdsakai	++ – identifikuota vidutinis kiekis
– – neidentifikuota	+++ – identifikuotas didelis kiekis
+ – identifikuotas labai mažas kiekis	++++ – identifikuotas labai didelis kiekis

*** Vandenyje tirpios druskos pastatų tinkuose, mūruose:**

- ✓ vandenyje tirpios chloridų (Cl^-) ir sulfatų (SO_4^{2-}) druskos kapiliarinės drėgmės pagalba į pastatų paviršius patenka iš aplinkos – rūgštūs lietūs, bendras oro užterštumas, kelių barstymas druskos ir smėlio mišiniu. Taip pat įstant ir dūlėjant statybinėms medžiagoms bei esant medžiagų nesuderinamumui.
- ✓ vandenyje tirpios nitratų (NO_3^-) bei nitritų (NO_2^-) druskos kapiliarinės drėgmės pagalba į pastatų paviršius patenka iš aplinkos – rūgštūs lietūs, bendras oro užterštumas, statybinių medžiagų irimo procesai bei gyvūnų ar žmonių veiklos padariniai bei mikrogybų išskiriami toksinai.

- ✓ Vandenyje tirpiomis chloridų bei nitratų druskomis užterštas mūras gali įgerti iki 10 – 12 % drėgmės iš oro, t. y. mūro drėgmė gali 2 – 3 kartus viršyti leistiną drėgnumą, net ir tais atvejais, kai nėra kitų mūro drėkimo priežasčių.
- ✓ Vandenyje tirpios nitratų bei nitritų druskos beveik niekada nesikristalizuoja paviršiuose, bet yra matomos kaip „šlapios“ dėmės.

Analizę atliko ir
išvadas parengė:

Asta Grubinskaitė

Aukščiausios kat. Restauravimo chemijos technologė, KM atest. Nr. 521

2.3. MŪRO BEI TINKO DRĖGMĖS ANALIZĖ

Mūro bei tinko drėgmės analizei paimti 2 mėginiai iš bažnyčios vienuolyno rytinio ir pietinio procesijų koridorių galimai pažeistų vietų. Tyrimų rezultatai pateikti lentelėje Nr.2. Mėginių paėmimo vietos pažymėtos koridoriaus sienų išsklotinėse, 5 paveiksle.

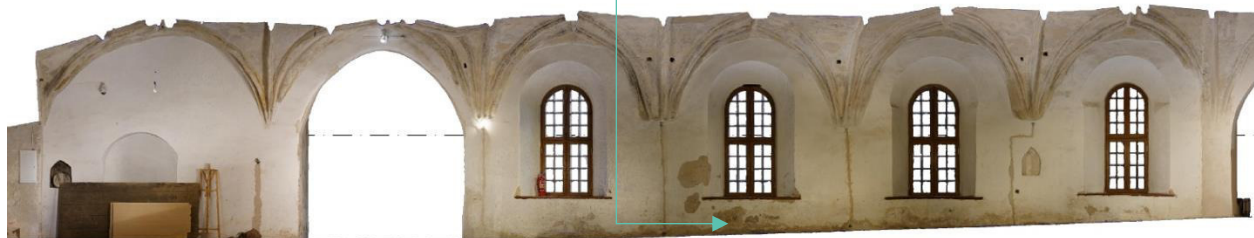

pietinis procesijų koridorius

D_{H2O}1

rytinis procesijų koridorius

D_{H2O}2

5 pav. Vienuolyno Ia. galerijos pietinio procesijų koridoriaus šiaurinės sienos ir rytinio procesijų koridoriaus vakarinės sienos išsklotinės su pažymėtomis mėginių paėmimo vietomis įgertos drėgmės kiekiui nustatyti

Atlikus tinkų drėgmės analizę, nustatyta, kad mūro skiedinio mėginiai, paimti iš abiejų koridorių (abu mėginiai paimti iš 10 cm aukščio nuo grindų) beveik 3 kartus viršija rekomenduotiną 4 % drėgmės kiekį interjero patalpose: analizės metu mėginyje D_(H2O)1 nustatytas 10,76 % įgerto vandens kiekis (pagal masę), o mėginyje D_(H2O)2 nustatytas 9,14 % įgerto vandens kiekis (pagal masę).

Apibendrinant tyrimų rezultatus, galima daryti išvadą, kad sienų mūras yra drėgnas, rekomenduotina šalinti drėgmės patekimo į mūrą priežastis bei palaipsniui džiovinti mūrą.

2 lentelė. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčios (u.k. KVR 17311; Maironio g. 6, Vilnius) I a. galerijos pietinio ir rytinio procesijų koridorių tinko ir mūro įgertos drėgmės kiekio analizė

Eil. Nr.	Pavyzdžių paėmimo vieta	Drėgmės kiekis, %
1.	D _(H₂O) 1	10,76 %
2.	D _(H₂O) 2	9,14 %

Analizę atliko:

Asta Grubinskaitė

Aukščiausios kat. Restauravimo chemijos technologė, KM atest. Nr. 521

2.4. CHEMINĖ SKIEDINIŲ ANALIZĖ

Skiedinių cheminės analizei atlikti, paimti 2 mėginiai iš bažnyčios vienuolyno rytinio ir pietinio procesijų koridorių galimai pažeistų vietų. Tyrimų rezultatai pateikti 3 lentelėje, mėginių paėmimo vietos pažymėtos 1 paveiksle.

Mėginys Nr.1 – T1 (sienos tinkas, viršutinis sluoksnis)

Atlikus tinko cheminę analizę nustatyta, kad magnezinio modulio (M_m) procentinis kiekis yra 3,17 %, hidraulinio modulio (M_h) – 3,31 %. Atlikus sulfatų (SO_3) kiekybinę analizę, jų nenustatyta. Skiedinio gamyboje buvo naudojamos dolomitinės kalkės su stipriai išreikštomis hidraulinėmis savybėmis. Tinko skiedinio gamybai naudotas riebus kalkinis skiedinys: kalkių ir užpildo santykis 1:0,52.

Mėginys Nr.2 – T2 (skliauto nerviūra)

Atlikus tinko cheminę analizę nustatyta, kad magnezinio modulio (M_m) procentinis kiekis yra 3,82 %, hidraulinio modulio (M_h) – 3,54 %. Atlikus sulfatų (SO_3) kiekybinę analizę, jų nenustatyta. Skiedinio gamyboje buvo naudojamos dolomitinės kalkės su stipriai išreikštomis hidraulinėmis savybėmis. Tinko skiedinio gamybai panaudotas riebus kalkinis skiedinys: kalkių ir užpildo santykis 1:0,55.

3 lentelė. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčios (u.k. KVR 17311; Maironio g. 6, Vilnius) I a. galerijos pietinio ir rytinio procesijų koridorių tinko skiedinių cheminė sudėtis, %

Mėginio paėmimo vieta ir mėginio Nr.	Rodikliai							Rišamosios medžiagos ir užpildo santykis	Hidraulinis modulis, M_h	Magnezinis modulis, M_m
	K.n.	N.I.	SiO_2	R_2O_3	CaO	MgO	SO_3			
T1	30,14	25,98	32,05	2,09	26,97	8,51	nėra	1:0,52	3,31	3,17
T2	33,08	26,27	30,83	2,86	26,26	6,88	nėra	1:0,55	3,54	3,82

Analizę atliko:

V. Dambrauskienė

chemikė – tyrėja, KPD atest. Nr. 4247

Išvadas parengė

A. Grubinskaitė

Aukščiausios kat. restauravimo chemijos technologė, KM atest. Nr. 521

2.5. GRANULIOMETRINĖ TINKŲ ANALIZĖ

Skiedinių granulimetrinei analizei atlikti, paimti 4 mėginiai iš skirtingų bažnyčios fasado vietų. Tyrimų rezultatai pateikti 4 lentelėje, mėginių paėmimo vietos pažymėtos 7 paveiksle.

Mėginys Nr.1 – T1 (sienos tinkas, viršutinis sluoksnis)

Tinko skiedinio gamybai buvo panaudotas smėlio užpildas, kurio pagrindinės frakcijos pasiskirsto ant sietų 1,0 (0,37 %), 0,5 (22,00%), 0,315 (14,47 %), 0,14 (40,79 %) mm. Smulki liekana mėginyje yra 22,37 %. Rupumo modulis M_r – 1,37. Apibendrinant tyrimų rezultatus galima daryti išvadą, kad skiedinio gamybai panaudotas labai smulkaus smėlio užpildas.

Mėginys Nr.2 – T2 (skliauto nerviūra)

Tinko skiedinio gamybai buvo panaudotas smėlio užpildas, kurio pagrindinės frakcijos pasiskirsto ant sietų 1,4 (10,47 %), 1,0 (6,81 %), 0,5 (32,98 %), 0,315 (27,75 %), 0,14 (16,75 %) mm. Smulki liekana mėginyje yra 5,23 %. Rupumo modulis M_r – 2,51. Apibendrinant tyrimų rezultatus galima daryti išvadą, kad skiedinio gamybai panaudotas vidutinio grūdėtumo smėlio užpildas.

4 lentelė. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bažnyčios (u.k. KVR 17311; Maironio g. 6, Vilnius) I a. galerijos pietinio ir rytinio procesijų koridorių tinkų užpildų granulimetrinė sudėtis, %

Pavyzdžių paėmimo vieta	Likutis ant sietų Nr.mm,%							Rupumo modulis, M_s
	2.5	1.4	1.00	0.5	0.315	0.14	smulki liekana	
T1	–	-	0,37	22,00	14,47	40,79	22,37	1,37
T2	-	10,47	6,81	32,98	27,75	16,75	5,23	2,51

Analizę atliko:

V. Dambrauskienė

chemikė – tyrėja, KPD atest. Nr. 4247

Išvadas parengė

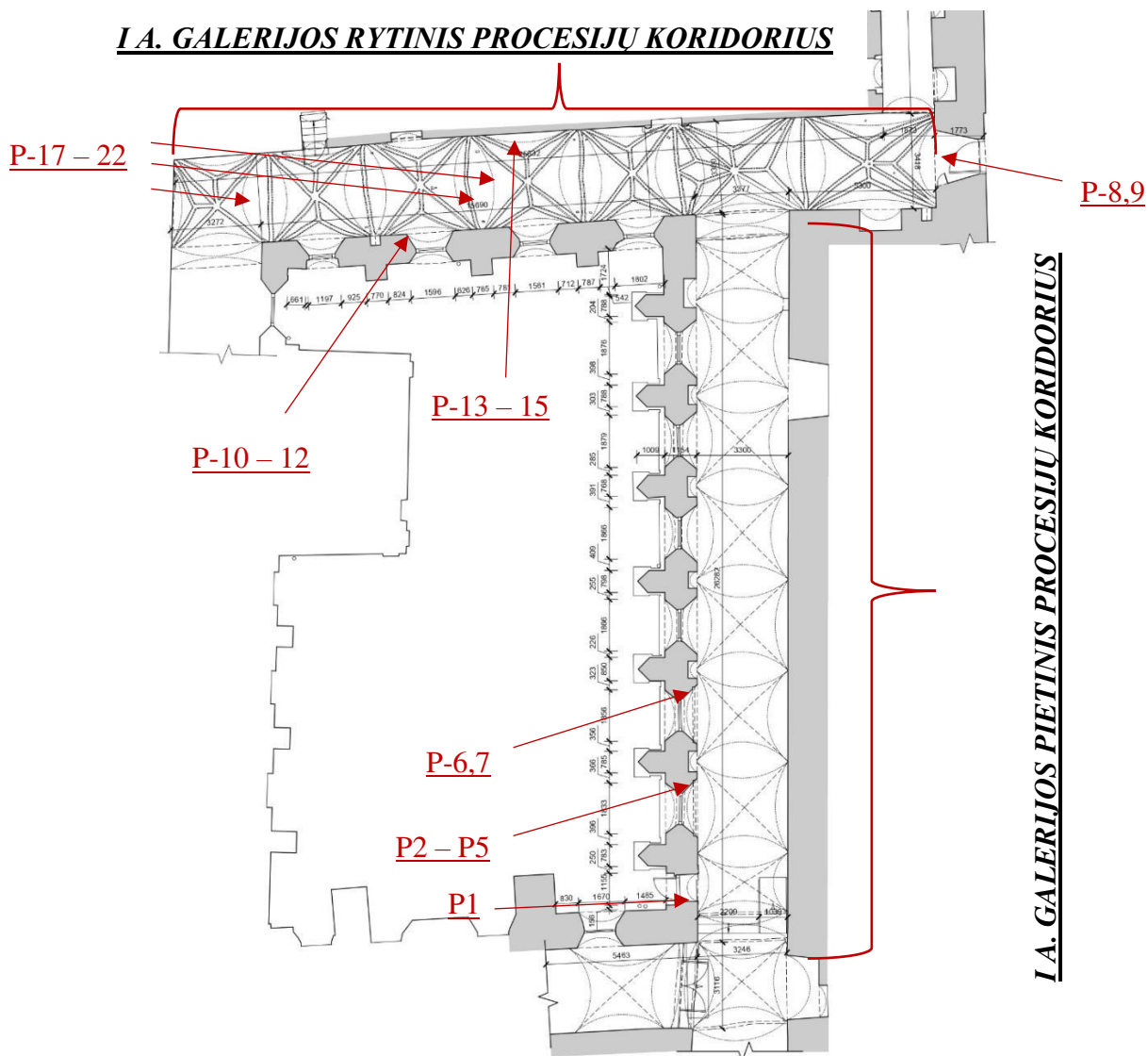
A. Grubinskaitė

Aukščiausios kat. restauravimo chemijos technologė, KM atest. Nr. 521

2.6. CHEMINIAI IR STRATIGRAFINIAI DAŽŲ SLUOKSNIŲ TYRIMAI

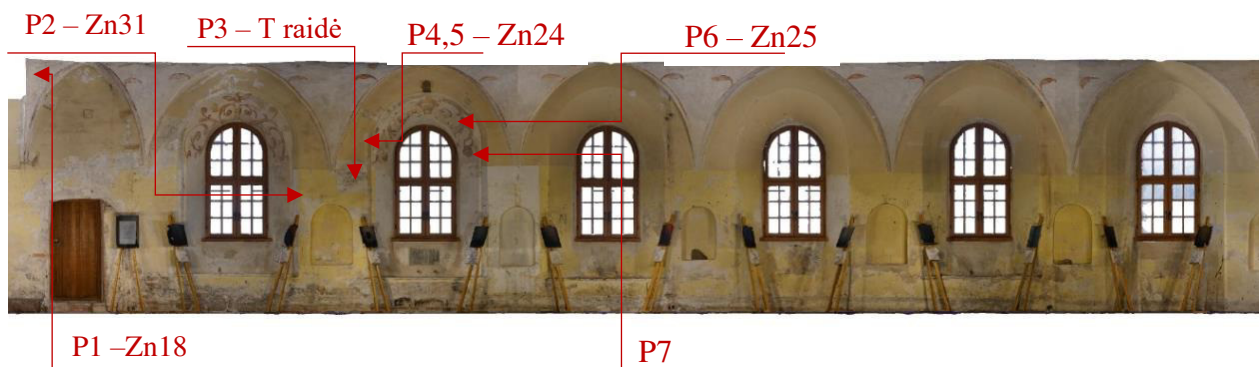
Stratigrafiniams ir cheminiams dažų sluoksnių tyrimams atlikti paimta 20 mėginių iš bažnyčios vienuolyno pietinio ir rytinio procesijų koridorių – ant sienų bei skliautų esančių atidengtų zondų. Mėginių paėmimo vietos pažymėtos 6 paveiksle – koridorių planuose bei 7, 18, 23 ir 28 paveiksluose – sienų bei skliautų išklotinėse. Toliau pateikiamos mėginių paėmimo vietų, tirtų mėginių mikro bei skerspjūvių nuotraukos, mikrocheminės ir rentgeno spindulių fluorescencinės (XRF) analizės tyrimų duomenys.

I A. GALERIJOS RYTINIS PROCESIŲ KORIDORIUS

6 pav. Mėginių paėmimo vietos stratigrafiniams ir cheminiams polichrominio dekoru tyrimams

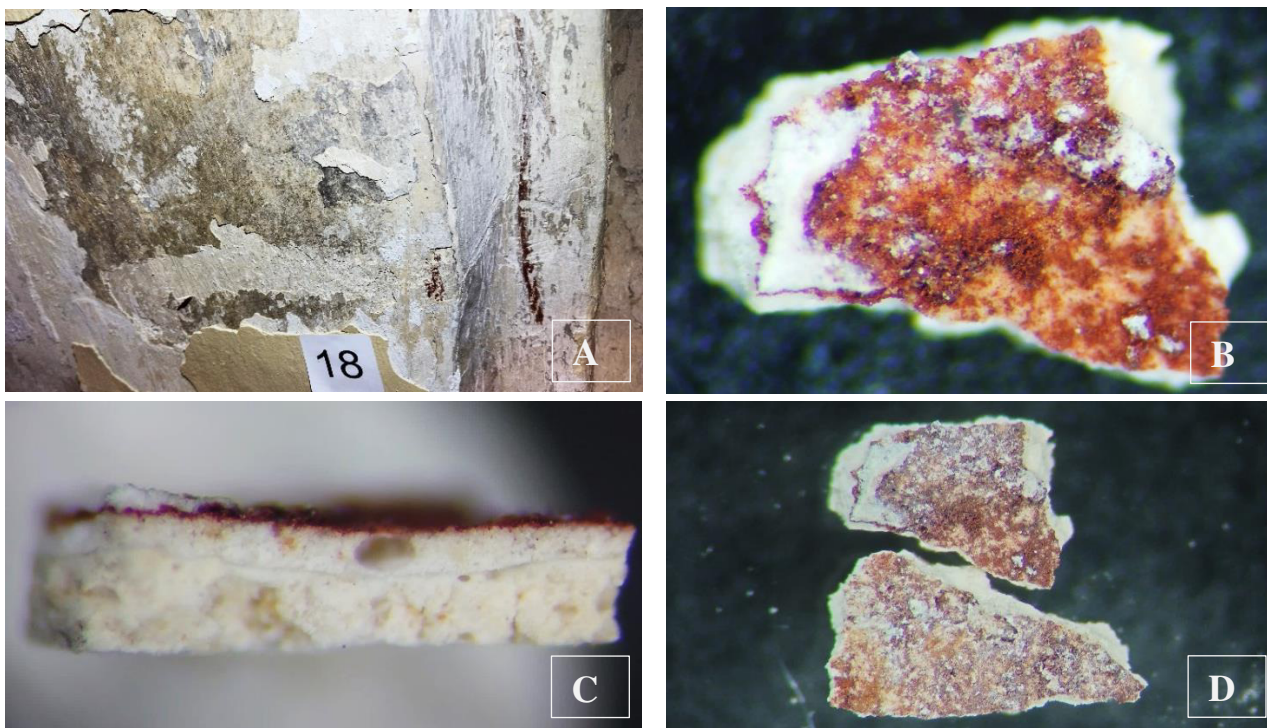
2.6.1. I A. GALERIJOS PIETINIS PROCESIŲ KORIDORIAUS ŠIAURINĖ SIENA

7 pav. Mėginių paėmimo vietos stratigrafiniams ir cheminiams polichrominio dekoru tyrimams

Mėginys P1 – Zn18 (tamsiai raudona spalva) (8 pav. A-D)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 8 pav.

8 pav. Mėginys P1 – Zn18 (tamsiai raudona spalva): A – paėmimo vieta; B – vaizdas pro mikroskopą, x40; C – mėginio skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x40; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x20.

Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant tinko rasta:

1. Baltos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

2. Baltos spalvos sluoksnis:

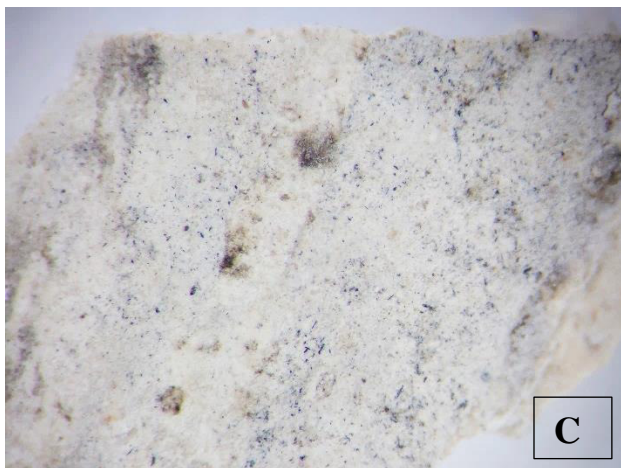
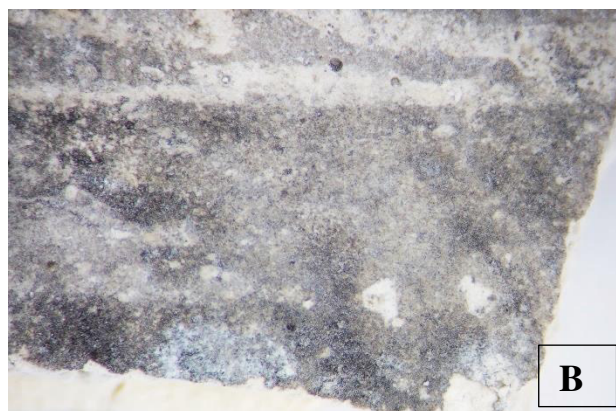
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

3. Rudos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), raudonoji ochra, baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

Mėginys P2 – Zn-31(angokraštis – šviesiai ir tamsiai pilka spalvos) (9 pav. A-F)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 9 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant 8 įvairių baltos spalvos atspalvių glaistų sluoksnių rasta:

9 pav. Mėginys P-2 (angokraštis – šviesiai ir tamsiai pilka spalvos): A – paėmimo vieta; B – tamsiai pilkos spalvos mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; C – šviesiai pilkos spalvos mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; D – tamsiai pilkos spalvos mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x20; E – tamsiai pilkos spalvos mėginio skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x40; F – tamsiai pilkos spalvos mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x40;

1. Labai šviesiai pilkos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), geltonoji ochra (lb. mažai), medžio anglis, baltyminės kilmės klėjai – kazeinas;

2. Tamsiai pilkos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), medžio anglis, geltonoji ochra (lb. mažai), baltyminės kilmės klėjai – kazeinas.

Mėginys P3 – „T raidė“ (10 pav. A-E)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 10 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, 4 įvairių baltos spalvos atspalvių glaistų sluoksnių rasta:

1. Tamsiai rudos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), rudoji ochra (lb. mažai), medžio anglis, baltyminės kilmės klėjai – kazeinas;

2. Juodos spalvos sluoksnis (vietomis):

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), medžio anglis, raudonoji ochra (lb. mažai), baltyminės kilmės klėjai – kazeinas.

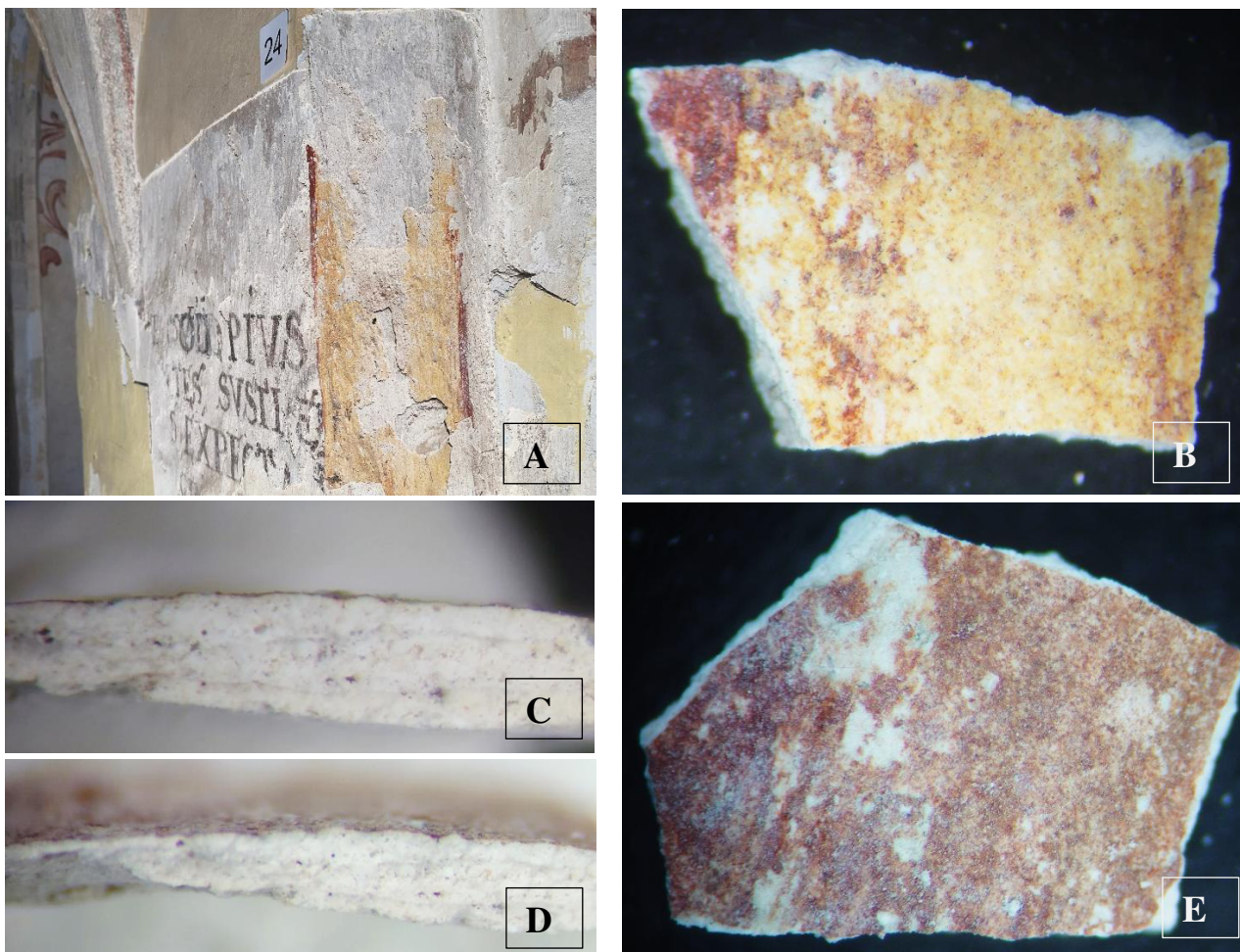
10 pav. Mėginys P-3 – „Traidė“: A – paėmimo vieta; B – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; E – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x20.

Mėginys P4 – Zn-24 (geltona spalva) (11 pav. A-E)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 11 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant 4 baltos spalvos įvairių atspalvių glaisto sluoksnių rasta:

1. Geltonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), geltonoji ochra, baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

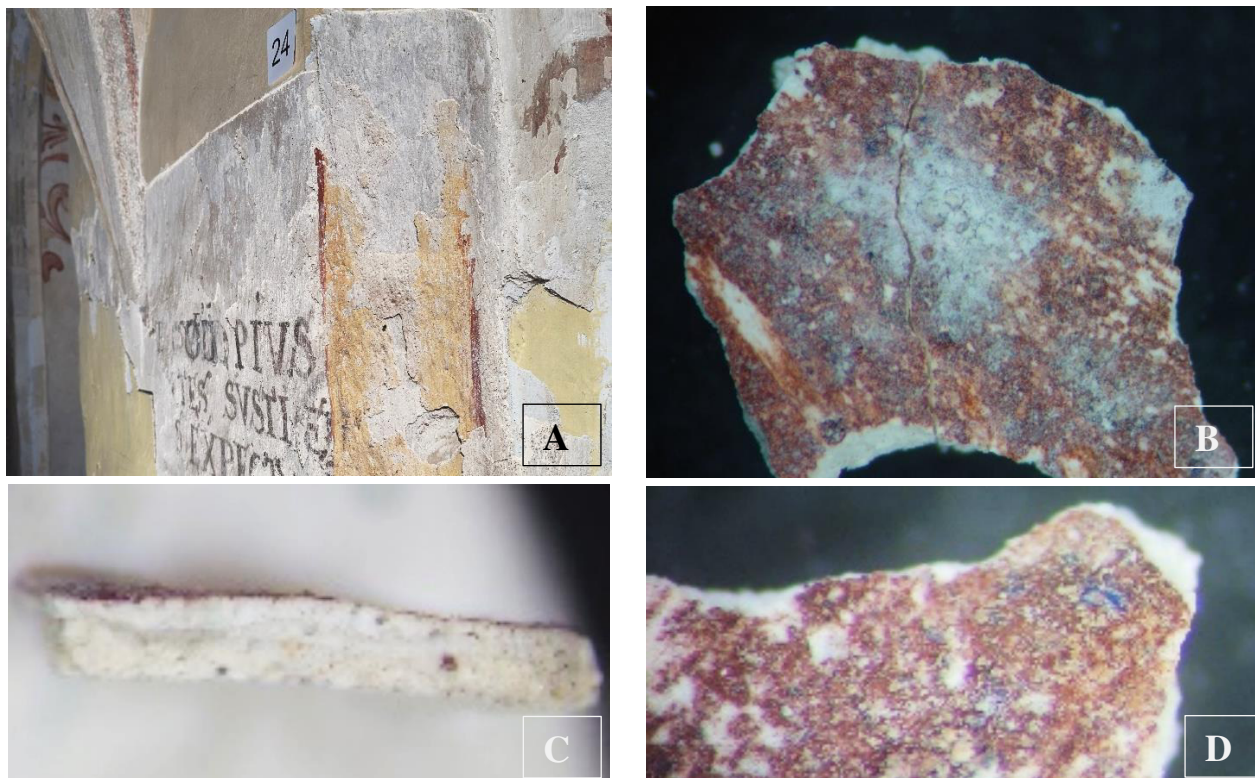
11 pav. Mėginys P4 – Zn-24 (geltona spalva): A – paėmimo vieta; B – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; E – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x20.

Mėginys P5 – Zn-24 (raudona spalva) (12 pav. A-D)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 12 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant 4 baltos spalvos įvairių atspalvių glaisto sluoksnių rasta:

1. Tamsiai raudonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), raudonoji ochra, medžio anglis (lb. mažai), smalta (pavienės pigmento dalelės), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

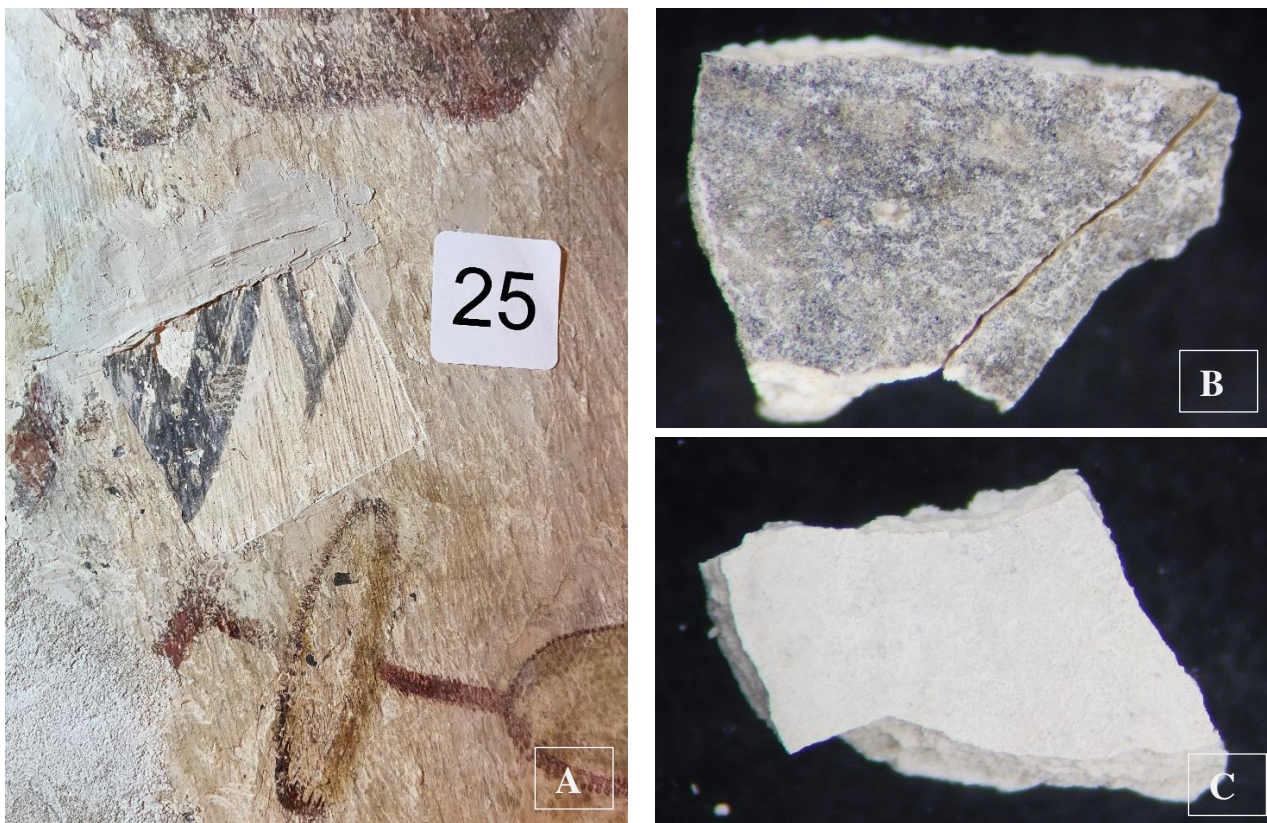
12 pav. Mėginys P5 – Zn-24 (raudona spalva): A – paėmimo vieta; B – mėginio vaizdas pro mikroskopą, $\times 20$; C – mėginio, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, $\times 40$; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, $\times 40$.

Mėginys P6 – Zn-25 (pilka spalva) (13 pav. A-C)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 13 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant 4 baltos spalvos įvairių atspalvių glaisto sluoksnių rasta:

1. Pilkos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), medžio anglis (lb. mažai), baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

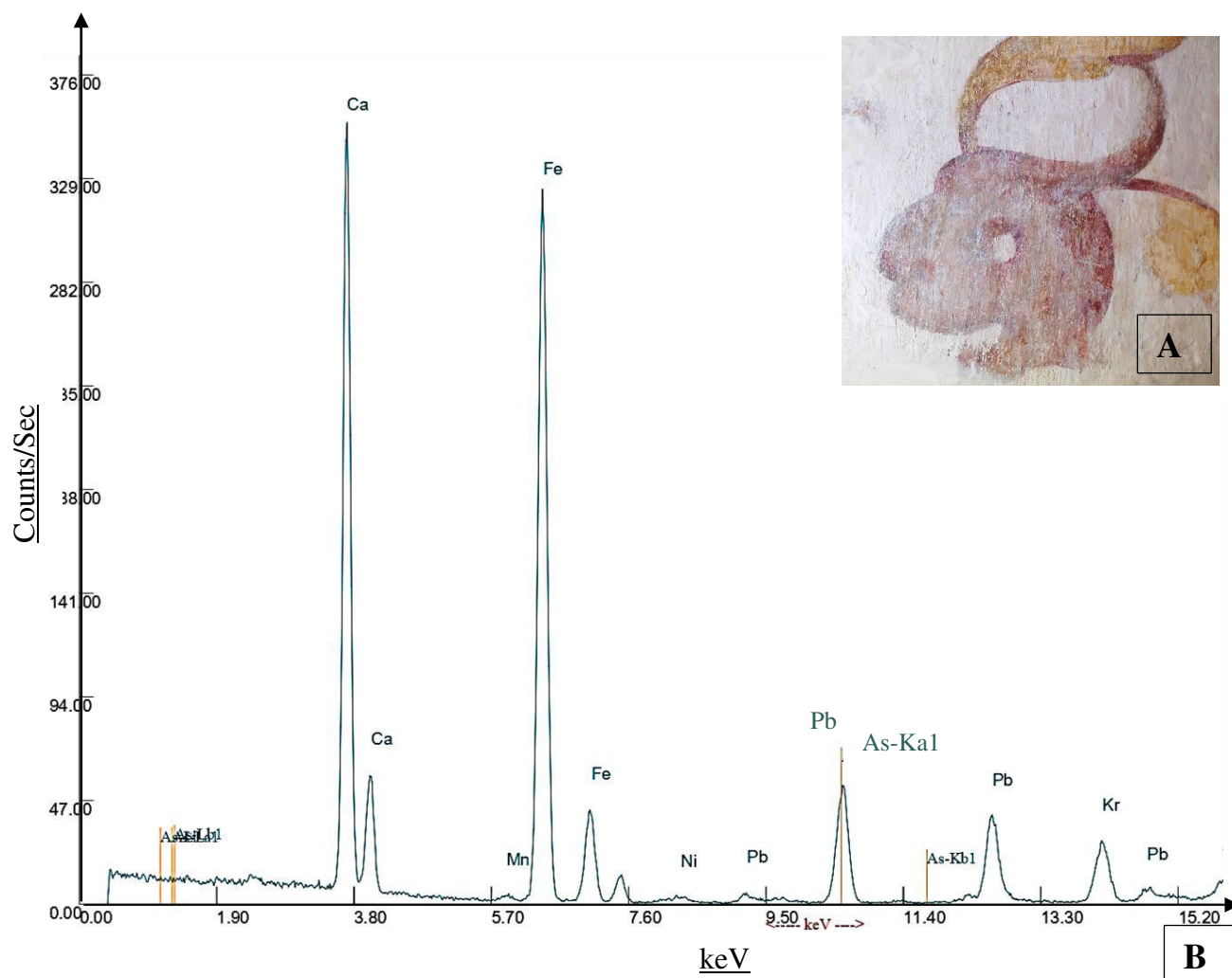
13 pav. Mėginys P6 – Zn-25 (pilka spalva): A – paėmimo vieta; B – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x 40.

Mėginys P7 – tarp Zn-25 ir Zn-27 (raudona spalva) (14 pav. A-B)

Nuo šios tapybos vietos mėginys mikrocheminei analizei atlikti neimtas, siekiant nepažeisti tolygaus tapybos ploto. Raudono dažo analizei taikytas rentgeno spindulių fluorescencijos (XRF) tyrimo metodas, atliekant analizę tiesiogiai ant sienos. Matavimo vietos nuotrauka bei XRF analizės spektras pateikiami 14 pav.

Atlikus raudonos spalvos dažo sluoksnio sudėties tyrimus rentgeno spindulių fluorescencinės (XRF) analizės metodu, matyti, kad spektre dominuoja intensyvios geležies (Fe) ir šiek tiek mažiau intensyvios švino (Pb) smailės. Analizuojant spektrą, matyti, kad šios intensyvios švino (Pb) smailės užstoja labai mažo intensyvumo arseno (As) smailes (14 pav.).

Atlikus XRF analizes, galima daryti išvadą, kad raudonos spalvos dažams naudoti geležies (Fe), švino (Pb) ir arseno (As) junginių pigmentai – raudonosios ochros, realgaro (labai mažas kiekis) ir raudoni švino (minijos) pigmentai.

14 pav. Mėginys P7 – tarp Zn-25 ir Zn-27: A – paėmimo vieta; B – XRF spektras: spektre matomos geležiai (Fe), švinui (Pb) ir arsenui (As) būdingos smailės

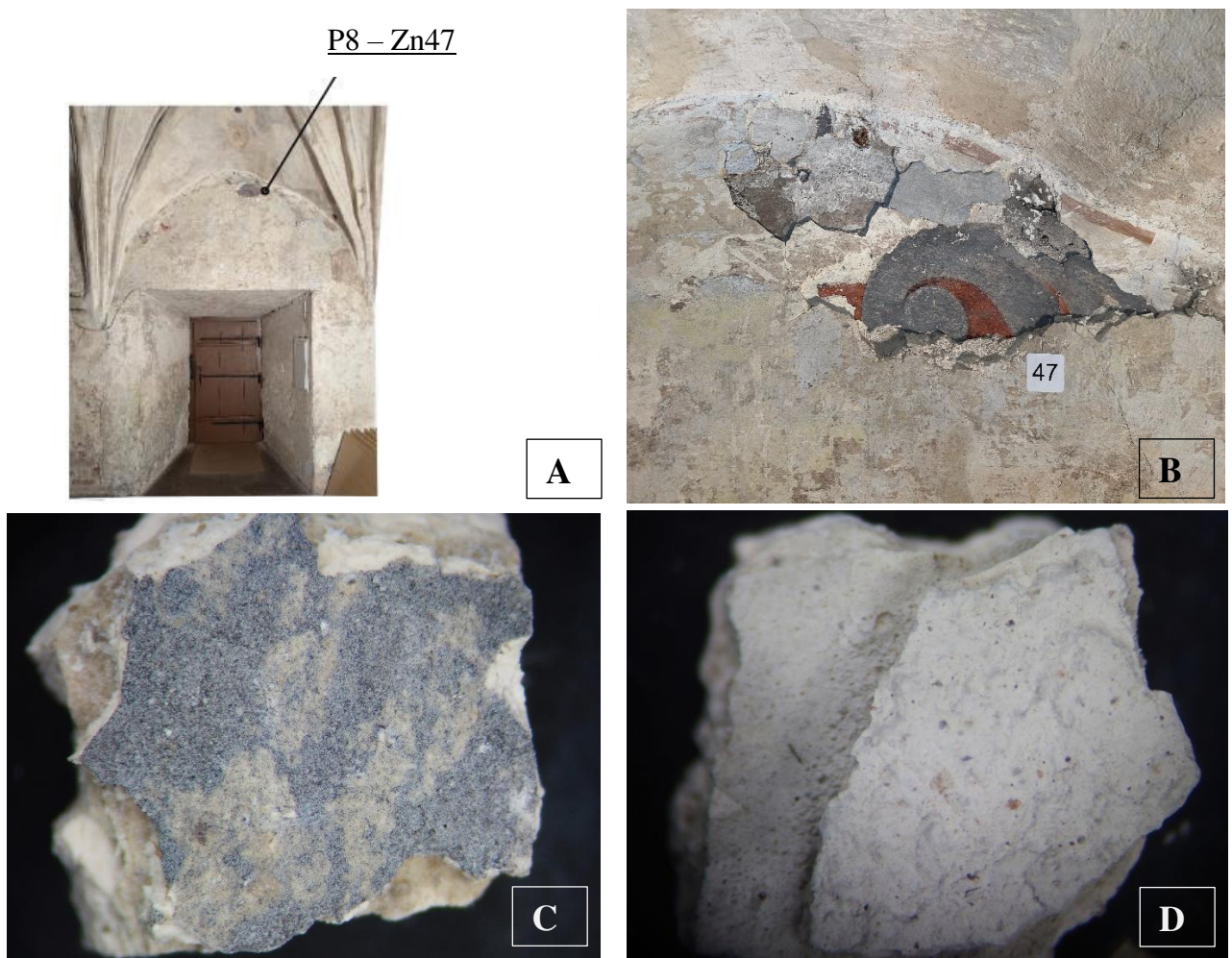
2.6.2. I A. GALERIJOS RYTINIS PROCESIŲ KORIDORIAUS PIETINĖS SIENOS FRAGMENTAS

Mėginys P8 – Zn-47 (juoda spalva) (15 pav. A-D)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 15 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant 8 baltos spalvos įvairių atspalvių glaisto sluoksnių rasta:

1. Pilkos spalvos sluoksnis:

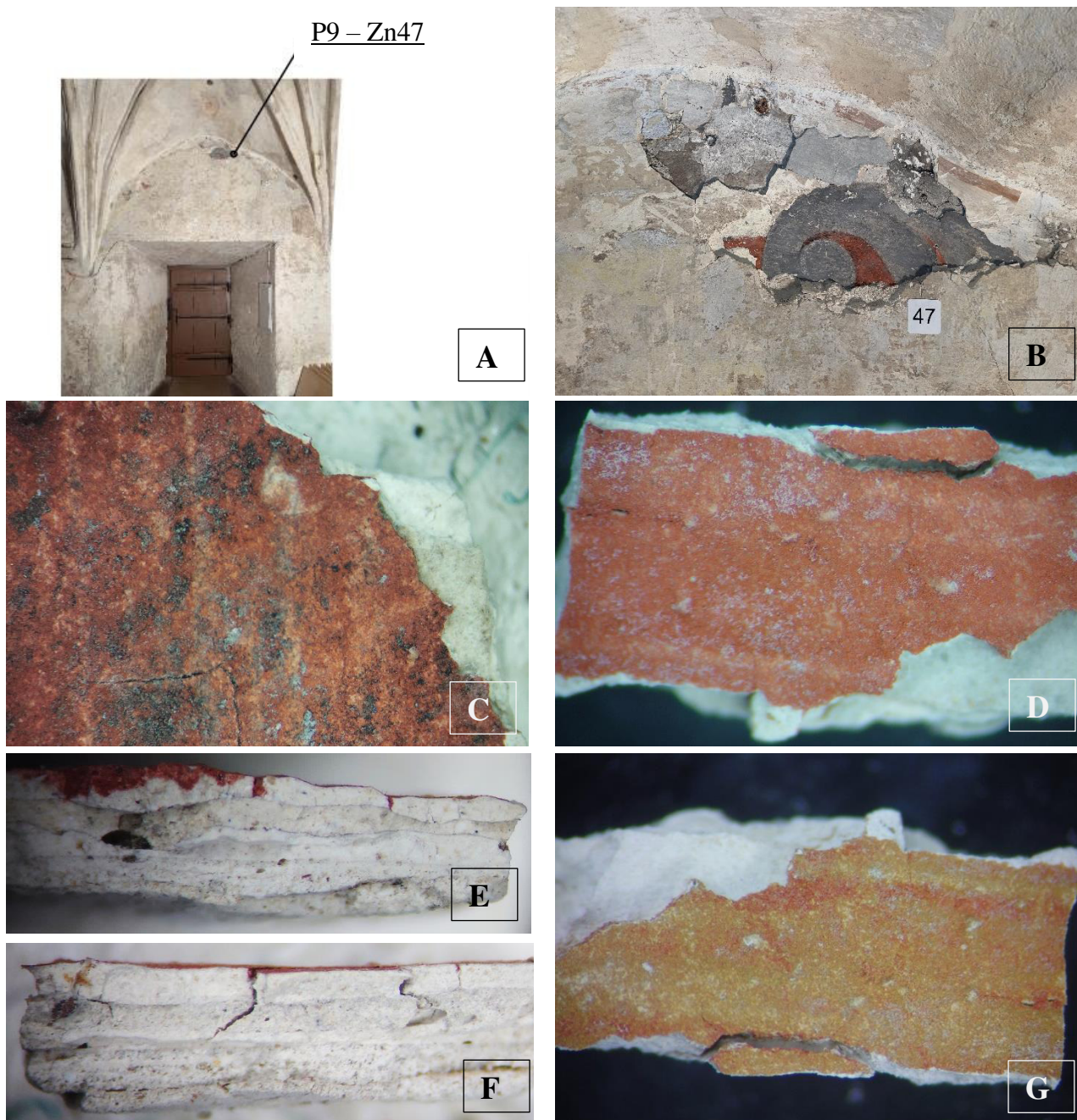
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), medžio anglis, baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

15 pav. Mėginys P8 – Zn-47 (juoda spalva): A, B – mėginio paėmimo vieta; C – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą.

Mėginys P9 – Zn-47 (raudona spalva) (16 pav. A-G)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 16 pav.

16 pav. Mėginys P9 – Zn-47 (raudona spalva): A, B – mėginio paėmimo vieta; C – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x 40; E – mėginio skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x40; F – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; G – mėginio, iškaitinto 1000 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x 40.

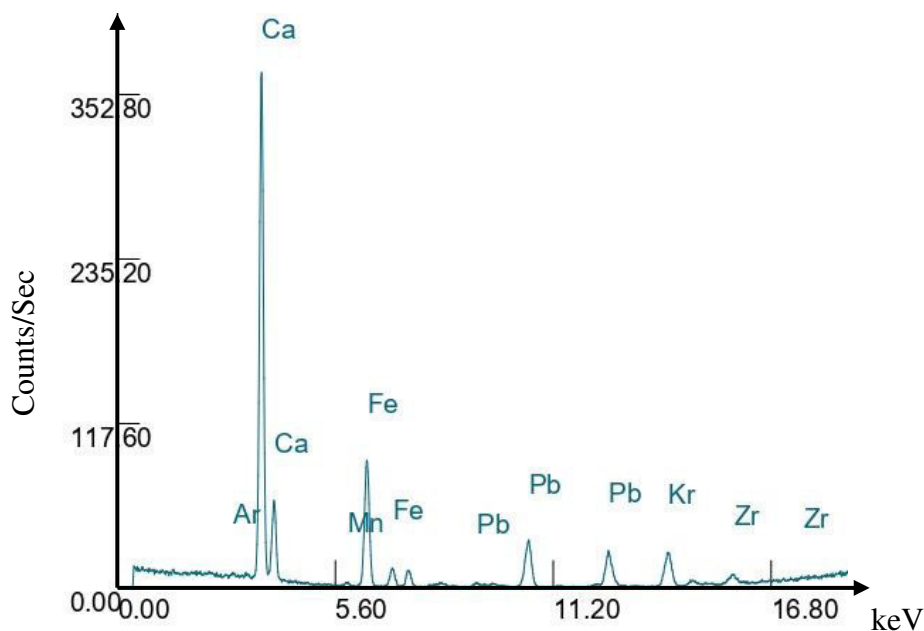
Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant 8 baltos spalvos įvairių atspalvių glaisto sluoksnių rasta:

1. Raudonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), raudonoji ochra, raudonas švino pigmentas (švino surikas), medžio anglis (lb. mažai), baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

Atlikus raudonos spalvos dažo sluoksnio sudėties tyrimus rentgeno spindulių fluorescencinės (XRF) analizės metodu, matyti, kad spektre dominuoja intensyvios geležies (Fe) ir šiek tiek mažiau intensyvios švino (Pb) smailės (14 pav.).

Atlikus XRF analizes, galima daryti išvadą, kad raudonos spalvos dažams naudoti geležies (Fe), ir švino (Pb) junginių pigmentai – raudonosios ochros ir raudono švino (švino suriko) pigmentai.

17 pav. Mėginio P7 – Zn-47 (raudona spalva) XRF spektras: spektre matomos geležiai (Fe) ir švinui (Pb) būdingos smailės

2.6.3. I A. GALERIJOS RYTINIO PROCESIŲ KORIDORIAUS VAKARINĖ SIENA

18 pav. Mėginių paėmimo vietos stratigrafiniams ir cheminiams polichrominio dekorų tyrimams

Mėginys P10 – Zn-71 (geltona spalva) (19 pav. A-D)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 19 pav.

Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant tinko rasta:

1. Baltos spalvos plonas sluoksnis

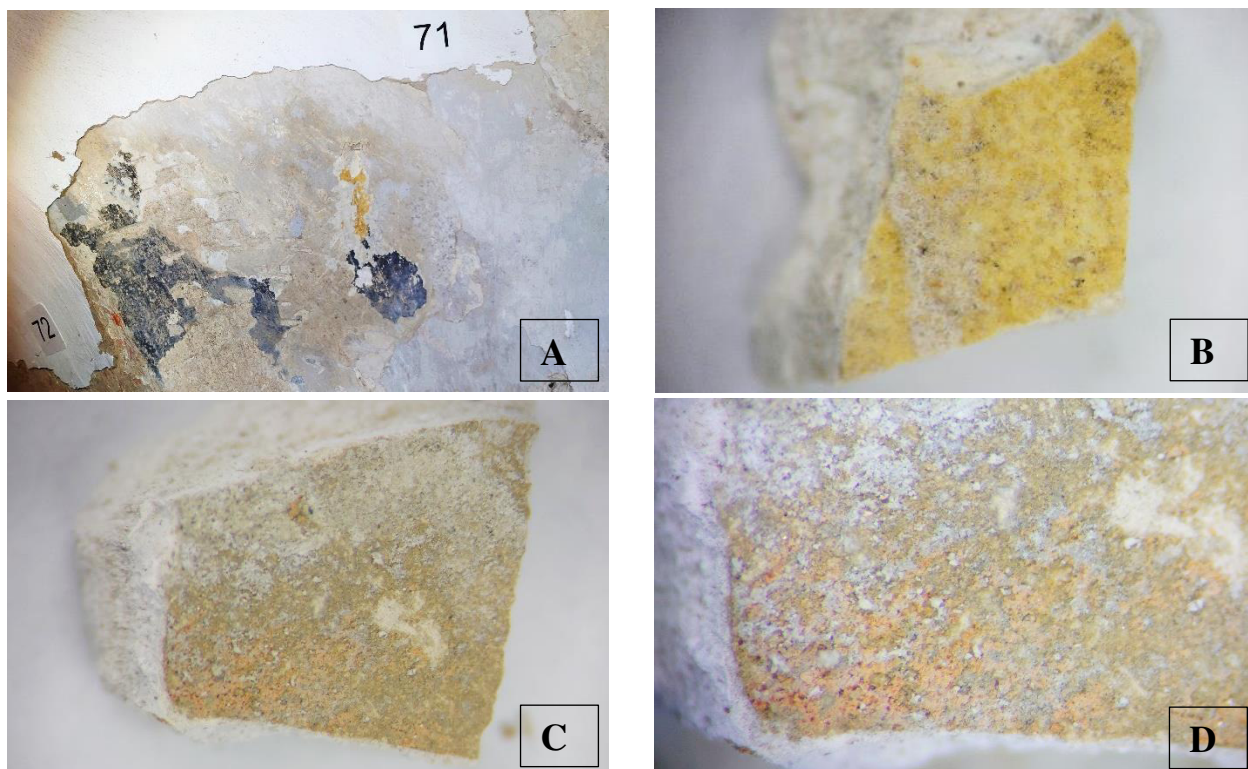
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

2. Gelsvos – kreminės spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

3. Geltonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), geltonoji ochra, geltonas švino pigmentas, medžio anglis (pavienės dalelės), baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

19 pav. Mėginys P10 – Zn-71 (geltona spalva): A – paėmimo vieta; B – vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x 40; D – mėginio, iškaitinto 1000 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x 40.

Mėginys P11 – Zn-71 (juoda spalva) (20 pav. A-C)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 20 pav.

Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant tinko rasta:

1. Baltos spalvos plonas sluoksnis

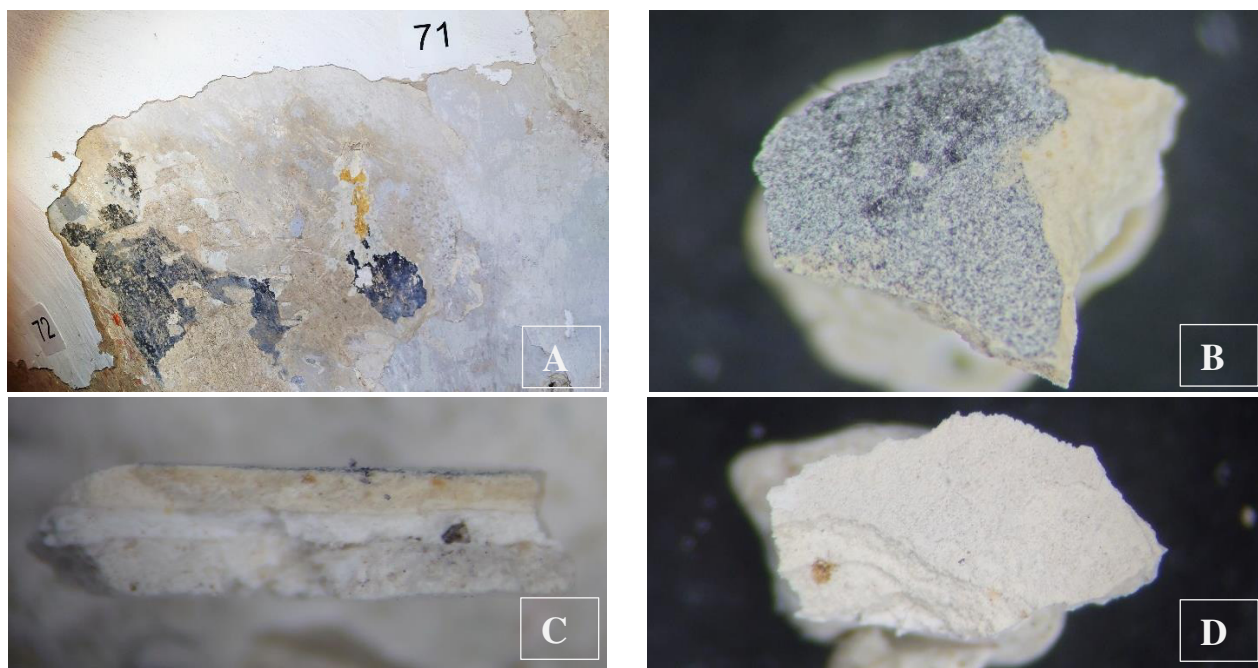
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

2. Gelsvos – kreminės spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), pavienės užpildo dalelės, baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

3. Pilkos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), medžio anglis, baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

20 pav. Mėginys P11 – Zn-71 (juoda spalva): A – paėmimo vieta; B – vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40.

Mėginys P12 – Zn-71 (raudona spalva) (21 pav. A-C)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 21 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant 4 įvairių atspalvių baltos spalvos glaisto sluoksnių rasta:

1. Baltos spalvos plonas sluoksnis

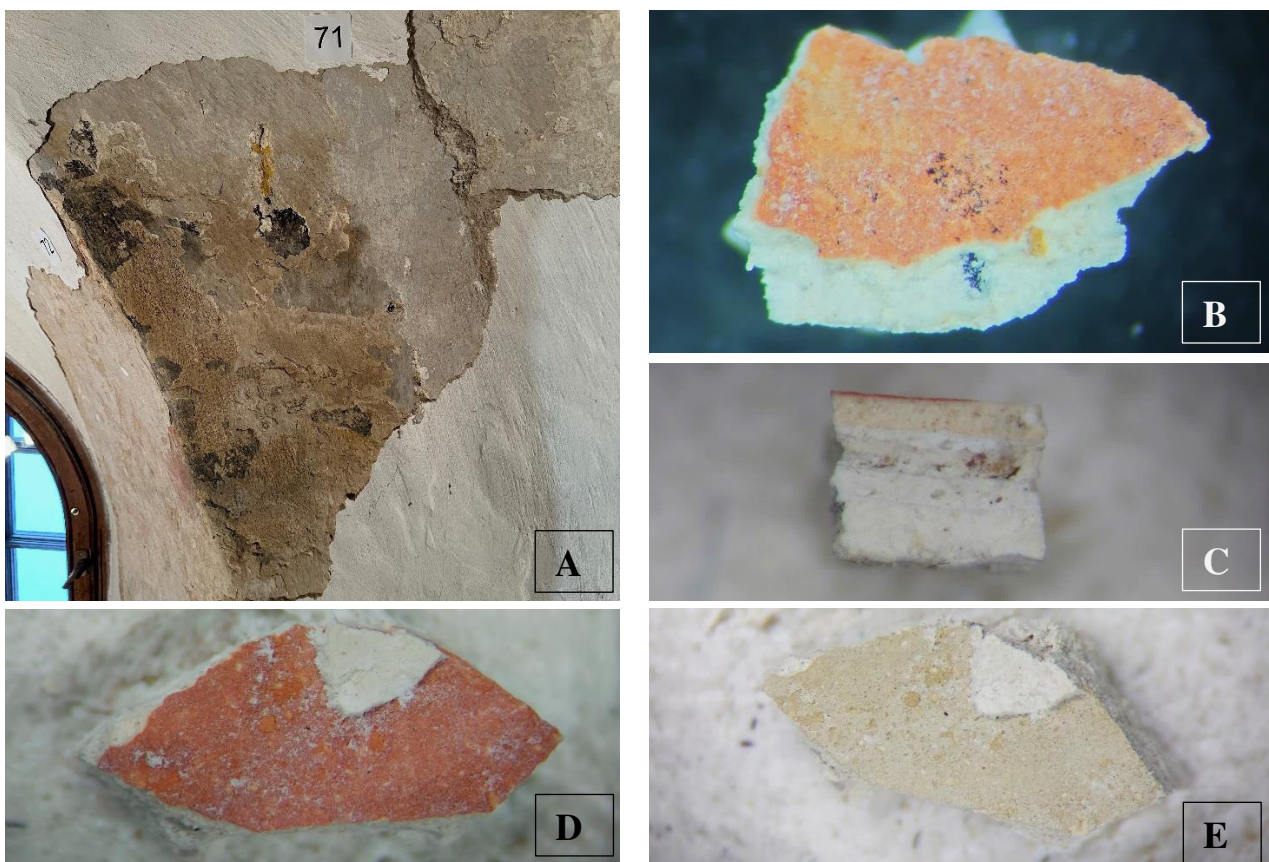
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

2. Gelsvos – kreminės spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), pavienės užpildo dalelės, baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

3. Raudonos spalvos sluoksnis:

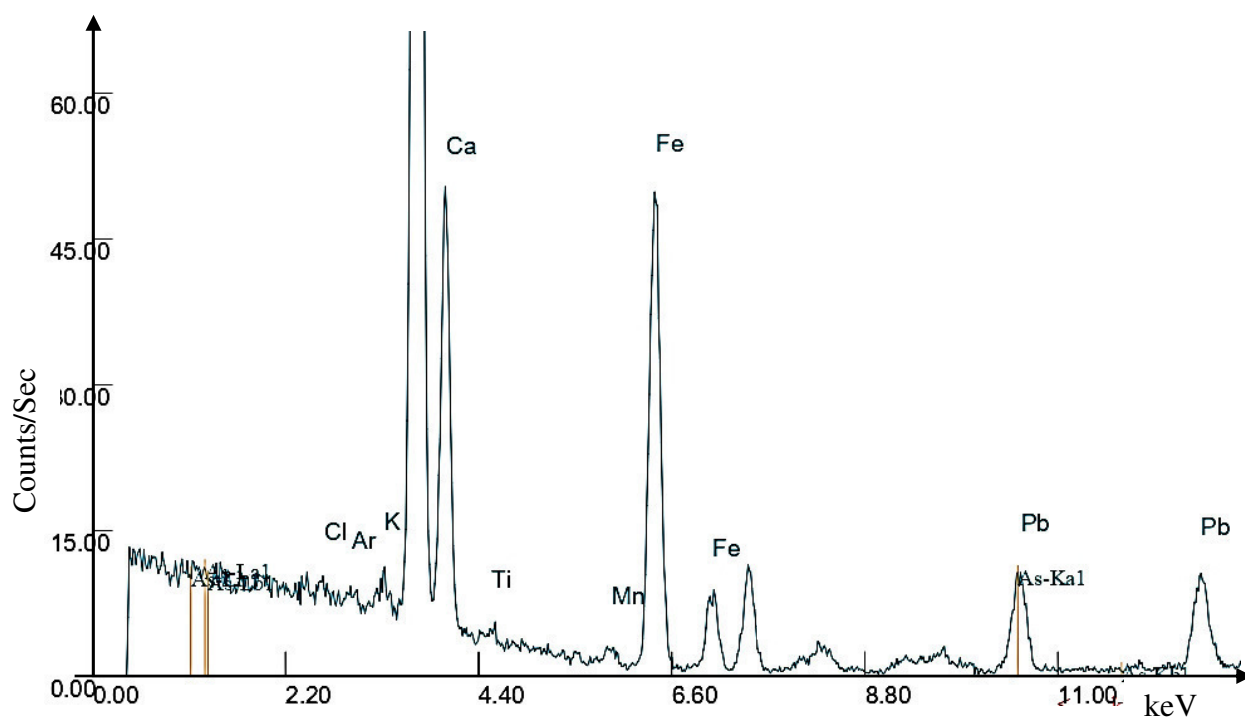
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), raudonoji ochra, raudonas švino pigmentas (švino surikas), realgaras (lb. mažai / pėdsakai), baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

21 pav. Mėginys P12 – Zn-71 (raudona spalva): A – paėmimo vieta; B – vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio, skerspjuvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjuvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; E – mėginio, iškaitinto 1000 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x20.

Atlikus raudonos spalvos dažo sluoksnio sudėties tyrimus rentgeno spindulių fluorescencinės (XRF) analizės metodu, matyti, kad spektre dominuoja intensyvios geležies (Fe) ir šiek tiek mažiau intensyvios švino (Pb) smailės. Analizuojant spektrą, matyti, kad šios intensyvi švino (Pb) smailė užstoja labai mažo intensyvumo arseno (As) smailę (22 pav.).

Atlikus mikrocheminę ir XRF analizes, galima daryti išvadą, kad raudonos spalvos dažams naudoti geležies (Fe), švino (Pb) ir arseno (As) junginių pigmentai – raudonosios ochros, realgaro (labai mažas kiekis) ir raudoni švino (minijos) pigmentai.

22 pav. Mėginio P7 – Zn-47 (raudona spalva) XRF spektras: spektre matomos geležiai (Fe) ir švinui (Pb) būdingos smailės

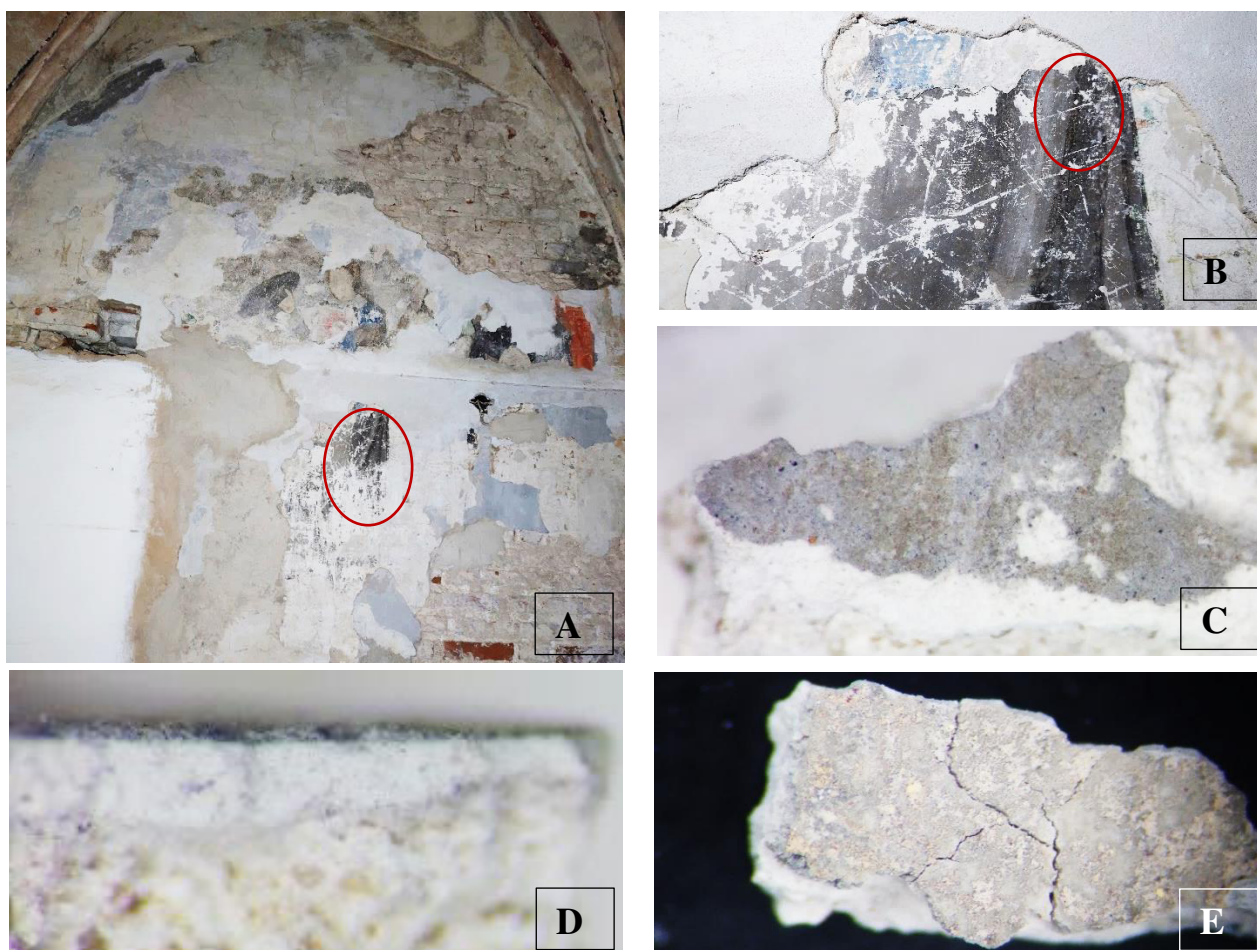
2.6.4. I A. GALERIJOS RYTINIO PROCESIJŲ KORIDORIAUS RYTINĖ SIENA

23 pav. Mėginių paėmimo vietos stratigrafiniams ir cheminiams polichrominio dekoru tyrimams

Mėginys P13 (pilka spalva) (24 pav. A-E)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 24 pav.

24 pav. Mėginys P13 (pilka spalva): A, B – mėginio paėmimo vieta; C – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; D – mėginio, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; E – mėginio, iškaitinto 1000 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x 40;

Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant tinko sluoksnio rasta:

1. Baltos spalvos sluoksnis

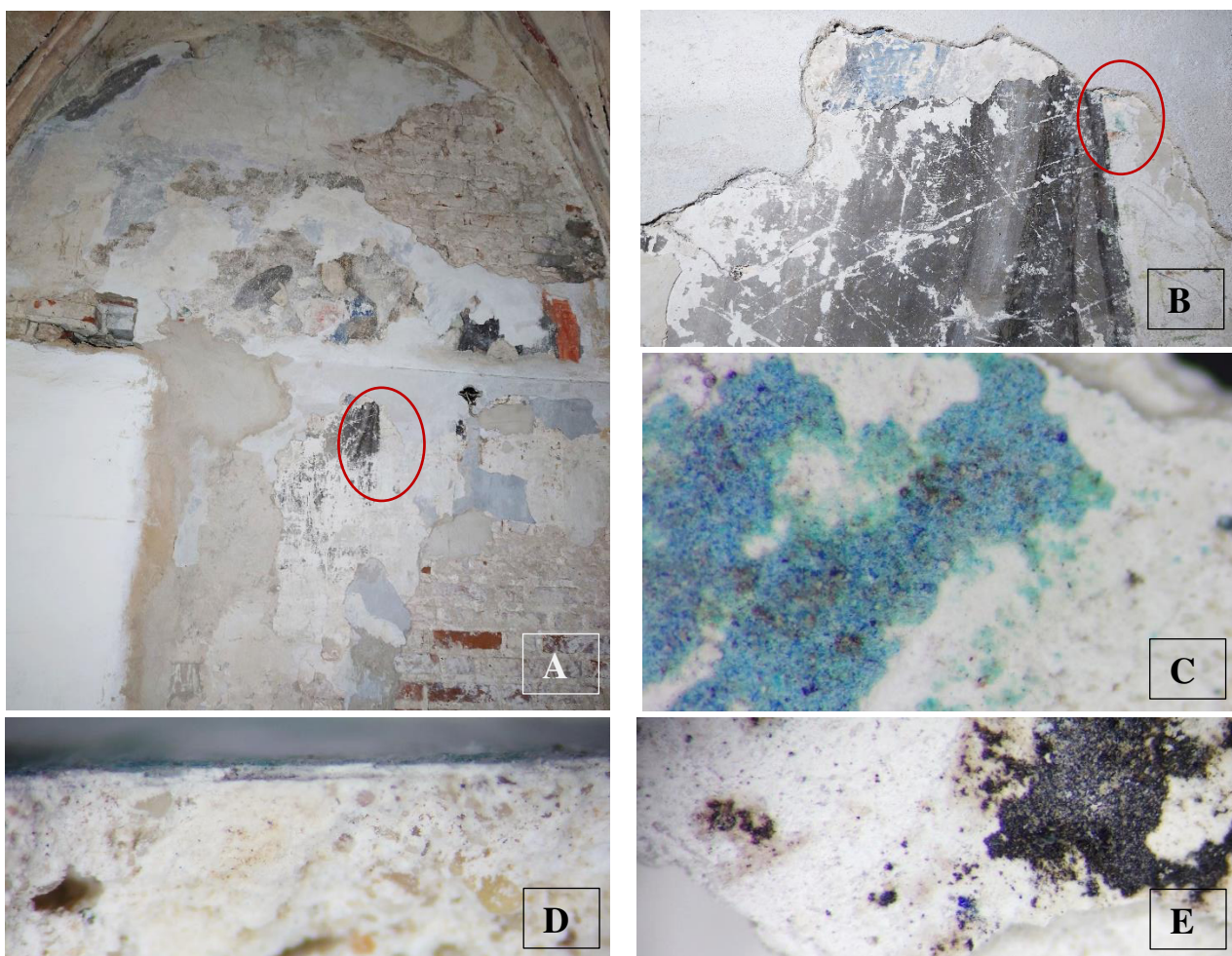
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

2. Juodos spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), švino baltasis, medžio anglis, geltonoji ochra, baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

Mėginys P14 (melsvai -žalsva spalva) (25 pav. A-E)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 25 pav.

25 pav. Mėginys P14 (melsvai-žalsva): A, B – mėginio paėmimo vieta; C – mėginio vaizdas pro mikroskopą, 40; D – mėginio, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; E – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x 40.

Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant tinko sluoksnio rasta:

1. Plonas baltos spalvos sluoksnis

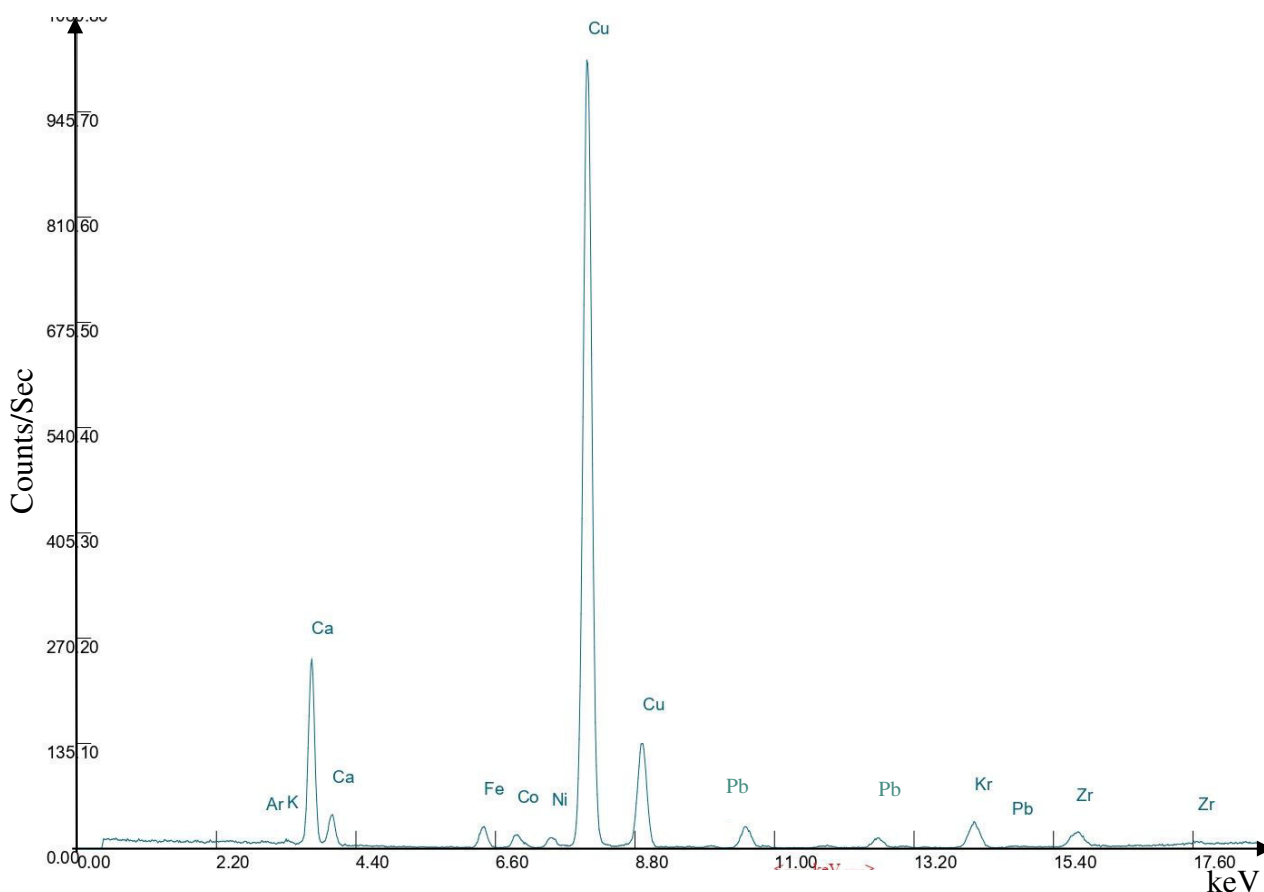
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

2. Melsvai-žalsvos spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), mėlynas vario pigmentas, švino baltasis, smalta (pavienės dalelės), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

Atlikus melsvai-žalsvos spalvos dažo sluoksnio sudėties tyrimus rentgeno spindulių fluorescencinės (XRF) analizės metodu, matyti, kad spektre dominuoja intensyvios vario (Cu) ir šiek tiek mažiau intensyvios švino (Pb) smailės. Taip pat matoma ir labai maža kobalto (Co) smailė (26 pav.).

Atlikus mikrocheminę ir XRF analizes, galima daryti išvadą, kad melsvai-žalsvos spalvos dažams naudoti vario (Cu), švino (Pb) bei kobalto (Co) junginių pigmentai – mėlynas vario pigmentas (azuritas (?)), švino baltasis bei smaltos pigmentai.

26 pav. Mėginio P14 (melsvai -žalsva spalva) XRF spektras: spektre matomos variui (Cu), švinui (Pb) ir kobaltui (Co) būdingos smailės

Mėginys P15 (mėlyna spalva) (27 pav. A-E)

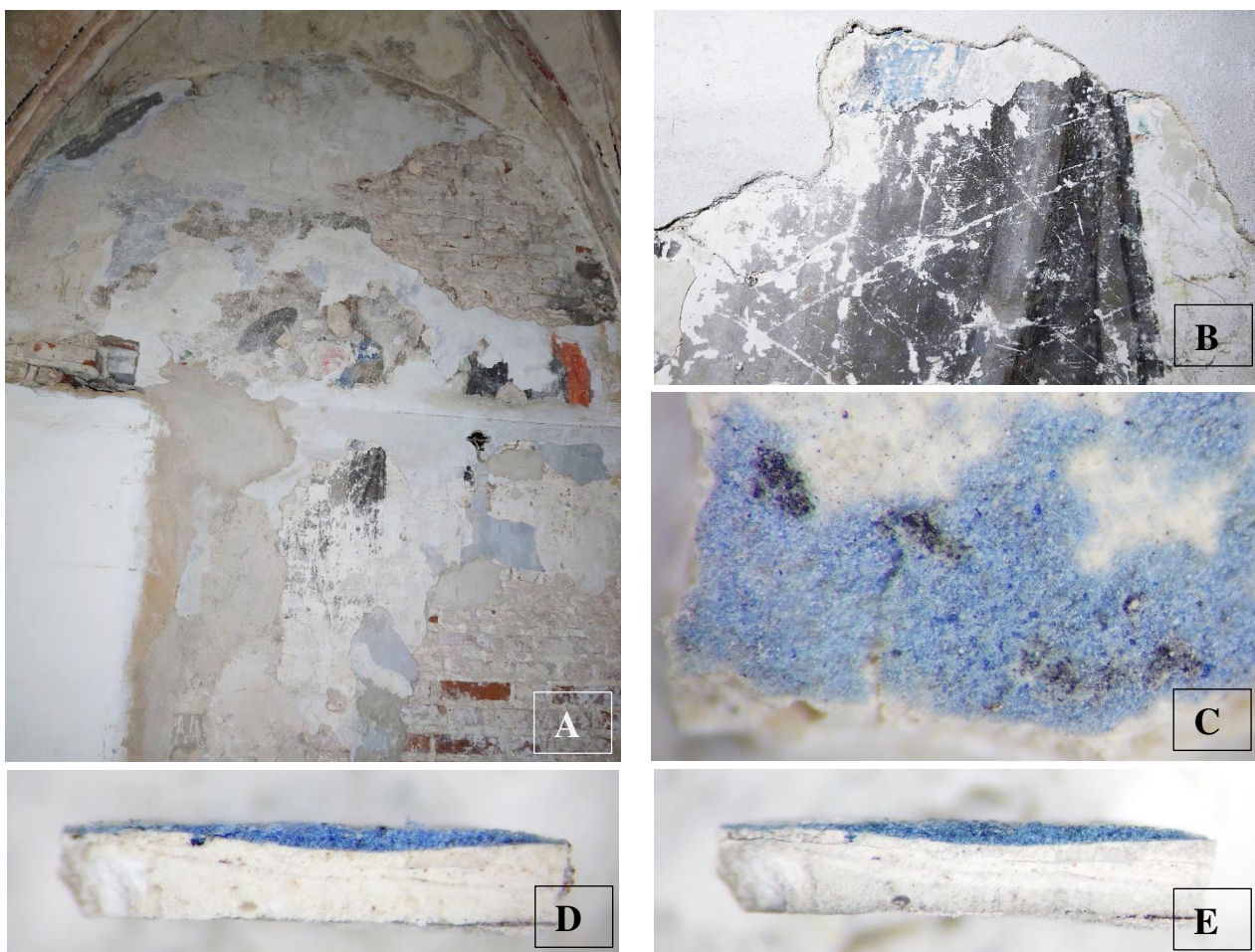
Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 27 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, virš pilkos spalvos sluoksnio (aprašytas aukščiau), rasta:

1-4. Skirtingų baltos spalvos atspalvių glaistų sluoksniai:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

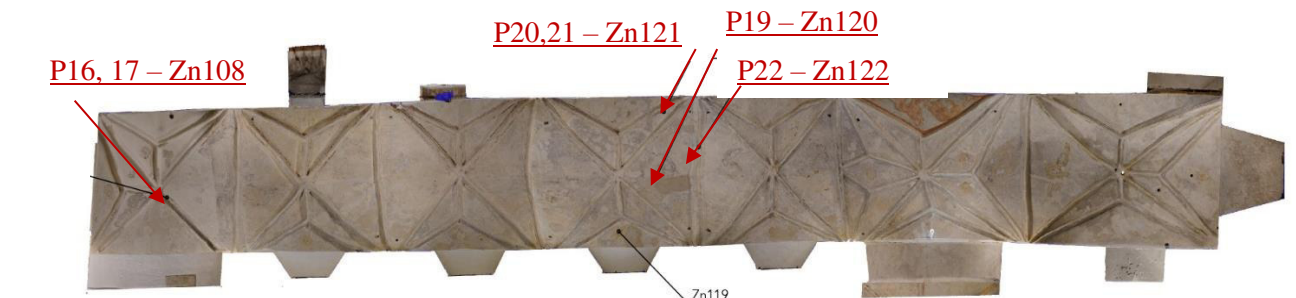
5. Mėlynos spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), smalta, medžio anglis (lb. mažai), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

27 pav. Mėginys P15 (mėlyna spalva): A, B – mėginio paėmimo vieta; C – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; D – mėginio, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; E – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40

2.6.5. I A. GALERIJOS RYTINIO PROCESIJŲ KORIDORIAUS SKLIAUTAI

28 pav. Mėginių paėmimo vietos stratigrafiniams ir cheminiams polichrominio dekoru tyrimams

Mėginys P16 ir P17 – Zn-108 (raudona ir geltona spalvos) (29 pav. A-C)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 29 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant tinko sluoksnio rasta:

1. Plonas balzganas sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

2. Baltos spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

3. Baltos spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

4. Raudonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), raudonoji ochra, raudonas švino pigmentas (švino surikas), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

5. Baltos spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

6. Plonas balzganas sluoksnis

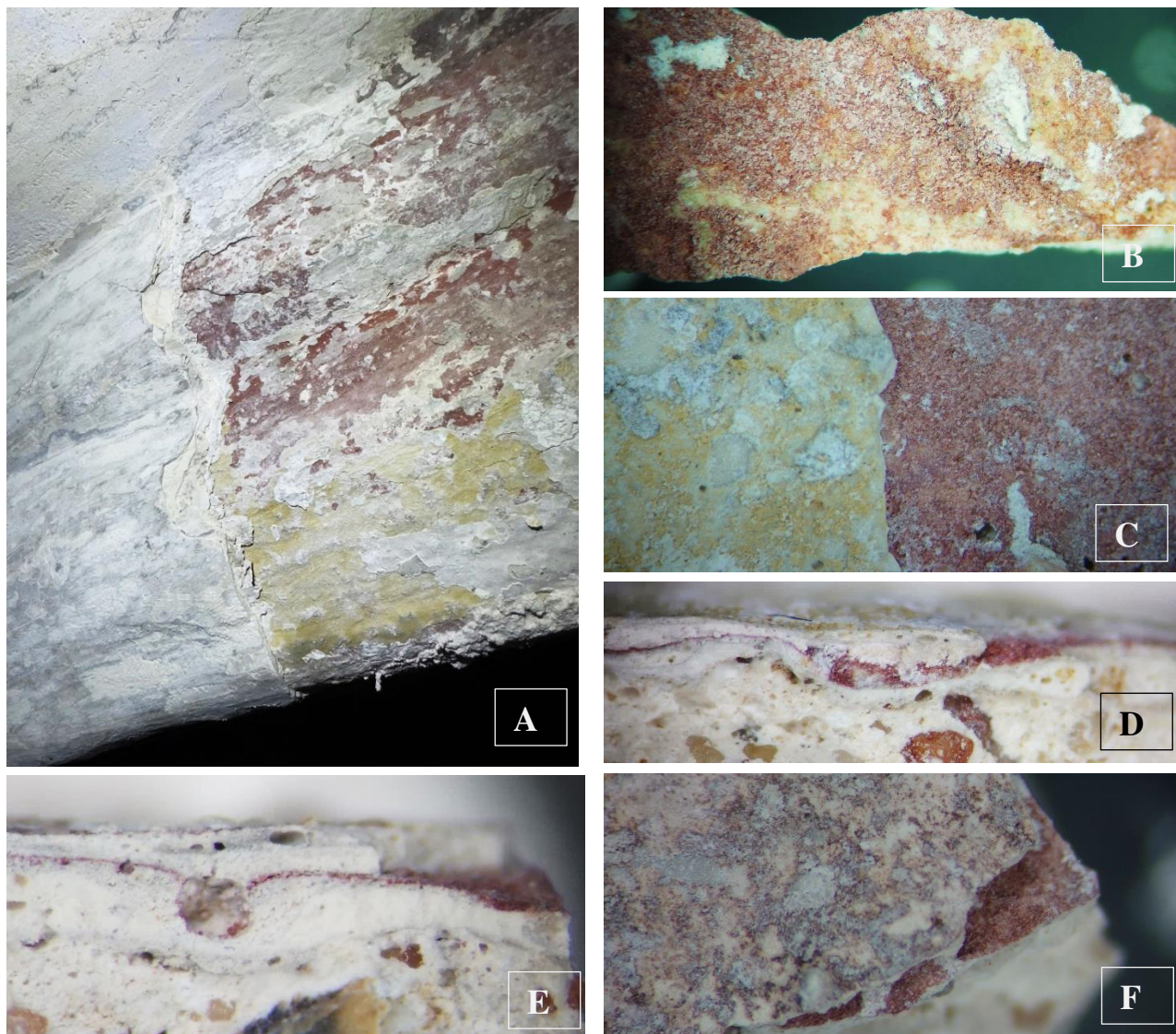
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

7. Baltos spalvos sluoksnis

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

8. Geltonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), geltonoji ochra, baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

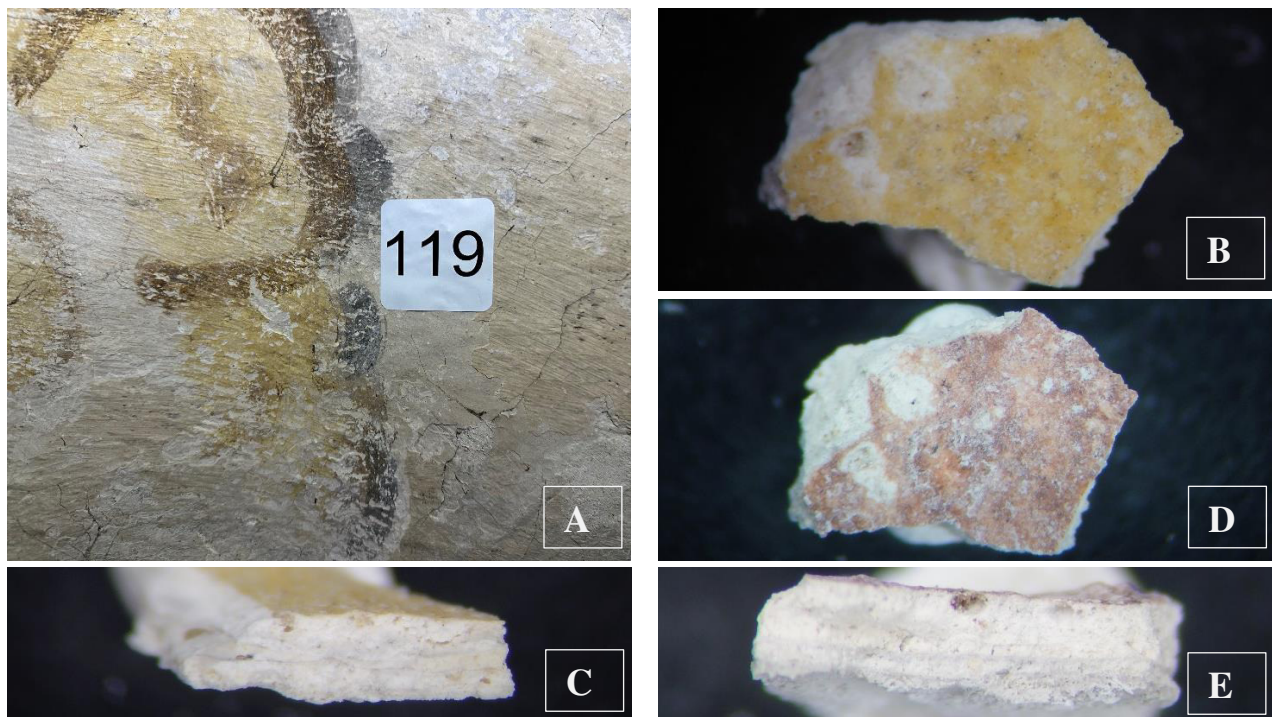
29 pav. Mėginys P16 ir P17 – Zn-108 (raudona ir geltona spalvos): A – mėginio paėmimo vieta; B – raudonos spalvos mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; C – raudonos ir geltonos spalvos mėginio vaizdas pro mikroskopą, x 40; D – raudonos ir geltonos spalvos mėginio skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; E – raudonos ir geltonos spalvos mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; F – raudonos ir geltonos spalvos mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x 40.

Mėginys P18 – Zn-119 (geltona spalva (gėlė)) (30 pav. A-E)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 30 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant 4 įvairių atspalvių baltos spalvos glaisto sluoksnių rasta:

1. Geltonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), geltonoji ochra, medžio anglis (lb. mažai), baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

30 pav. Mėginys P18 – Zn-119 (geltona spalva (gėlė)): A – paėmimo vieta; B – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x 40; E – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x 40

Mėginys P19 – Zn-120 (tapyto angelo plaukai) (31 pav. A-D)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 31 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant baltos spalvos glaisto sluoksnio rasta:

1. Balzganas, labai plonas sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

2. Baltos-kreminės spalvos sluoksnis:

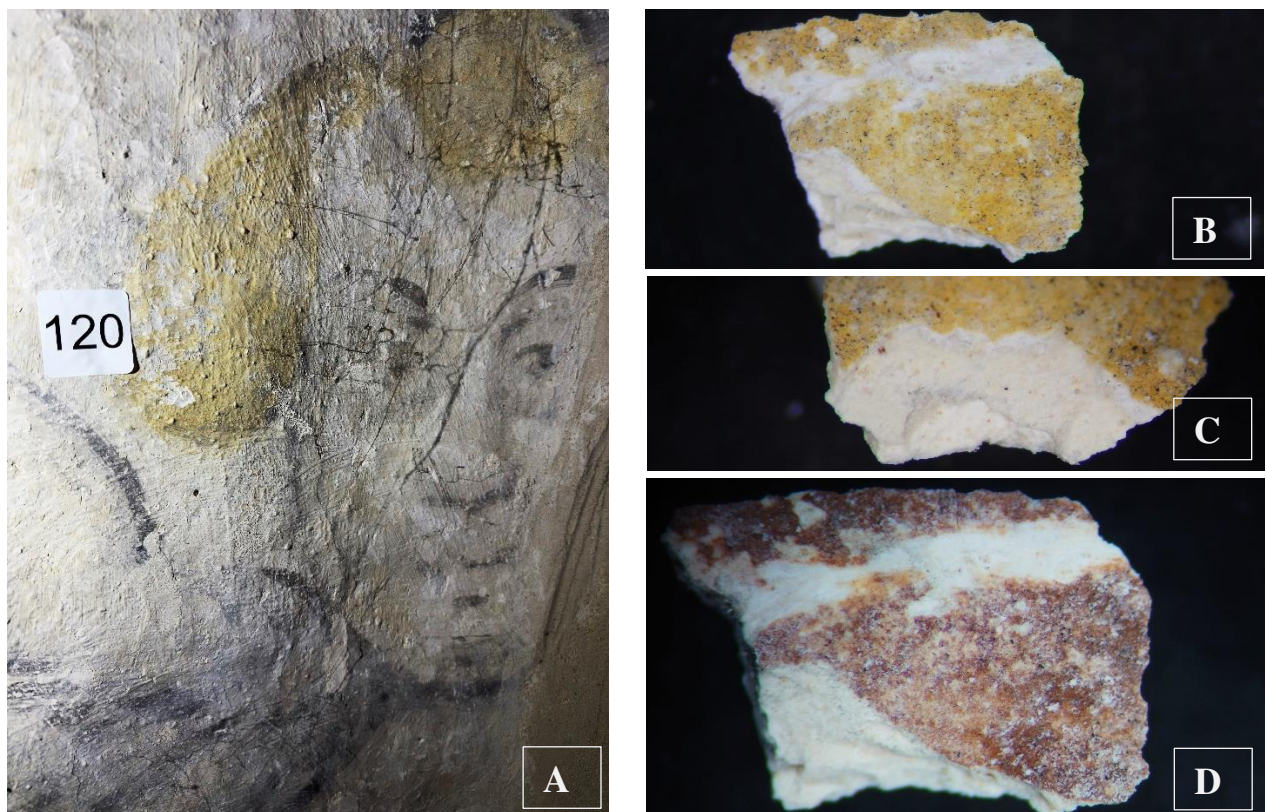
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

3. Baltos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

4. Geltonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), geltonoji ochra, medžio anglis, baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

31 pav. Mėginys P19 – Zn-120 (tapyto angelo plaukai): A – mėginio paėmimo vieta; B, C – mėginio vaizdas pro mikroskopą, x20; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x20.

Mėginys P20– Zn-121 (raudona spalva) (32 pav. A-D)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 32 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant baltos spalvos glaisto sluoksnio rasta:

1. Balzganas, labai plonas sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

2. Baltos-kreminės spalvos sluoksnis:

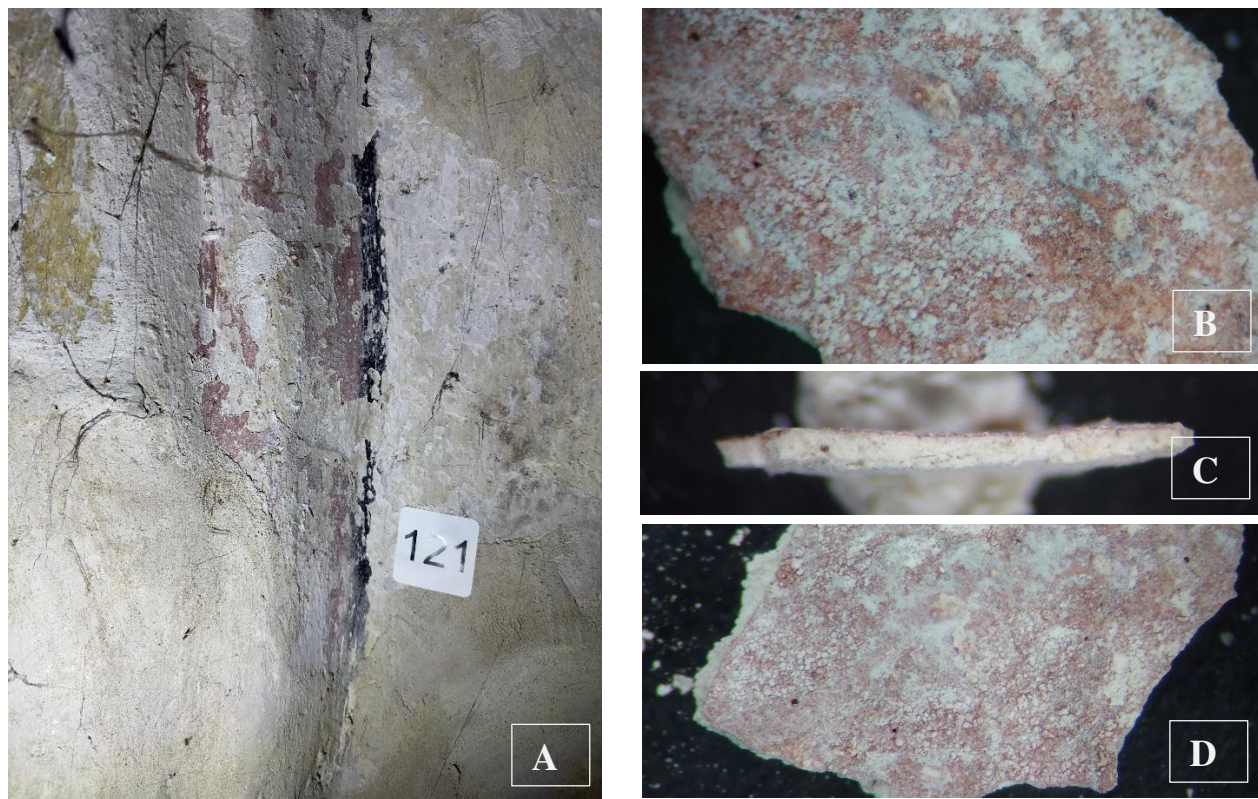
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

3. Baltos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

4. Raudonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), raudonoji ochra, medžio anglis, baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

32 pav. Mėginys P20 – Zn-121 (raudona spalva): A – mėginio paėmimo vieta; B – vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x20; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x20

Mėginys P21– Zn-121 (juoda spalva) (33 pav. A-D)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 33 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant baltos spalvos glaisto sluoksnio rasta:

1. Balzganas, labai plonas sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

2. Baltos-kreminės spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

3. Baltos spalvos sluoksnis:

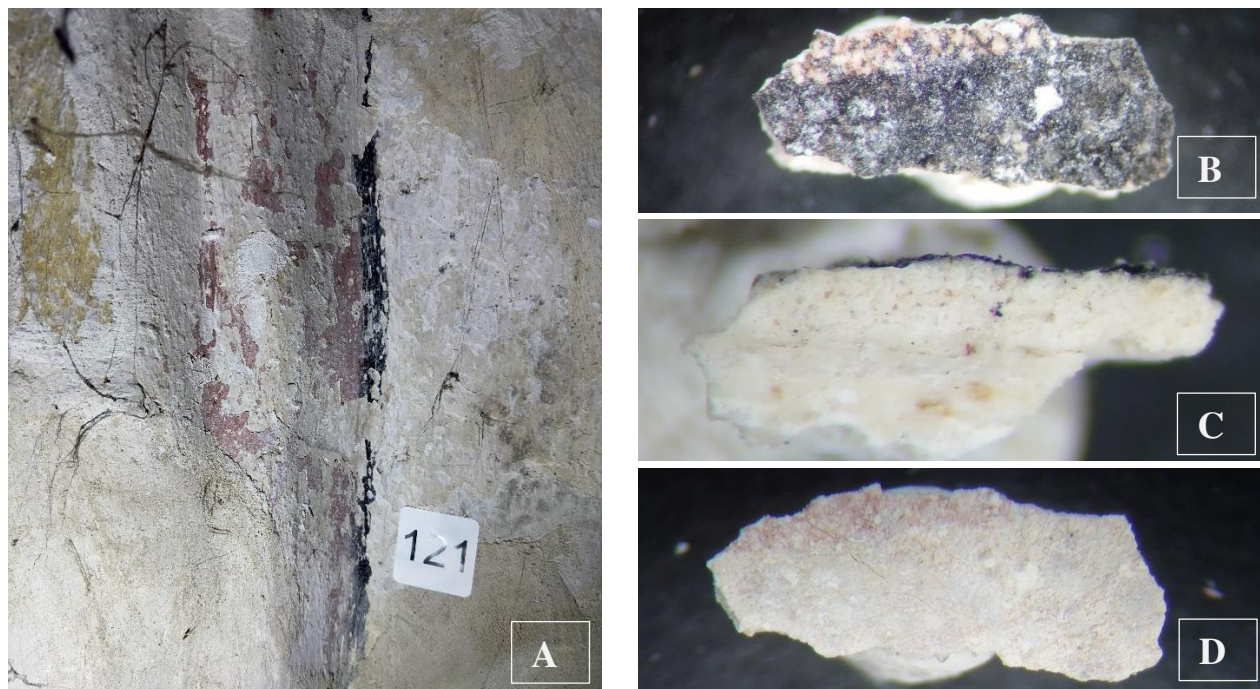
Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

4. Rausvos spalvos labai plonas sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), raudonoji ochra, medžio anglis, baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

5. Juodos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), medžio anglis, baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

33 pav. Mėginys P20 – Zn-121 (juoda spalva): A – mėginio paėmimo vieta; B – vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x40; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x20

Mėginys P22– Zn-122 (tapyto angelo plaukai) (34 pav. A-C)

Mėginio paėmimo vietos nuotrauka bei mėginio vaizdas pro mikroskopą pateikiami 34 pav. Atlikus stratigrafinius ir cheminius dažų sluoksnių tyrimus, ant baltos spalvos glaisto sluoksnio rasta:

1. Balzganas, labai plonas sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

2. Baltos-kreminės spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

3. Baltos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), baltyminės kilmės klijai – kazeinas;

4. Geltonos spalvos sluoksnis:

Rasta: karbonizuotos kalkės/kreida (CaCO_3), geltonoji ochra, medžio anglis, baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

34 pav. Mėginys P22 – Zn-122 (tapyto angelo plaukai): A – paėmimo vieta; B – vaizdas pro mikroskopą, x20; C – mėginio skerspjūvio vaizdas pro mikroskopą, x40; D – mėginio, iškaitinto 600 °C temperatūroje, vaizdas pro mikroskopą, x20

Analizę atliko ir
išvadas parengė:

Asta Grubinskaitė
 Aukščiausios kat. Restauravimo chemijos technologė, KM atest. Nr. 521

III. TYRIMŲ IŠVADOS

1. Nustatyta, kad mėginio Nr.1 – T1 (sienos tinkas) tinko skiedinio gamybai naudotas labai smulkaus, papildomai valyto/plauto karjerų smėlio užpildas, jo stambumo modulis $M_r = 1,37$, o smulki liekana mėginyje 22,37 %. Mėginyje aptinkama labai mažai augalinės kilmės plaušų, smulkios medžio anglies. Gamintas riebus kalkių – smėlio skiedinys: rišamosios medžiagos ir užpildo santykis, atitinkamai: 1:0,52.

2. Nustatyta, kad mėginio Nr.2 – T2 (skliauto nerviūra) tinko skiedinio gamybai vidutinio grūdėtumo, papildomai valyto/plauto karjerų smėlio užpildas, jo stambumo modulis $M_r = 2,51$, o smulki liekana mėginyje tik 5,23 %. Mėginyje aptinkami pavieniai augalinės kilmės plaušų, smulkios medžio anglies priedai. Gamintas riebus kalkių – smėlio skiedinys: rišamosios medžiagos ir užpildo santykis, atitinkamai: 1:0,55.

3. Atlikus vandenyje tirpių druskų anijonų kokybinę cheminę analizę, nustatyta, kad vienuolyno koridoriai labiausiai užteršti vandenyje tirpiomis chloridų (Cl^-), sulfatų (SO_4^{2-}) ir nitratų (NO_3^-) druskomis, o mažiausias nustatytas užterštumas vandenyje tirpiomis nitritų (NO_2^-) druskomis.

4. Apibendrinant tyrimų rezultatus, galima daryti išvadą, kad pietinio ir rytinio procesijų koridorių mūras yra šlapias – beveik 3 kartus viršija rekomenduotiną 4 % drėgmės kiekį interjero patalpose. Nustatytas drėgmės kiekis mūro mėginiuose nuo 9,14 % iki 10,76 %.

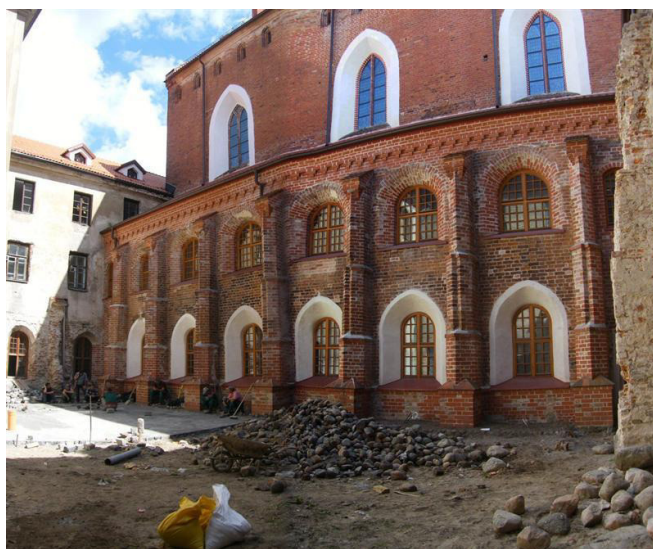
5. Apibendrinant cheminius polichrominio dekorų tyrimų rezultatus, galima daryti išvadą, kad visų tirtų dažų mėginių rišamoji medžiaga yra baltyminės kilmės klijai – kazeinas.

6. Tirtų mėginių dažų sluoksniuose identifikuoti pigmentai – geltonoji, raudonoji ir rudoji ochra, mėlynas vario pigmentas (azuritas (?)), smalta, geltonas ir raudonas švino (švino suriko) pigmentai, švino baltasis, realgaras bei medžio anglis.

Išvadas parengė

A. Grubinskaitė

Aukščiausios kat. restauravimo chemijos technologė, KM atest. Nr. 521

www.kpd.lt

UŽSAKOVAS

**MB „Virmalda“, Draugystės g. 20, LT-51257 Kaunas, Lietuva
Įmonės kodas: 134906131, PVM mokėtojo kodas LT349061314**

(juridinio asmens pavadinimas ar fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas, juridinio asmens kodas)

OBJEKTAS

**Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos
bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastatas
unikalus kodas Kultūros vertybių registre 17312
Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Maironio g. 6**

(pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre, adresas)

PAVADINIMAS

**„Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos
bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastato pirmo
aukšto galerijos Procesijų koridoriaus
biologiniai tyrimai bei jų apibendrinimas“**

(atliktų darbų pavadinimas)

TYRIMUS ATLIKO

**Jurgita Dunajevskienė
I-os kat. restauravimo biologijos technologė (KM atest. Nr. 521)
Ind. veiklos pažymėjimo Nr.: 1295163
Tel. Nr. +370 678 57851, jurgita.dunajevskiene@gmail.com**

(pareigų pavadinimas, vardas ir pavardė, specialisto kvalifikacijos atestato išdavimo Nr.)

VILNIUS, 2024

TURINYS

TURINYS.....	2
AIŠKINAMASIS RAŠTAS.....	3
I. ESAMOS FIZINĖS BŪKLĖS ĮVERTINIMAS	4
II. EKSPERIMENTINĖ DALIS	6
2.1. TYRIMŲ TIKSLAS.....	6
2.2. TYRIMŲ PROGRAMA.....	6
2.3. TYRIMŲ METODIKA.....	6
III. TYRIMŲ APIBENDRINIMAS	7
IV. TYRIMŲ DUOMENŲ IŠVADOS	10

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Šiame dokumente pateikiama „Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastato (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 17312, adresas: Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Maironio g. 6) pirmo aukšto galerijos Procesijų koridoriaus biologiniai tyrimai bei jų apibendrinimas” ataskaita. Ataskaita sudaryta iš keturių dalių.

I dalis – fizinės būklės ir esamos situacijos analizė. Pateikiamos esamos būklės nuotraukos, aprašymas.

II dalis – eksperimentinė: tyrimų tikslas, programa, metodika.

III dalis – paimtų mėginių biologinių tyrimai.

IV dalis – tyrimų duomenų išvados.

Parengė:

Jurgita Dunajevskienė

I-os kat. restauravimo biologijos technologė

KM atest. Nr. 521

I. ESAMOS FIZINĖS BŪKLĖS ĮVERTINIMAS

2023 m. spalio mėnesį, apžiūrėtas Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastato (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 17312, adresas: Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Maironio g. 6) pirmo aukšto galerijos Procesijų koridorius.

1 pav. Procesijų koridoriaus bendras vaizdas

2 pav. Galimai mikrogrybais pažeistas paviršius

*3 pav. Procesijų rytinio koridoriaus vakarinė siena
galimai pažeista mikrogrybais*

*4 pav. Pažeidimai galimai atsiradę dėl mikrogrybų
veiklos (iš arčiau) rytiniame koridoriuje*

Entomologinių kenkėjų pažeidos

*5 pav. Vietos, pažeistos entomologinių kenkėjų,
bendras vaizdas*

6 pav. Palangė pažeista entomologinių kenkėjų

I a. Procesijų koridorius šiuo metu yra tuščias ir tvarkingas. Jokio nemalonaus kvapo, atsiradusio dėl mikrogyrų sporų nejaučiama. Biologinių pažeidimų nepastebėta: ant architektūrinių paviršių nematoma nei apnašų, nei spalvotų pigmentų, kuriuos išskiria mikrogyrai. Taip pat nestebimos nei šlampančios sienos, nei grindys. Patalpose šilta ir pakankamai sausa. Galima daryti prielaidą, kad sudarytos tokios sąlygos, kurios nėra tinkamos mikrogybams plisti ir daugintis vidaus patalpose.

Apžiūrėjus išlikusias medines palanges, pastebėti entomologinių kenkėjų pažeidimai (6 pav.). Stebimos nedidelės apvalios vabzdžių išlėkimo angos, būdingos skaptukų (*Anobiidae*) šeimos vabalams. Švieži medienos „miltai“ nebyra, šiuo metu entomologinių kenkėjų veikla neaktyvi.

Pradedant konservavimo, restauravimo darbus, būtina atlikti biologinius tyrimus tam, kad būtų įsitikinta, jog biologiniai pažeidėjai nėra architektūrinių paviršių destruktijos sukėlėjai.

II. EKSPERIMENTINĖ DALIS

2.1. TYRIMŲ TIKSLAS

1. Nustatyti architektūrinių paviršių užterštumą mikrogrybais.

2.2. TYRIMŲ PROGRAMA

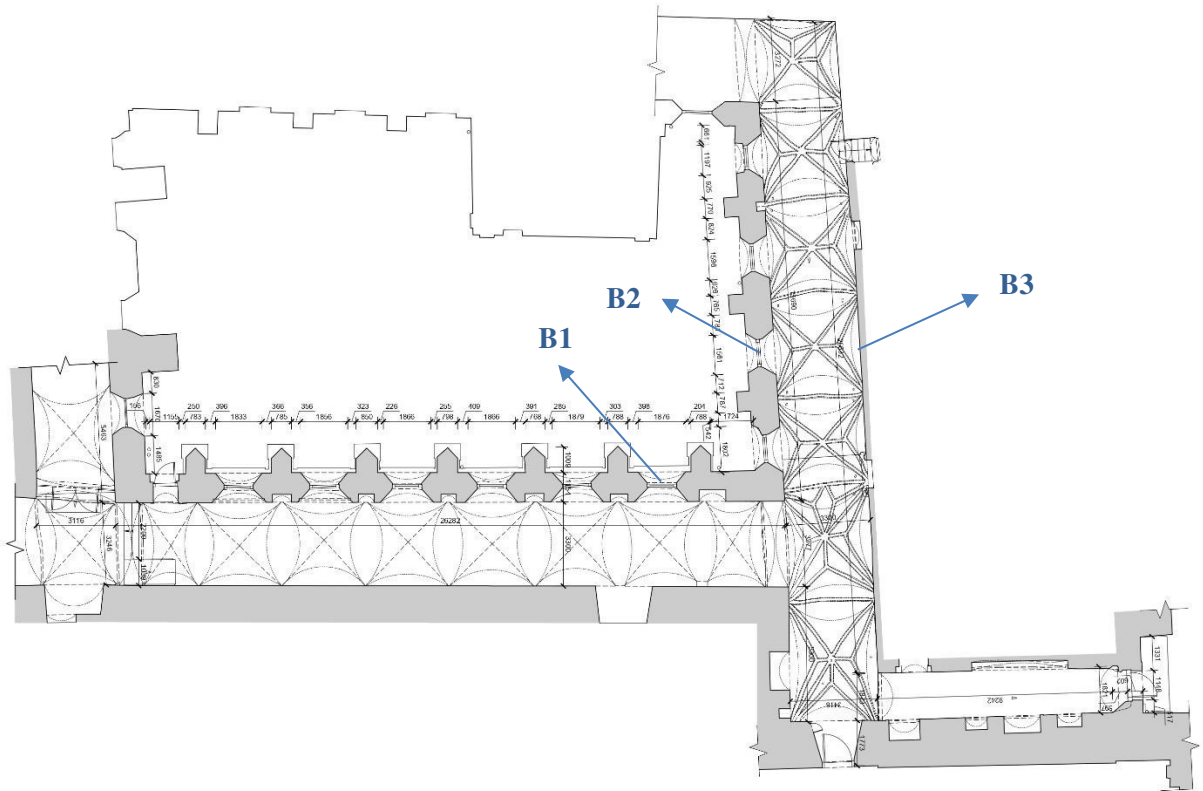
1. Nustatyti architektūrinių paviršių biologinę koroziją.
2. Apibendrinti tyrimų rezultatus, pateikti išvadas.

2.3. TYRIMŲ METODIKA

1. Mikromicetų išskyrimui nuo paviršių, mėginiai imami tiesiogiai nuo galimai pažeistų vietų ir pasėjami į Petri lėkšteles su Saburo agaru terpe. Mėginiai inkubuojami termostate 25 – 27°C temperatūroje iki 10 dienų. Užaugę mikroorganizmai identifikuojami mikroskopu Motic BA310, vadovaujantis apibūdinimo vadovais.
2. Identifikacija atliekama vadovaujantis apibūdinimo vadovu: Lugauskas A., Paškevičius A., Repečkienė J. „*Patogeniški ir toksiški mikroorganizmai žmogaus aplinkoje*“.

III. TYRIMŲ APIBENDRINIMAS

Iš viso mikrobiologinei analizei paimti 3 mėginiai nuo galimai mikrogybais užterštų mūrinių paviršių ir pasėti į Petri lėkšteles su Saburo agarizuota terpe. Tyrimų rezultatai pateikti 1 lentelėje, mėginių paėmimo vietos pažymėtos plane, 7 paveiksle.

7 pav. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastato pirmo aukšto galerijos Procesijų koridoriaus planas su pažymėtomis mėginių paėmimo vietomis mūro užterštumui mikrogybais nustatyti

Po 9 dienų augimo termostate Petri lėkštelėse identifikuotos *Aspergillus*, *Cladosporium*, *Penicillium* mikrogybų gentys.

Mikromicetais užterštos patalpos yra pavojingos žmogui – mikromicetai yra daugelio mikozių, alergijų sukelėjai. Jų išskiriami toksinai pažeidžia ne tik gyvuosius organizmus, bet taip pat kenkia paviršiams pakeisdami jų spalvą, taip pat sumažindami mechanines savybes.

1 lentelė. Vilniaus Šventųjų Pranciškaus Asyžiečio, Bernardino Sieniečio bei Šv. Onos bažnyčių ir bernardinų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno pastato (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 17312), Procesijų koridoriaus, esančio Maironio g. 6, Vilniaus m., Vilniaus m. sav., mūro užterštumo mikrogybais biologiniai tyrimai

Eil. Nr.	Mėginio paėmimo vieta	Identifikuoti mikroorganizmai	Išskirtų mikrogybų bendras vaizdas
1.	<i>B1, Procesijų pietinis koridorius, šiaurinė siena, po šeštu langu</i>	<i>Cladosporium sp. Aspergillus sp. Penicillium sp.</i>	
2.	<i>B2, rytinis koridorius, rytinė siena</i>	<i>Cladosporium sp. Aspergillus sp.</i>	
3.	<i>B3, rytinis koridorius, vakarinė siena, po antru langu</i>	<i>Aspergillus sp. Penicillium sp.</i>	

Trumpa identifikuotų mikromicetų apžvalga

Penicillium genties mikrogrybai nereiklūs aplinkos sąlygoms, atsparūs įvairiems fiziniams veiksniams, todėl gerai vystosi ir dauginasi žmogaus gyvenamosiose patalpose. Jie išskiria į aplinką įvairius metabolitus – fermentus, organines rūgštis, lakiuosius alkoholius, ketonus, esterius, angliavandenilius, kurie sukelia sunkias ligas, apsinuodijimus, taip pat pažeidžia statybines, apdailos medžiagas, interjero detales, dažus, taip pat baldus, drabužius, avalynę, įvairius namų apyvokos daiktus.

Aspergillus genties grybai aptinkami pūvančių lapų krūvose, komposte, augaluose, medžiuose, grūdinėse kultūrose, burnoje. Reprodukcinės pelėsių dalys gali klestėti oro kondicionavimo, šildymo ir izoliavimo sistemose, kai kuriuose maisto produktuose, prieskoniuose. Grybelių galima rasti pastatų, ypač senų ligoninių, sienose. Labai kenkia žmonėms, kurių nusilpusi imuninė sistema.

Cladosporium genties mikrogrybai – kosmopolitai. Šie grybai atsparūs įvairioms cheminėms medžiagoms ir išoriniams fizikiniams veiksniams. Tai siejama su gebėjimu produkuoti tamsios spalvos pigmentus – melaninus. Šie grybai yra vienas iš pagrindinių alerginių ligų sukelėjų, nes sporos lengvai atsiskiria nuo substrato ir gali išlikti gyvybingos net ir ekstremaliomis sąlygomis.

IV. TYRIMŲ DUOMENŲ IŠVADOS

1. Atlikus mikrobiologinius tyrimus, nustatyta, kad pirmo aukšto Procesijų pietiniame koridoriuje mūro paviršiuje vegetuoja – *Aspergillus* sp., *Penicillium* sp., *Cladosporium* sp.; rytinio koridoriaus rytinėje sienoje – *Cladosporium* sp., *Aspergillus* sp.; o vakarinėje sienoje - – *Penicillium* sp.; *Aspergillus* sp., sp. mikrogybų gentys.
2. Kai kuriose išlikusiose medinėse palangėse, matomos entomologinių kenkėjų pažaidos. Matomos 1-2 mm apvalios skylutės bei išgraužos, kurios būdingos naminių skaptukų (*Anobium punctatum*) rūšies vabzdžiams. Iš medinių konstrukcijų, medienos „miltai“ nebyra tai rodo, kad entomologinių kenkėjų veikla šiuo metu nėra aktyvi.
3. Tirtame objekte biologinis užterštumas nėra didelis, antiseptikavimo procedūrų atlikti nesiūloma. Tačiau, jei pradėjus konservavimo/ restauravimo darbus, atsidengtų paviršiai, pažeisti mikrogybais, būtina kuo skubiau atlikti antiseptikavimo procedūras, kad mikrogybų sporos kuo mažiau išplistų ir nepažeistų sveikų paviršių.

Parengė:

Jurgita Dunajevskienė

I-os kat. restauravimo technologė – biologė

KM atest. Nr. 597

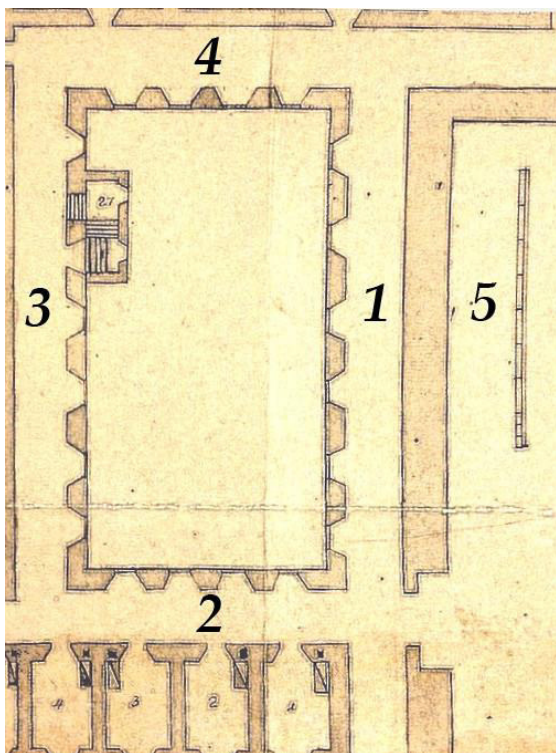
Vilniaus bernardinų vienuolyno pirmojo aukšto procesijų galerijos sienų tapyba

Vienuolyno vidinį kiemėlį (kluatrą) perimetru supančių koridorių (procesijų galerijos) sienų tapybos menotyrinis tyrimas parengtas remiantis šio tyrimo autorės dr. (hp) Rūtos Janonienės mokslinė monografija *Bernardinų bažnyčia ir konventas Vilniuje* (Vilnius: „Aidai“, 2010) ir VDA Restauravimo studentų teoriniais magistro darbais: Kristina Petrusevičiūtė, „Vilniaus ir Tytuvėnų bernardinų konventų sienų tapybos ikonografija“ (Vilnius, 2019, vadovė dr (hp) Rūta Janonienė) ir Lina Šlipavičiūtė-Černiauskienė, „Vilniaus bernardinų vienuolyno koridorių sienų tapybos „buvimo“ laike istorija: laiko ženklai, restauravimo apžvalga ir išsaugojimo problemos (Vilnius, 2015, vadovė dr (hp) Rūta Janonienė).

Kluatro galeriją sudaro keturi koridoriai, kuriais galima apeiti aplink vidinį vienuolyno kiemėlį. Tai simbolinis vienuolyno ansamblio centras, jungiantis konvento patalpas ir zakristiją su bažnyčia. Kiemelis su jį supančia galerija suformuotas XV a. ir XVI a. sandūroje, pastacius mūrinį gotikinį vienuolyną, galerija remontuota po bernardinų ansamblių nuniokojusių 1560 m. ir 1564 m. gaisrų (po pastarojo gaisro įgriuvo dalis bažnyčios ir vienuolyno skliautų). Dar kartą ši vienuolyno dalis buvo remontuota 1752 m., o 1761-1763 m. iš dalies perstatyta – rekonstruotas šiaurinis korpusas, permūryti pietinio, šiaurinio ir vakarinio koridorių skliautai, iškirstos naujos angos.

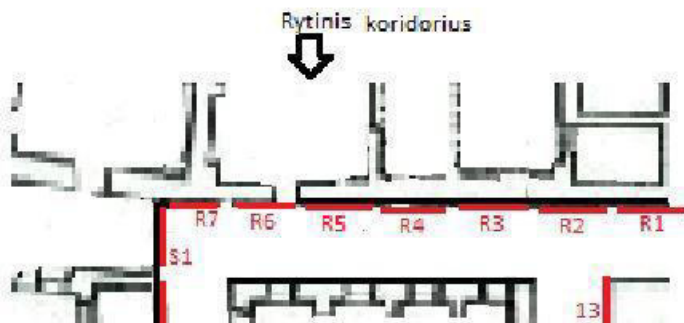
Nuo XVI a. pabaigos iki 1761 m. pirmojo aukšto vienuolyno galerija buvo naudojama eucharistinėms procesijoms. Jų pradžia turbūt reikėtų laikyti apaštališkojo nuncijaus Vincento Laureo (*Vincenzo Laureo*) 1575 m. suteiktą privilegiją visiems Lenkijos provincijos bernardinų konventams rengti procesijas su Švč. Sakramentu Švč. Mergelės Marijos iškilmų ir ordino šventųjų dienomis bei nuncijaus Anibalės de Kapua (*Annibale de Capua*) Vilniaus bernardinų kusto prašymu 1589 m. suteiktą privilegiją rengti tokias procesijas trečią Sekminių dieną, Kristaus krikšto, Kristaus žengimo į dangų ir Visų Šventųjų dienomis (šių privilegijų nuorašai buvo Vilniaus konvento archyve. Buvo nurodyta, kad nuo pirmųjų iki antrųjų mišparų Švč. Sakramentas turi būti išstatytas Didžiajame bažnyčios altoriuje, po Mišių (arba prieš Mišias) procesija vyktų tuo pačiu būdu kaip per Dievo Kūno iškilmę (*admodum in ipso Corporis Christi festo*), bet neišeitų į miestą už savo šventoriaus ribų. Procesijų tvarkos aprašymas išliko konvento kronikoje: „Iškilmų su Švč. Sakramento

išstatymu metu procesija vykdavo vienuolyno koridoriais, tai yra išeidavo iš bažnyčios per šonines duris (nr. 21) į koridorių, kurio gale, virš durų Nr. 22 už geležinių grotų sėdėjo ranka pasirėmęs Viešpats Jėzus, prie kurio būdavo uždegtos dvi lempos, apėjus kiemelį, prie zakristijos, kampe, pažymėtame Nr. 24, giesmininkai pradėdavo giedoti *Prieš taip didį Sakramentą*, tad celebrantas su Švenčiausiuoju palaimindavo žmones, einančius priekyje ir iš paskos, atsisukdamas į abu koridorius, ir taip giedodami visad ta pačia tvarka įeidavo į bažnyčią, o kai būdavo giedama *Te Deum Laudamus*, tai čia pradėdavo. Už pamaldų dalyvavimą procesijoje buvo galima gauti nustatytą skaičių atlaidų dienų. Atskirai Šv. Onos brolija keturis kartus per metus rengdavo savo brolijos procesijas su Švč. Sakramento išstatymu. Šios procesijos nustatytais dienomis vykdavo tame pačiame vienuolyno koridoriuje. Tas paprotys buvo taip įsigalėjęs, kad brolijos vadovai netgi trukdė bernardinams pertvarkyti koridorių, protestuodami prieš procesijų jame nutraukimą. Be to, iki XVIII a. vidurio vienuolyno rekonstrukcijos, pietiniu koridoriumi į bažnyčią aukoti iškilmingų Mišių eidavo vyskupai, Didžiojo ketvirtadienio metu juo galima buvo praeiti į zakristiją, kur būdavo rengiamas Kristaus kalėjimas (*Ciemnica*), per įvilktuves juo į bažnyčią eidavo vienuolės bernardinės.

Procesijų galerijos planas XVIII a. II p.: 1. Pietinis koridorius 2. Vakarinis koridorius 3. Šiaurinis koridorius 4. Rytinis koridorius 5. Bernardinų bažnyčia

Sienų tapyba vienuolyno galerijos sienos pradėtos puošti XVI a. pradžioje. Tuo metu vienuolyno galeria nebuvo prieinama pasauliečiams, todėl ją puošianti sienų tapyba buvo skirta visų pirma patiems vienuoliams jų privačiai meditacijai ir maldai. Spėjama, kad tapytos kompozicijos galėjo iliustruoti Kristaus kančios istoriją, kurios apmąstymai yra itin būdingi bernardiniskam dvasingumui. 1995 m. atidengta ir restauruota tik viena XVI a. pradžios sienų tapybos kompozicija rytiniame koridoriuje, netoli durų į zakristiją.

Sienų tapybos išsidėstymo rytiniame koridoriuje schema. Sudarė K. Petrusevičiūtė, 2019

Tai Kristaus nukryžiuavimo scena, papildyta siužetais iš Senojo Testamento, siejamais su aukos, Atpirkimo ir Prisikėlimo temomis (R2).

Nukryžiuotasis su Senojo Testamento scenomis. Algirdo Darongausko nuotrauka

Šiuo metu to paties rytinio koridoriaus šiaurinėje dalyje, virš durų, yra atidengta gotikinės tapybos fragmentu, vaizduojančių Jėzaus vardo simboliu laikomą monogramą IHS.

Vienuolyno galerijoje gali būti išlikę gerokai daugiau gotikinės tapybos kompozicijų ar jų fragmentu, kurie slepiasi po tinku ir vėliau (kitų laikotarpių) tapytų kompozicijų sluoksniais.

Monogramos IHS fragmentas. R. Janonienės nuotr., 2019

Iš tarpukario publikacijų žinoma, kad pačiame šiauriniame rytinio koridoriaus gale buvo nutapytas Švč. Mergelės Marijos su Kūdikėliu atvaizdas, uždantis šiaurinio koridoriaus perspektyvą taip, kaip pietiniame koridoriuje perspektyvą uždaro Nukryžiuotojo atvaizdas. Kompozicija „Švč. Mergelę Mariją su Kūdikėliu Jėzumi“ nebuvo restauruota, o vėliau uždažyta ir iš dalies sunaikinta. Išliko tik Jano Bulhako 1930 m. nuotrauka ir Mariano Morelowskio aprašymas, iš kurio žinoma, kad švč. Mergelė Marija šioje scenoje buvo pavaizduota stovinti, ant kairės rankos laikanti Jėzų, kuris dešne ranka laimina, o kairėje laiko pasaulio rutulį. Visą Marijos figūrą supo spindulių aureolė, o aplink ją buvo pavaizduotos mažesnės (angelų ar šventųjų) figūrėlės ir prie jų – gotikinės banderolės su įrašais. Tiksliai šios kompozicijos vieta nustatyta palyginus skliautus, matomus archyvinėje nuotraukoje ir dabartiniame koridoriuje.

R. Janonienės nuotr.

Švč. Mergelės Marijos su Kūdikėliu atvaizdas, XVI a. pradžios sienų tapyba, XX a. I p. nuotrauka, KPCA

Nors tarpukaryje buvo ruošiamasi šią kompoziciją restauruoti, sudaryta speciali komisija, bet jos darbų rezultatai neaiškūs. J. Remerio ir J. Rutkowskio 1925 m. pasirašytas protokolas byloja, kad „Vėlyvosios gotikos pobūdžio tapyba, esanti, kaip liudija regimi faktai, senojoje vienuolyno galerijoje <...> neabejotinai verta konservuoti“. Po dvejų su puse metų J. Remeris su J. Rutkowskiu pateikia tokias išvadas: „Atsižvelgiant į sienų tapybos, atidengtos remontuojant buv. Bernardinų vienuolyno (dab. S.B.U. Dailės fakulteto) pastatą ir vaizduojančios Švč. Mergelę Mariją soste, pirmąją vertę ir turint patikimų duomenų, kad visa vienuolyno galerija buvo padengta sienų tapyba, būtina siekti atidengti ją iš po tinko bei kalkių sluoksnio tų meno kūrinių restauravimo tikslu, nes jie Vilniaus XVI a. dailės ir meninės kultūros istorijai turi ypatingą reikšmę. 1928 m. atsidengusi freska buvo užfiksuota nuotraukoje, taip pat aprašyta Universiteto laikraščio „Alma Mater Vilnensis“ 1932 m. nr. 10 paskelbtame meno istoriko Mariano Moreliovskio (Morelowski) straipsnyje „Odkrycia wileńskie“. Šiuo metu freska uždažyta, jos išlikimo lygis neaiškus.

Tai, kad pirma rytinio koridoriaus scena (R7) vaizdavo Kristaus įsikūnijimą (Marija su Jėzumi ant rankų), o priešpaskutinė (R2) – Jo Aukos sceną (Nukryžiuojimas). Galima kelti prielaidą, kad tarp jų buvo komponuojamos kitos Jėzaus gyvenimo ir kančios scenos, užbaigtos Prisikėlimo paveikslu (R1). Šią prielaidą patvirtinti arba paneigti galima tik restauravimo darbų eigoje.

Kitas, gausiau išlikusių kompozicijų sluoksnis datuojamas XVI a. pabaiga ar XVII a. pradžia. Prieš ištাপant šias kompozicijas turėjo būti užmūrytos galeriją nuo bažnyčios skiriančioje sienoje buvusios gotikinių klausių angos. XVII a. pradžioje, pratęsus bernardinų vienuolyno procesijų koridorių, buvo suformuotas tiesioginis praėjimas iš Šv. Onos bažnyčios į vienuolyną. Manierizmo ar Šiaurės renesanso laikotarpio tapyba dengė visą galeriją - jos pėdsakų esama įvairiose vietose. Šio laikotarpio kompozicijos aprėmtos pilkais tapytais apvadais (imituojančiais smiltainio rėmus), pavaizduotos scenos buvo komentuojamos virš jų įkomponuotais įrašais manieristiniuose rėmeliuose (įrašai sunykę). Iki šiol daugiausiai atidengta (ir restauruota) šio laikotarpio pietinio koridoriaus sienų tapyba, kituose koridoriuose ji arba visai sunaikinta, arba dar neatidengta. Kai kurios šio laikotarpio kompozicijos savo tema kartojo ankstesnio laikotarpio sienų tapybą. Pavyzdžiui, prie durų į zakristiją buvo nutapytas Nukryžiuotasis su po kryžiumi stovinčia Dievo Motina ir šv. Jonu. Dabar ši kompozicija žinoma tik iš fotografijos, nes atvaizdas sunaikintas restauruojant po juo išlikusią gotikinę Nukryžiuotojo tapybinę kompoziciją. XVII a. pabaigoje šioje vietoje pakabintas ant drobės tapytas to paties siužeto paveikslas.

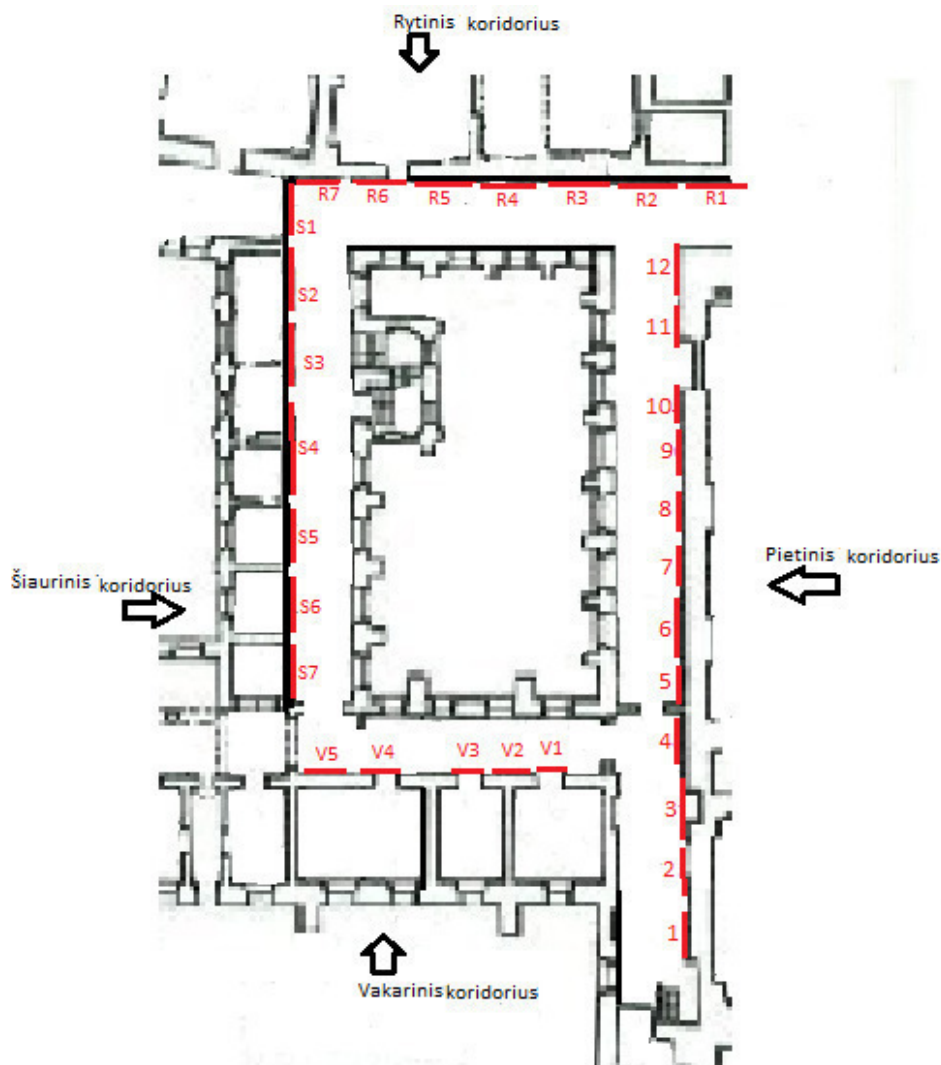
„Nukryžiuotasis“, XX a. I p. nuotrauka, Kultūros paveldo centro archyvas

Turbūt ir virš gotikinės Dievo Motinos su Kūdikiu kompozicijos buvo nutapytas vėlesnis tos pačios temos atvaizdas, o XVII a. pabaigoje – Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo paveikslas. Taip Nekaltojo Prasidėjimo ir Nukryžiuoties paveiksai kūrė dvi svarbias procesijų koridoriaus puošybos ašis, vizualiniu būdu atspindėdami esminius pranciškoniškojo dvasingumo aspektus (XVII a. – XVIII a. pirmoje pusėje bernardinų aplinkoje buvo akcentuota Švč. Mergelės Marijos, ypač jos Nekaltojo Prasidėjimo paslapties, tema). Neseniai restauruoti ant šiaurinio koridoriaus skliautų išlikę tapyti simboliai patvirtina, kad baroko epochos koridoriaus dekoras buvo skirtas švč. Mergelės Marijos garbei. Daugiau žinių apie šio koridoriaus sienų tapybos kompozicijas gali atsirasti tik polichrominių tyrimų ir restauravimo proceso metu.

Šiaurinio skliauto tapyba: švč. Mergelės Marijos simboliai iš Senojo Testamento “Giesmių giesmės” (*Fons hortorum, puleus aquarum viventium*) cituojami populiariose giesmėse Nekaltojo Prasidėjimo garbei

Sienų tapybos išlikimo laipsnis šiauriniame koridoriuje yra nežinomas, nes čia freskos yra atidengtos tik labai fragmentiškai. Remiantis esamos padėties fotofiksacija, galima teigti, kad šiaurinė siena buvo perstatyta gotikos laikais, o XVIII a. koridorius rekonstruotas, bet siena su XVII a. pr. freskom išliko. Pietiniame koridoriuje, nors ir gerokai apnykusios, išliko kelios kompozicijos, vaizduojančios šventųjų gyvenimo scenas.

Berneardinų vienuolyno pirmo aukšto koridorių planas (raudonai pažymėtos freskų vietos). Schemą sudarė K. Petrusevičiūtė, 2019

Trys šios linijos kompozicijos yra koridoriaus pratęsimu link Šv. Onos bažnyčios. Pirmos kompozicijos siužetą dėl tapybos išlikimo lygio sunku nustatyti.

1 kompozicija

M. Sakalausko nuotrauka, 1973, KPCA

Skliauto puošybos fragmentas ties 1 kompozicija

Kompozicijos viršuje kairėje galima įžiūrėti švč. Maergelės Marijos ir Kristaus figūrėles. Sprendžiant iš to, čia galėjo būti nutapytas Porciunkulės atleidų paveikslas. Virš kompozicijos skliaute matosi dangaus ženklai - saulė, mėnulis, žvaigždė.

2 ir 3 kompozicijos dar neatidengtos. 4 kompozicija sunaikinta XVIII a. 7 deš. vienuolyno rekonstrukcijos metu šioje vietoje įrengus portalą.

4 kompozicijos vieta. K. Petrusevičiūtės nuotrauka

1972 m. buvo aptikta sieninės tapybos liekanų (aktą surašė restauratorius Bronius Uogintas). Trys XVI - XVII a. datuotos tapybos sluoksniai buvo aptikti pietinio vienuolyno koridoriaus vakarinėje dalyje.

1972-1973 m. darytos fotografijos: rastos atidengtos ir konservuotos freskos pietinio koridoriaus vakarinėje pusėje. Iš J. A. Pilipavičiaus archyvo.

6 ir 7 kompozicijos dar nebuvo restauruotos, tik pilka 7 kompozicijos apvado juosta palei skliautą yra konservuota.

8 kompozicija. „Šv. Bernardino pamokslas“. Pranciškonų observantų aplinkoje tai labai populiarus siužetas, būdingas pačiai ankstyviausiai šv. Bernardino ikonografijai. Šventasis pavaizduotas stovintis sakykloje, ranka rodantis į spinduliuojantį Jėzaus vardą bei švč. Mergele Mariją.

8 kompozicija

Sano di Pietro, Šv. Bernardino pamokslas Sienos aikštėje, apie 1445, Siena, *Museo dell'Opera del Duomo*

Skirtingai nei daugumoje klasikinių pavyzdžių, Jėzaus vardo monograma čia vaizduojama ne parašyta ant lentelės, taip kaip ją rodydavo per pamokslus šv. Bernardinas, bet tvyro ore, taigi akivaizdu, kad čia ji reiškia ne žmogaus rankų sukurtą, bet tikrąjį Jėzaus vardą, tiek paties Bernardino, tiek jo pamokslo klausytojų adoracijos ir garbinimo objektą. Kiek aukščiau dangaus sferoje nutapyta Švč. Mergelės Marijos figūrėlė – kitas šv. Bernardino ir viso Mažesniųjų brolių maldų ir pamokslų objektas. Marija vaizduojama stovinti ant pusmėnulio, apsupta spindulių, taiga išreiškia pranciškonų ypač gintą ir platintą pamaldumo Dievo Motinai, kaip Nekaltai Pradėjusiai, aspektą.

9 kompozicija. „Kristus nuo kryžiaus apkabina šv. Pranciškų“ ir „Šv. Jonas Dunsas Skotas rašo traktatą apie Nekaltąjį Prasidėjimą“. Raudonos spalvos architektūrinis pastato su „tvoros“ imitacija fone sukomponuotos dvi scenos. Kairėje kompozicijos pusėje vaizduojamas Kristus, nuo kryžiaus viena ranka apkabinantis prie jo prisiglaudusį šv. Pranciškų, kairėje kompozicijos pusėje vaizduojamas sėdintis vienuolis rašantis knygą, per vidurį kopytėlėje stovi Dievo Motinos su Kūdikėliu skulptūra. Tai greičiausiai šv. Jonas Dunsas Skotas – pagrindinis Marijos Nekaltojo Prasidėjimo dogmos puoselėtojas. Taip vienoje kompozicijoje išreikštas pranciškoniškajam dvasingumui būdingas kristologinis ir marijinis pamaldumas.

9 kompozicija

XX a. I p. nuotrauka, KPCA

Nuo XVI a. pabaigos šv. Pranciškaus ikonografijoje atsirado naujos temos, dažniausiai vaizduojančios mistines šventojo patirtis, meditaciją, maldą. Tarp tokių naujų motyvų paplito paveikslai, vaizduojantys Kristų, nuo kryžiaus viena ranka apkabinantį šv. Pranciškų.

Johannes Wierix, Kristus nuo kryžiaus apkabina šv. Pranciškų, Rijksmuseum

Kurdamas šią sceną tapytojas pasinaudojo žymaus XVI a. II p. dailininko Jonannesio Wierixo (1559 – prieš 1585) raiziniu, tik nutapė figures apvertas veidrodiniu principu.

10-oje sienų tapybos kompozicijoje pasakojama šv. Pranciškaus stigmų gavimo istorija. Kompozicijos centre nutapytas šv. Pranciškus su Serafinu, kairėje – įvykio liudininkas, dešinėje – besimeldžiantis šventasis ant Vernos kalno. Viršutinėje kompozicijos dalyje pavaizduota švč. Trejybė.

10 kompozicija

Jean Messenger (? – 1699), raižinys iš šv. Pranciškaus „Gyvenimo“, LMAVB RSS

11 kompozicija. „Vienuolių gyvenimo scena“. Raudonos spalvos fone dešinėje pusėje pavaizduoti trys vienuoliai žiūrintys į architektūrinį objektą – sunku identifikuoti koks tai architektūrinis objektas taip pat sunku identifikuoti pavaizduotus vienuolius.

12 kompozicija. Neidentifikuota kompozicija. Raudonos spalvos fone vaizduojami du asmenys, vienas laiko ąsotėlį iš bendros išvaizdos panašus į pasiuntinį ar patarnautoją, šalia stovintis asmuo dėvi apsiaustą, kuris galėtų būti kaip valdovo apsiaustas.

13 kompozicija. Dėl išlikimo lygio siužetą identifikuoti keblu.

Kad procesijų galerijos sienas galėjo puošti įvairių ordino šventųjų atvaizdai netiesiogiai patvirtina vėliau toje pačioje vietoje pakabintas XVII a. paveikslų ciklas. Ciklo paveikslai pasižymi savita ikonografija, atspindinčia tiek pranciškonų vienuolijos propaguojamas neturto, atgailos, skaistybės ir nuolankumo dorybes, ordinui būdingą itin akcentuotą Nekaltai Pradėtosios Švč. Mergelės Marijos ir Nukryžiuotojo kultą, tiek visai potridentinei Bažnyčiai aktualias Eucharistijos išaukštinimo, dvasininkų luomo kilnumo, Katalikų bažnyčios šventumo idėjas. Paveiksluose vaizduojami žymiausi ordino šventieji ir kankiniai (rečiau – kiti šventieji), neretai tie, kurių kanonizacijos ar beatifikacijos procesai įvyko XVII a.

1752 m. vakarinio koridoriaus gale pastačius Rūpintojėlio skulptūrą, kaip matyti iš procesijos tvarkos aprašymo, ji tapo trečiuoju svarbiu vizualiniu procesijų koridoriaus akcentu.

Išskirtiniu XVIII a. II p. bernardinų meninės ir dvasinės kultūros paminklu sienų tapybos srityje reikėtų laikyti pranciškonus pasauliečius aukštinančią kompoziciją – „tretininkų medį“, puošiantį vienuolyno pirmo aukšto koridoriaus skliautą.

Pietinis koridorius

XVIII a. „Tretininkų medis”

Išvados

Sienų tapyba vienuolyno koridoriuose yra kelių laikotarpių, ant vienuolyno galerijos sienų, po tinku ar vėlesnės tapybos (baroko laikotarpio) sluoksniais, galėtų būti išlikę daugiau gotikinės tapybos kompozicijų. XVI a. I p. sienų tapyba vienuolyno galerijoje buvo skirta visų pirma privačiai vienuolių meditacijai bei maldai. Spėjama, kad šitos kompozicijos galėjo iliustruoti Šventojo Rašto momentus arba pagelbėti vienuoliams apmąstant teologines tiesas. Šiuo metu atidengta ir restauruota tik viena gotikinė freska, vaizduojanti Nukryžiuotąjį, esanti netoli prie durų į zakristiją.

XVI a. pabaiga ar XVII a. pradžia datuojamos sienų tapybos kompozicijos uždengė ankstesnes gotikines kompozicijas. Jos atspindi potridentinio religingumo tradicijas ir specifinį pranciškoniskąjį pamaldumą Nekaltojo Prasidėjimo švč. Mergelei Marijai, Kristui bei ordino šventiesiems.

Vertingas ir XVIII a. tapybos sluoksnius, atspindintis pokyčius ansamblio struktūroje bei bernardinų gyvensenoje.

Senoji sienų tapyba sovietmečiu nukentėjo ne tik remontuojant patalpas, kad jas galima būtų pritaikyti instituto poreikiams (pvz., daugelyje vietų tapyba sugadinta tiesiant laidus), bet ir tiesiog nudaužant senuosius tinkus, kad monumentaliosios dailės katedros studentai galėtų ant tų sienų dėti naujus tinkus ir praktikuotis kurti freskas. Šių visos Lietuvos kultūrai reikšmingų kūrinių restauravimas pradėtas netrukus po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Pavyzdžiui, 1995 m. buvo atidengta Nukryžiuotojo scena, vėliau restauruotos kelios XVI a. pabaigos kompozicijos, XVIII a. II p. skliautų tapyba. Monumentaliojo meno kūrinių išsaugojimui didelį dėmesį ir žmogiškuosius išteklius skyrė Vilniaus dailės akademijos Paminklotvarkos (dab. Restauravimo) katedra. Jos dėka buvo atrestauruota didžioji dalis pietinio koridoriaus, 2014-2015 m. vykdyti restauravimo darbai vakariniame korpuse: koridoriuje šiuos restauravimo darbus būtina tęsti, nes maksimaliai atidengus ir restauravus išlikusią tapybą šio unikalaus kultūros ir meno paminklo tyrimus bus įmanoma tęsti ir papildyti naujais atradimais.

Dr (hp) Rūta Janonienė

VDA Dailėtyros institutas

LIETUVOS RESPUBLIKA
KULTŪROS MINISTERIJA
MINISTRY OF CULTURE
OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

R

KVALIFIKACIJOS LIUDIJIMAS
QUALIFICATION CERTIFICATE

Nr. 52
No.

ALGIRDAS J. PILIPAVIČIUS
SIENŲ TAPYBOS
KONSERVATORIUS-RESTAURATORIUS.
(S) ALGIRDAS J. PILIPAVIČIUS
QUALIFIED AS MURAL PAINTING
BECOMER OF THE CATEGORY.

ATŽYMA APIE KVALIFIKACIJOS
SUTEIKIMĄ

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS VER-
TYBIŲ RESTAURATORIŲ ATESTAVIMO

KOMISIJOS 1992.12.09 M.
PROT. NR. 1579/61 NUTARIMU

P. A.-J. PILIPAVIČIUI

PRIPAŽINTA (S) AUKŠČIAUSIOS
KATEGORIJOS

KVALIFIKACIJA, GALIOJANTI IKI 1997
M. GRUODŽIO 9 D.

Ministras
Ministras/Minister

Blankis
Komisijos pirmininkas

ATŽYMA APIE KVALIFIKACIJOS
SUTEIKIMĄ

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS VER-
TYBIŲ RESTAURATORIŲ ATESTAVIMO

KOMISIJOS 1997.12.09 M.
PROT. NR. 9/28 NUTARIMU

P. A.-J. PILIPAVIČIUI

PRIPAŽINTA (S) AUKŠČIAUSIA
SIENŲ TAPYBOS

KVALIFIKACIJA, GALIOJANTI IKI
M. BE TERMINO

S.ŠALTENIS
Ministras/Minister

N. RAUCHIENĖ
Komisijos pirmininkas

ATŽYMA APIE KVALIFIKACIJOS
SUTEIKIMĄ

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS VER-
TYBIŲ RESTAURATORIŲ ATESTAVIMO

KOMISIJOS 2001.11.15
PROT. NR. 34/53 NUTARIMU

P. A.-J. PILIPAVIČIUI

PRIPAŽINTA (S) EKSPERTO
SIENŲ TAPYBOS

KVALIFIKACIJA, GALIOJANTI IKI
M. BE TERMINO

J. JUČAS
Ministras/Minister

Z. ŠLIOGERIENĖ
Komisijos pirmininkas

Asmens parašas/Signature of bearer

1995 m. KOVO 24 D.
Išdavimo data/Date of issue

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

MINISTRY OF CULTURE
OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

Restauratoriaus
kvalifikacijos pažymėjimas

Conservator's
Qualification Certificate

Nr. 670

RESTAURATORIAUS
KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMAS

RAMUNĖ BALANDŽIŪNIENĖ

Vardas, pavardė / Name, surname

yra kvalifikuotas(a) kultūros vertybių
restauratorius(ė)

is qualified as conservator of cultural property

A.V.

Asmens parašas / Signature of bearer

2023-12-13

Išdavimo data / Date of issue

ĮRAŠAI APIE KVALIFIKAVIMA

RAMUNĖ BALANDŽIŪNIENĖ suteikta

Vardas, pavardė

LIPDYBOS, NATŪRALAUS IR DIRBTINIO

Specialybė / specializacija

AKMENIS SKULPTŪROS restauratoriaus

AUKŠČIAUSIOJI kvalifikacinė kategorija,

galiojanti iki 2028m. gruodžio 31 d.

Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros
vertybių restauratorių atestavimo komisijos

2023 m. gruodžio mėn. 11 d. nutarimas,

protokolo Nr. 75195

Atestavimo komisijos pirmininko parašas

Lietuvos Respublikos kultūros ministro

2023 m. gruodžio mėn. 13 d.

įsakymas Nr. 2V-964

A.V.

Kultūros ministro parašas